

El dia 1 de desembre se celebra el Dia Mundial de la Sida

«Sida: drets i deures compartits»

Les estimacions publicades el juny de 1995 pel Programa Mundial de Lluita contra la Sida de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ens indiquen que, des de l'inici de l'epidèmia fins a la primera meitat de 1995, prop de 20 milions de persones, de les quals 1,5 són nens, ja viuen amb el virus. Durant el mateix període, el nombre de casos de sida ja desenvolupada al món ha passat a ser d'aproximadament 4,5 milions.

La sida, com tot el que modifica la vida, pot fer millorar o empitjorar els comportaments personals. Els sentiments de culpabilitat, l'abandó, la falta d'afecte a un mateix o l'haver-ne rebut molt poc, creure en un Déu venjatiu, no esperar perdó, creure que no s'és res... són motius d'ensorrament. La presència, la companyia i l'afecte envers les persones que viuen amb el virus és una tasca a la qual els cristians ens hem de sentir especialment cridats i també compromesos.

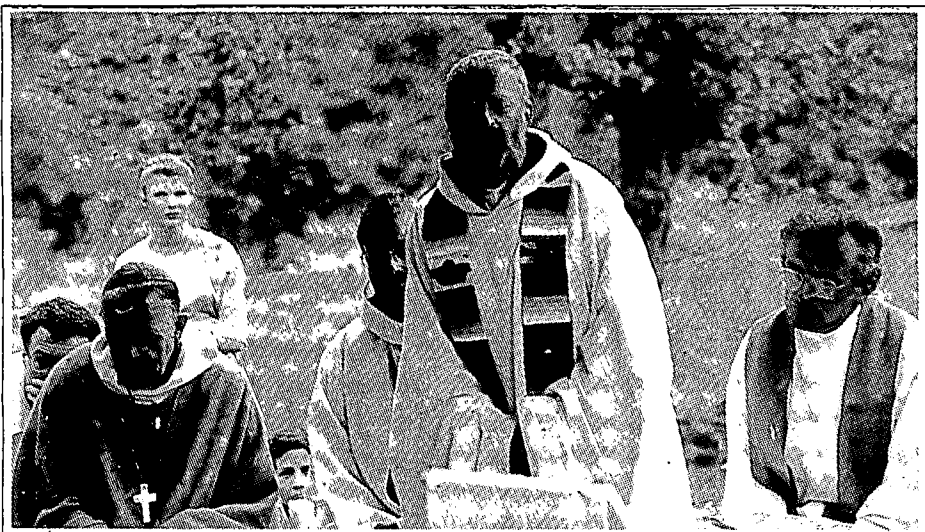
Testimoniatsges a pàgs. 20-21 i «Ara mateix» del bisbe Joan Carrera a pàg.11

JOURNÉE MONDIALE SIDA · 1 DÉCEMBRE 1995
ORGANISATION MONDIALE DE LA SANTÉ · PROGRAMME MONDIAL DE LUTTE CONTRE LE SIDA · 1211 GENEVE 27, SUISSE

La resposta del cardenal Ratzinger addueix que pertany al dipòsit de la fe

Roma insisteix en el «no» a l'ordenació de dones

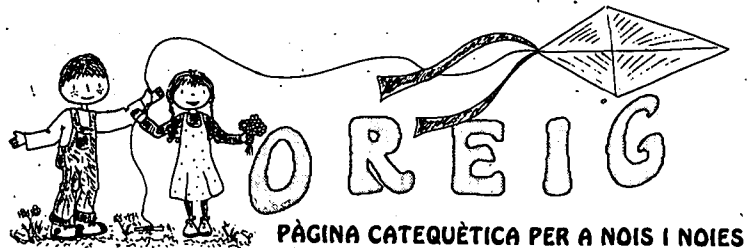
No es tracta d'una nova formulació dogmàtica ni d'una declaració d'infal·libilitat pontificia. La resposta de la Congregació per a la Fe no fa res més que confirmar la posició catòlica sobre el tema, sense aportar-hi nous arguments. La intenció de la Resposta —i del comentari subsegüent del cardenal Ratzinger— s'adreça a aconseguir

que l'ordenació reservada als homes no es consideri més com una qüestió d'ordre disciplinar, lligada a contingències culturals, sinó com a una qüestió que implica la fe de l'Església.

Resposta de la Congregació per a la Fe i comentari del cardenal Ratzinger a pàgs. 6-7

«El qui —home o dona— concebeix el sacerdoti com a afirmació personal, s'equivoca profundament» (J. Ratzinger)

Comença una nova secció:

PÀGINA CATEQUÈTICA PER A NOIS I NOIES

A partir d'avui *Mainada* es transforma en *Oreig*, una pàgina catequètica per a nois i noies, a càrrec d'un equip de la Delegació de Catequesi de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Pensem que pot ser un bon instrument de diàleg per als pares i els catequistes amb els infants i que ajudarà al creixement i maduració de la fe de molts nois i noies.

SUMARI

I Llindar:
L'atenció a la vida i ministeri dels preveres

VII Litúrgia:
Pregària en començar l'Advent, pel bisbe Tena

IV Reportatge sobre el I Concurs de Dibuix «Catalunya Cristiana»

22 Una història d'esperança i solidaritat, per Glòria Carrizosa

Editorial

Eleccions: ara és el torn dels polítics

Les eleccions al Parlament de Catalunya han obtingut, aquesta vegada, un índex de participació més elevat que en anteriors convocatòries. Aquest és un fet positiu que trenca el perillós distanciament entre electors i elegits que, en algun moment, ha semblat produir-se. L'electorat, a més, n'ha estat el gran protagonista: ni la propaganda ni les enquestes d'opinió han condicionat el seu vot. El factor sorpresa que ha acompanyat els resultats finals posa en relleu que la paraula, tot comptat i debatut, la té el poble. Ho remarcuem com a factor de confiança en els valors de l'exercici de la democràcia, contra els mals averanys que sovint li són llençats. Convé que el país continuï avançant per aquest camí.

Acabades les eleccions, ara és el torn dels polítics i, especialment, dels qui assumiran responsabilitats de govern. Cal que estiguin a l'altura del poble que els ha atorgat, en graus diversos, la seva confiança. Ens agradaria, en

aquest sentit, que la nova legislatura catalana respongués, tant com sigui possible, a les aspiracions populars.

¿No és aquest un bon moment perquè el govern que es constitueixi s'imposi una autocrítica dels nostres quinze anys d'autogovern? Comprenem que la campanya electoral animava a subratllar-ne els aspectes positius. Ara, però, allò que el poble espera és, sobretot, que puguin ser superats els negatius. Quan, ara fa vint anys, el país girava cap a la democràcia amb il·lusió... Quan sortien al carrer les primeres grans manifestacions legals... Quan la Constitució i l'Estatut eren votats... no esperava més que no li ha estat donat? Els governants tenen l'obligació de reprendre i d'assumir aquella gran esperança popular, ni que fos exagerada.

També els grups parlamentaris que esdevindran oposició compten amb la confiança d'una part del poble. Aquesta quota de responsabilitat els ha estat donada perquè malin

per aportar a la governació del país el millor dels seus programes. Amb sentit correctiu, certament, però no destructiu. Al poble li interessa menys la contundència dialèctica o la desqualificació personal, que el progrés efectiu de la societat.

Les eleccions no ens han donat només un partit vencedor i uns altres partits amb possibilitats diverses d'influència en el govern. Ens ha donat 135 diputats. Són 135 homes i dones amb mandat de la ciutadania per a representar-la al Parlament. Comptarem, efectivament, amb aquesta mediació entre el poble i el poder públic? Sabrem on anar-los a trobar? O desapareixeran de la nostra vida, engolits per la mecànica d'una disciplina de partit que els despersonalitza? En tornarem a saber alguna cosa —d'ells i dels seus programes— abans de les properes eleccions?

El poble ja ha parlat. Ara és el torn dels polítics.

Tribuna

El Dr. Tarrés i la tolerància

M. Àngels Papiol

Membre de la Comissió Pro-beatificació del Dr. Tarrés

Aquest any 1995 s'ha presentat al món un eslògan, un programa social a seguir: el de la *tolerància*, presentant-la com un sistema humà de convivència per acabar, o almenys pal·liar, tants odis i incomprensions com hi ha a la humanitat, que tenen l'origen en les diferències entre races, ètnies, religions, situacions socials o econòmiques diverses.

Jo pensava que no hi ha dubte que la tolerància, com a virtut humana que ens porta a ser comprensius amb les diferències personals i socials, és una necessitat i un progrés humà. Però aquesta tolerància, tan benignament presentada, també ha servit a molta gent —sobretot a molts que manegen els fils de les multituds com si fossin marionetes— per a intentar convèncer-nos que es pot pactar i conviure amb el mal i amb l'error acceptant-ho tot com si fos igualment bo, sense fer cap esforç per esvaïr les ombres... I opino que aquesta falsa tolerància pot ser tan perjudicial com ho és la intolerància radical.

Llavors, m'ha vingut a la memòria la figura del Dr. Pere Tarrés i Claret i amb ella, tot un conjunt de vivències, dites i pensa-

ments viscuts a l'entorn d'aquest sant baró que, si era extremadament pacífic i comprensiu amb les persones, per equivocades que fossin, estava sempre prompte a aclarir l'error i a combatre el mal i les injustícies, en bé de les ànimes que li havien estat encomanades.

Si la tolerància s'entén erròniament com a pacte amb el mal o com a dissimulació de la veritat que hom creu posseir, si el preu d'aquesta virtut fos el callar davant de la mentida o davant d'una injustícia manifestada, sobretot quan perjudica el proïsme, o acceptar una situació contrària a l'Evangeli sense tractar de fer-hi res, llavors hauríem de convenir en què el Dr. Tarrés no fou tolerant.

Ara, si ser tolerant vol dir fer-se càrrec de les flaqueses dels altres, procurant ajudar els qui rauen en la pobresa, el sofriment, la incomprensió, superant les barreres del mal

ambient o de la manca de formació, llavors és evident que el Dr. Tarrés fou molt tolerant. Quan de debó no podia acceptar un fet o una idea com a bons, enlloc d'atacar, amb suavitat ell presentava la veritat o contraposava una acció justa a la que ell considerava que no responia a la justícia. És molt típica d'ell aquella dita tan tolerant: «No feu trencadissa». Mai no s'havia de discutir un assumpte amb tanta vehemència que el contrincant quedés humiliat. «La trencadissa no porta mai enlloc».

Quan parlava de sistemes socials o econòmics i, fins i tot, d'actituds religioses o pastorals, criticava el fer dels bàrbars de la història, darrera del pas dels quals no hi creixia més l'herba, havent de tornar-ho a construir tot de nou després d'haver deixat els països a la misèria... O més planerament, rebutjava el procediment d'aquells rectors que arribant a la parròquia de nou,

...si ser tolerant vol dir fer-se càrrec de les flaqueses dels altres, procurant ajudar els qui rauen en la pobresa, el sofriment, la incomprensió, superant les barreres del mal ambient o de la manca de formació, llavors és evident que el Dr. Tarrés fou molt tolerant

volien anul·lar tot el que el seu antecessor havia fet. Ell aconsellava sempre: «Perfecciona el que creguis convenient, però aprofita tot el que és bo, tot el que està bé».

Davant d'un fet o comportament nefast que fos del domini públic, conegut per tothom, el denunciava i si estava al seu abast, s'acostava al causant amb caritat, amb tota elevació de mires, exposava el mancament i suavitava la qüestió amb elogis a les bones actuacions del mateix interessat, fent-se càrrec del pes que la falta d'informació o el mal ambient regnant podien haver tingut en l'actuació incorrecta. Certament, Mn. Pere Tarrés va tolerar no poques situacions d'injustícia que foren una font de sofrència per a ell i aquest dolor li encenia l'esperança en què el seu sofriment serviria al bé de les ànimes. «Atançar les ànimes a Déu», era el mòbil de la seva vida, el motiu del seu treball apostòlic, la raó de la seva tolerància de bona llei, l'objectiu que traduïa el gran amor a Déu del seu cor sacerdotal. D'ell es pot dir que sobrepassava les fites de la tolerància per abastar-ho tot, per viure-ho tot, en aquella caritat que, segons sant Pau, «tot ho perdona, que no enveja, no critica, no acusa», sinó que amonesta, ensenya i tolera perquè estima.

Els cristians ens podem certament apuntar a aquesta tolerància per enguany i per sempre, seguint el model contemporani que en fou el Dr. Pere Tarrés i Claret.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomás Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrubias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Davant la crisi econòmica, la inestabilitat política i la qüestió de Chiapas

Situació complexa de l'Església a Mèxic

M.ª Dolores Villagómez (V.N.)

MÈXIC.— L'activisme de la jerarquia de l'Església catòlica està configurat per tres elements que marquen la realitat del país: la crisi econòmica, la inestabilitat política i la qüestió de Chiapas. Així ho indica *El Financiero* en la seva secció dominical *Informe Especial: l'Església i les pugnes pel poder*.

En aquest informe es dibuixa el panorama en el qual es mou l'Església catòlica. Davant la crisi econòmica i política per la qual passa Mèxic—subratlla la informació— el to crític de l'Església ha anat augmentant. La majoria dels 4.500 rectors que hi ha al país opina que l'actual situació genera conflictes que posen en perill la pau social; el 84,6% sospita que hi ha frau en els

comicis organitzats pel govern; i el 93,3% afirma que a l'Executiu no li convé que els sacerdots assumeixin una actitud crítica davant les seves actuacions.

En la mateixa anàlisi es destaca també que el protagonisme de l'arxidiòcesi de San Cristóbal de las Casas en el conflicte de Chiapas ha atorgat un major relleu a les posicions de bisbes i sacerdots que, com Samuel Ruiz, opten pels pobres.

Arran del conflicte a Chiapas, els motius de tensió govern-jerarquia s'han incrementat. Es fa referència a l'expulsió dels sacerdots Rodolfo Izal (espanyol), Jorge Alberto Barón i Loren Riebe el 22 de juny, per presumptes activitats de donar suport a la guerrilla. Aquest fet va provocar que la Conferència de l'Episcopat Mexicà (CEM) decidís fer pinya al voltant de Samuel Ruiz i condemnar les expulsions.

També se'ls van unir les 5.000 Comunitats Eclesials de Base que treballen en 45 diòcesis del país.

Quatre tendències

Tot i que la jerarquia va mantenir les seves diferències en secret, el procés de reforma constitucional va posar de manifest que l'Església no és monolítica i que les diferències circulen per dues vies: una, la línia pastoral, y, l'altra, l'actitud davant l'Estat. Tot això parla de la confluència de quatre tendències que conviuen en el si de l'Església.

La primera, la tendència vaticana, representa la línia conservadora en la part moral i concertadora en la part política, i el cap de la qual és el nunci, Girolamo Prigione.

La del sud, encapçalada per Samuel Ruiz, compromesa amb

La inestabilitat econòmica incideix en la construcció de barraques per als més humils

els indígenes, dona suport a la teologia de l'alliberament i manté una actitud crítica davant el Govern.

Al nord del país se situa la tendència chihuahuense, on els bisbes van assumir, a mitjan dels anys 80, una actitud contestatària a favor del respecte al vot i de canvis polítics i una posició teològica conservadora.

La quarta línia, l'espiritual, que

va representar l'arquebisbe primat, Ernesto Corripio es caracteritza per postulats abstractes i doctrinals, la seva missió orientadora i la seva imparcialitat política.

Dos esdeveniments han intensificat les tensions en l'interior de la monarquia: l'assassinat del bisbe Jesús Posadas Ocampo, de qui encara es desconeixen els mòbils i la guerra a Chiapas.

Al país viuen actualment uns 200.000 catòlics

L'Església catòlica grega demana no ser discriminada

E.

En un recent memoràndum dirigit al ministre de Relacions Religioses, els bisbes catòlics de Grècia han demanat que les religions minoritàries no siguin discriminades pel que fa a la confessió ortodoxa.

Així, l'arquebisbe d'Atenes i president de la Conferència Episcopal, monsenyor Nikolaos Foscolos, diu en una carta pastoral haver constatat que els joves catòlics que busquen feina troben les portes tancades amb motiu de la seva confessió. Els nens catòlics, per altra banda, són ridiculitzats al col·legi per la seva manera de fer la senyal de la creu.

Els bisbes denuncien igualment el creixement de l'hostilitat contra els catòlics a causa de la guerra dels Balcans. Aquesta hostilitat—subratllen— es manifesta en determinats llocs on els prelatos ortodoxos presenten el conflicte de l'ex-Iugoslàvia com una qüestió de «solidaritat intra-ortodoxa». Pintades com «El Papa, botxí dels Balcans» o «Genocidi contra els serbis», han pogut ser llegides en els últims temps sobre els murs de la catedral llatina d'Atenes. La guerra de Bòsnia s'ha concebut, per determinats sectors de l'Església oficial grega, com una croada del Vaticà contra l'ortodòxia. Milícies gregues desplaçades al seu

dia a l'ex-Iugoslàvia continuen lluitant al costat de les tropes serbies.

A Grècia, l'Església ortodoxa és l'Església de l'Estat. Les altres religions són considerades *estrangeres*. Els bisbes catòlics esmenten per exemple les dificultats que—de la mateixa manera que els responsables d'altres Esglésies minoritàries—tenen per cons-

truir una església, ja que han d'obtenir autorització del bisbe ortodox de l'indret.

El país compta actualment amb uns 200.000 catòlics, dividits de la següent manera: uns 50.000 catòlics de ritu llatí; 3.000 de ritu bizantí i 150.000 catòlics immigrants, procedents de països com Polònia, Líban, caldeus de l'Iraq, etc...

Restaurada l'església de la Plaça Roja de Moscou

La restaurada església de la Plaça Roja de Moscou ja compta novament amb la seva icona recentment restaurada. Es tracta de la Mare de Déu d'Iverskaia, que va desaparèixer durant la revolució bolxevic i la còpia de la qual ha estat col·locada al monestir ortodox d'Afon, a Grècia. El trasllat de la imatge des de l'aeroport a la Plaça Roja ha estat tota una cerimònia religiosa i cívico-militar

Els popes són figures emblemàtiques de l'Església Ortodoxa, que és la de l'Estat. Les altres religions són considerades «estrangeres»

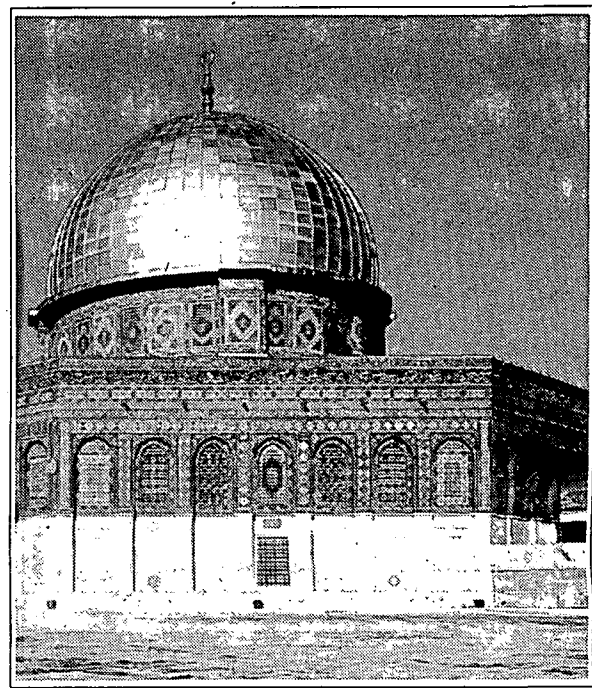
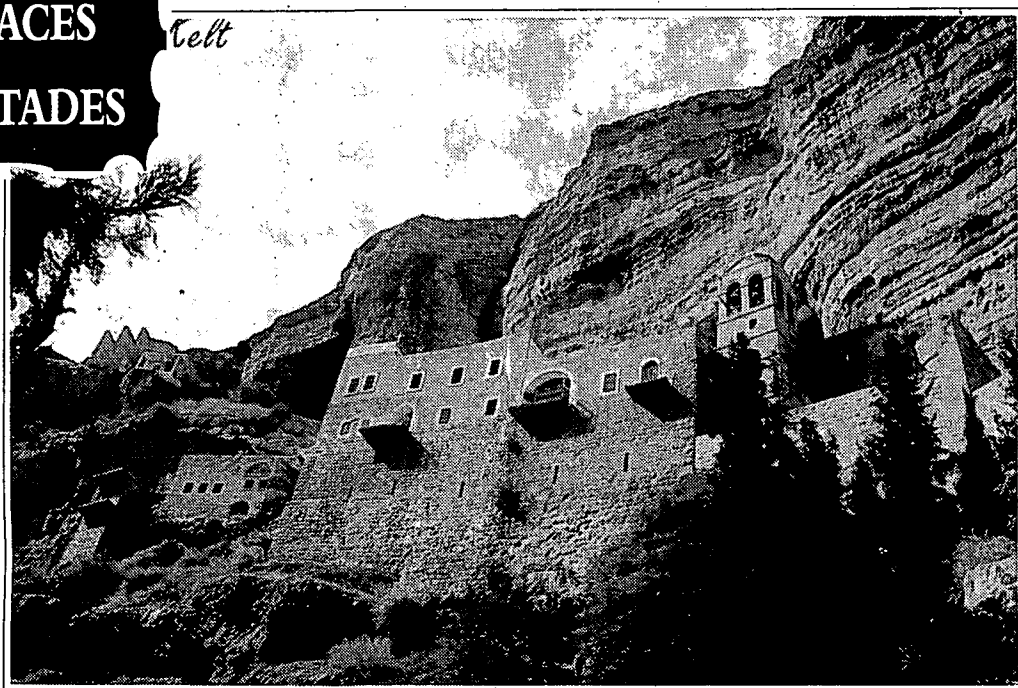
*Una manera, la més excel·lent, de preparar
el nadal: anar a conèixer el país de Jesús*

Pelegrinatge a

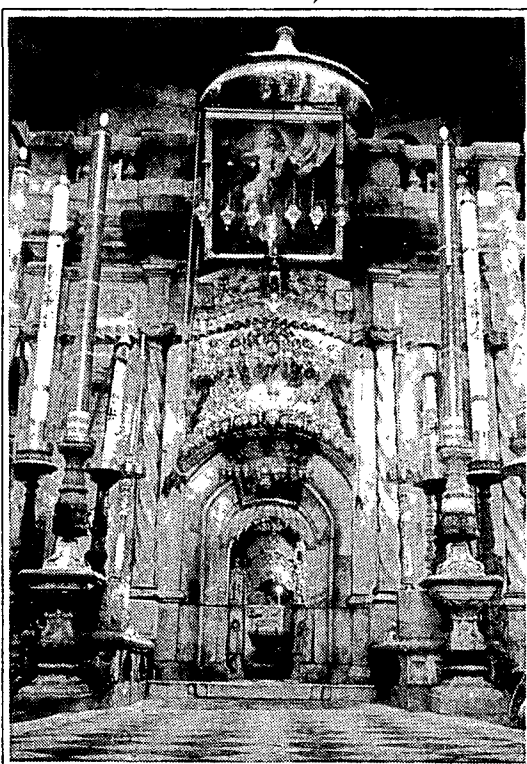
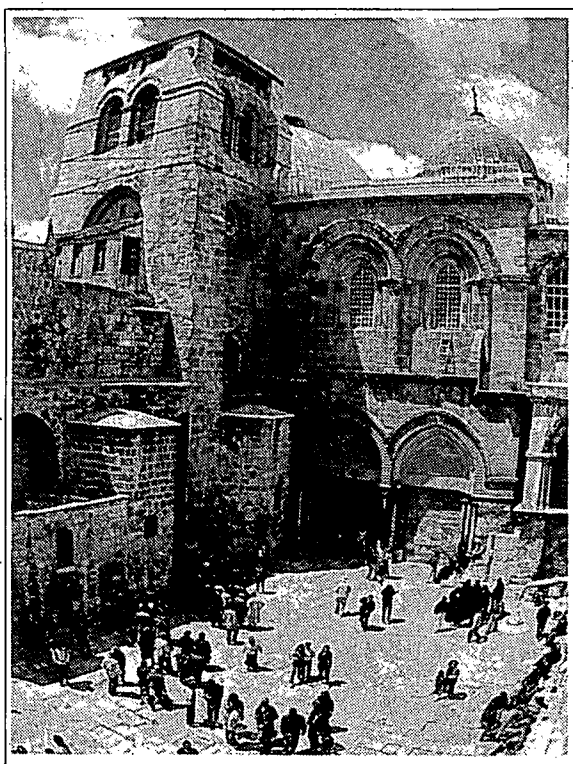
TERRA SANTA

del 27 de desembre al 5 de gener

**PLACES
LIMITADES**

FEU-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

- JERUSALEM (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur, occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.)
- BETLEM: camp dels pastors i basíliques
- JERICÓ i la mar Morta
- NATZARET i CAFARNAÛM, amb el llac de Tiberíades
- CANÀ, el riu Jordà i el Mont Tabor
- AKKO i
- CESAREA MARÍTIMA, Mont-Carmel, etc.

Feu del vostre viatge a Terra Santa una vivència inoblidable PAS A PAS AMB EL NOU TESTAMENT, seguint les directrius i la tradició transmesa per l'ESCOLA BÍBLICA DE MONTSERRAT.

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

La demanen més de 2.000 directores de col·legis catòlics

Una llei específica per a l'ensenyament privat

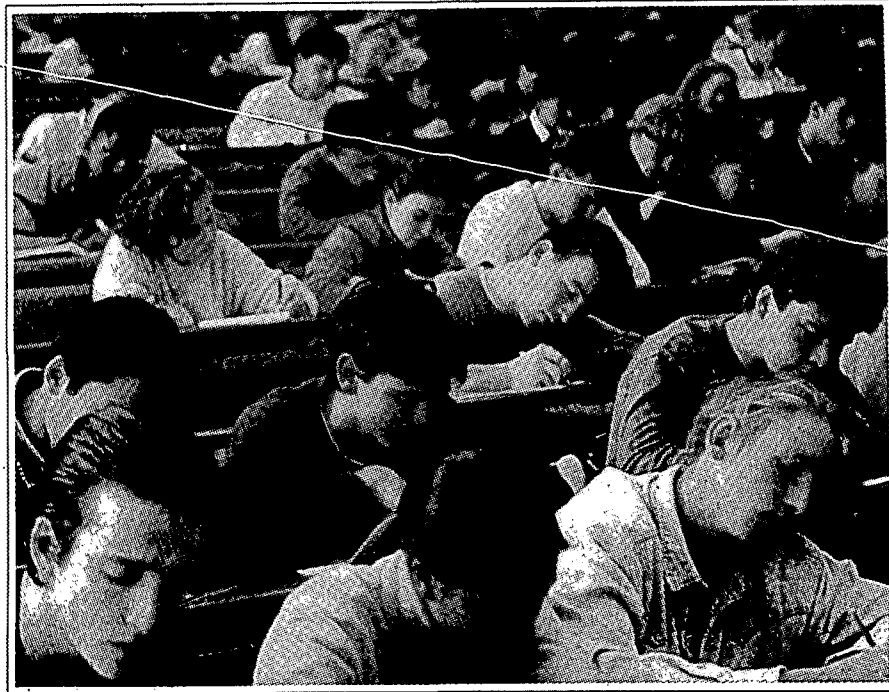
MADRID.— En l'obertura del III Congrés de la Patronal de centres educatius catòlics, que va convocar 2.000 directores de centres privats d'arreu d'Espanya, el president de la patronal, Luis Álvarez, va demanar una llei específica per a l'ensenyament privat que «eviti les constants comparacions que la releguen a subsidiària». Per la seva part, el secretari d'Estat, es va mostrar contrari a l'establiment d'un pacte nacional.

C.C.

Sota el lema *Qualitat i llibertat d'ensenyament*, el congrés, que tingué lloc del 9 a l'11 de novembre, va analitzar els efectes que han tingut sobre la qualitat i la llibertat d'ensenyament, i va proposar, a través dels seus representants i ponents, canvis substancials per a l'ensenyament catòlic.

La primera proposta la va realitzar el president de la patronal, Luis Álvarez, el qual va preguntar-se si «ja que l'ensenyament d'iniciativa social a Espanya representa gairebé un terç del servei educatiu, ¿no seria oportú i eficaç que es redactessin lleis específiques per a l'ensenyament privat, reconeixent així la seva entitat pròpia i evitant les constants comparacions, que finalment la releguen a secundària i subsidiària?».

També va subratllar que per aconse-

guir una educació de qualitat és «imprescindible» evitar les distincions entre escola pública o de iniciativa social. «Corivençuts —digué—, que necessitem trobar els mitjans per tal que, una i altra escola, assoleixi els nivells més alts de qualitat i llibertat, en el seu propi bé i per a una lleial i benefactora competència».

El president d'Educació i Gestió, entitat que agrupa un total de 1.500.000 alumnes i compta amb 2.400 centres afiliats, va mostrar-se convençut de la necessitat d'establir un acord nacional sobre l'educació, per damunt d'ideologies polítiques, i va puntualitzar que en aquests moments «potser hàgim aconseguit ja les condicions òptimes i el moment històric de tota nació democrà-

tica per plasmar el definitiu acord».

El secretari d'Estat d'Educació, Álvaro Marchesi, el qual va presidir la inauguració del Congrés, va manifestar que «les lleis existents aborden els temes generals tant de l'ensenyament públic com del privat» i que, per tant, «no em sembla necessària, en aquests moments, conté aspectes generals per a tots els col·legis: públics i concertats». Pel que fa al pacte escolar «ja existeix un marc general on hi ha aproximacions entre els centres públics i privats». Luis Álvarez va insistir que «ens interessa aprofundir en el concepte de llibertat d'ensenyament; la llibertat de tots i per a tots no produeix discriminació entre els ciutadans».

Espanya

Segons les dades actualitzades

85 bisbes, 13.000 religioses i 6.400 religiosos espanyols, treballen a missions del Tercer Món

MADRID.— 85 bisbes espanyols—exerceixen el seu ministeri a missions del Tercer Món, segons les dades més actuals de l'Oficina d'Estadística i Sociologia de l'Església catòlica (OESE). Dos terços provenen d'algun institut religiós i un de cada tres del clergat secular.

El país amb més bisbes espanyols actualment és Perú, amb 21; seguit de Brasil amb 9; Panamà, Argentina i Equador, compten amb 6 cada un i Bolívia amb 5; 3 són els prelats que es troben a les missions de Colòmbia i 2 entre els *chicanos* d'Estats Units; a Angola, Hondures, Filipines, Mèxic i Xile. D'altra banda, el Camerun, Kenia, Tanzània, Zimbabwe, Zaire, el Líban, Kuwait, Uruguai i El Salvador, Costa Rica, Lituània i Malta, tenen cada u en les seves missions un bisbe espanyol.

Pel que fa a les diòcesis espanyoles d'on provenen un major nombre de bisbes missioners són: Pamplona, amb 16; Bilbao, amb 9; Sant Sebastià, amb 7; a continuació amb 3 prelats hi ha Lugo, Zamora, Santander i Solsona; les diòcesis amb 2 bisbes són Madrid, Barcelona, Orense, Vitoria, Astorga, Calahorra, Segovia i Canaries. Finalment, compten amb 1 bisbe al Tercer Món: Tèrol, Salamanca, Cartagena, Sant'iago, Sevilla, Saragossa, Almeria, Girona, Palència, Tarragona, Ciudad Real i València.

13.059 religioses espanyoles a missions

Per altra banda, segons les últimes dades de la publicació *Estadística de l'Església catòlica a Espanya 1995*, hi ha 13.059 religioses missioneres espanyoles. Entre les Congregacions destaquen pel nombre de membres a les missions les Dominiques Missioneres (594); Franciscanes Missioneres de la Mare del Diví Pastor (366) i Carmelites de la Caritat (361). Els religiosos missioners i membres d'Institut seculars són 6.461, dels quals el 76% treballen a l'Amèrica Llatina. Les Congregacions amb major nombre de missioners són: Agustins Recolectes (585), Jesuïtes (420); Dominics (366); Franciscans (330); Carmelites (308) i Escolapis (291).

El clergat diocesà té actualment a missions 1.100 membres, dels quals 422 foren enviats directament per les seves diòcesis d'origen o són a missions per iniciativa personal. La resta és a missions com a membres de la OCSHA (460), de l'IME (140); dels Operaris Diocesans (78) i de les Comunitats Neocatecumenals (38). A més, hi ha 265 missioners seglars que pertanyen a diverses organitzacions. (SIC)

Lema d'una trobada que va reunir dos mil cristians

«Evangelitzar i ser evangelitzats»

C.C.

CIUDAD REAL.— Més de dos mil cristians de tota la diòcesi es van reunir, fa unes setmanes, per tractar el tema *Església evangelitzada i evangelitzadora*.

Uns dies després, el bisbe de la diòcesi, Mons. Rafael Torrija, va manifestar en una Carta pastoral que, «si volem veritablement ser evangelitzadors hem de sortir de la nostra manera individualista, a vegades fins i tot egoista, d'entendre i de viure la fe. Pensar més amb els altres. Fer-nos una Església més missionera, preocupada també per aquells que solen apropar-se menys als temples. Una Església que entén tota la seva vida, i la vida de tots els seus membres, com una missió: la de portar l'Evangelí a tothom. La força evangelitzadora de l'Església procedeix del testimoni de la pròpia vida evangelitzada. Escoltant la veu de Déu, cada dia es converteix novament a l'Evangelí i així es va fent més fidel seguidora de Crist».

Acabà declarant el prelat que aquesta trobada diocesana s'hagi fet ara en ple «dia després», portant a la pràctica l'esperit i les accions que es varen proposar.

Panoràmica del pavelló en iniciar-se la trobada

Vaticà

Resposta de la Congregació per a la Doctrina de la Fe

No a la facultat de conferir l'ordenació sacerdotal a les dones

Dub.: Si la doctrina, segons la qual l'Església no té la facultat de conferir l'ordenació sacerdotal a les dones, proposada en la Carta apostòlica «Ordinatio sacerdotalis» com una cosa que s'ha de tenir per definitiva, s'ha de considerar pertanyent al dipòsit de la fe.

Resp.: Afirmativa.

Aquesta doctrina exigeix un assentiment definitiu ja que, fonamentada en la Paraula de Déu escrita i constantment conservada i aplicada en la Tradició de l'Església des del principi, ha estat proposada infal·liblement pel magisteri ordinari i universal (cf. Cc. Vaticà II, Const. dogm. *Lumen gentium*, 25,2). En les presents circumstàncies, doncs, el Summe Pontífex, en l'exercici del seu propi ministeri de confirmar els germans (cf. Lc 22,32) ha proposat la mateixa doctrina amb una declaració formal, afirmant explícitament allò que s'ha de tenir sempre, pertot arreu i per tots els fidels,

com quelcom que pertany al dipòsit de la fe.

El Summe Pontífex Joan Pau II, en el curs de l'audiència concedida al sotsignat Cardenal Prefecte, ha aprovat la present Resposta, decidida en la reunió ordinària d'aquesta Congregació i ha ordenat la seva publicació.

Roma, des de la Seu de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, el 28 d'octubre de 1995.

Joseph Card. Ratzinger, prefecte

Tarcisio Bertone, Arq. emèrit de Vercelli, Secretari

Reflexions del cardenal Ratzinger

Definitiva la doctrina exposada en la Carta apostòlica «Ordinatio sacerdotalis»

En ocasió de la publicació de la Resposta de la Congregació per a la Doctrina de la Fe a un dubte relatiu al motiu pel qual s'ha de tenir per definitiva la doctrina exposada en la Carta apostòlica «Ordinatio sacerdotalis», semblen oportunes algunes reflexions.

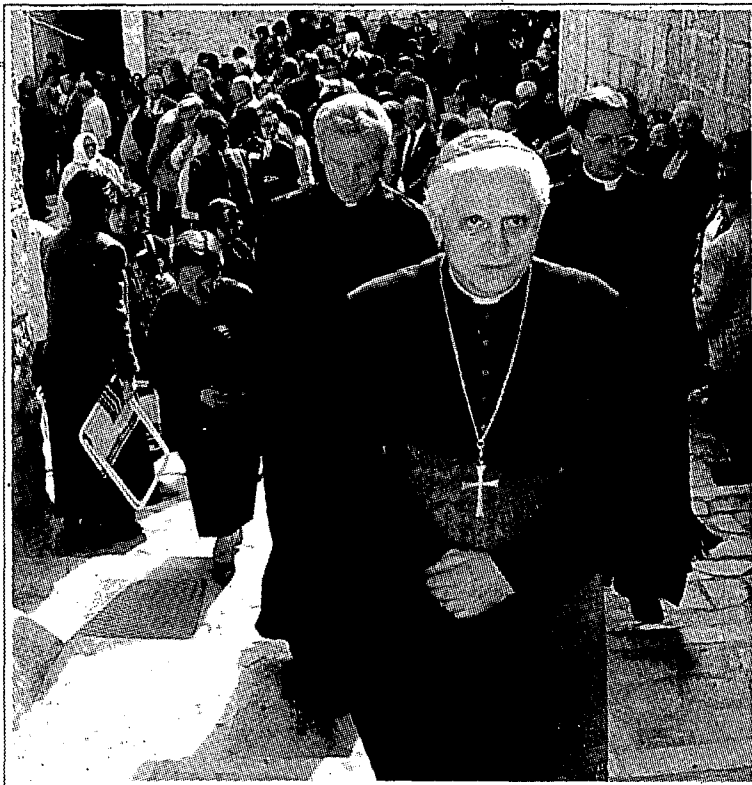
La rellevància eclesiològica d'aquesta Carta apostòlica venia subratllada per la mateixa data de publicació, en efecte se celebrava en aquell dia, 22 de maig de 1994, la Solemnitat de la Pentecosta. Però aquesta rellevància es podia descriure sobretot en les paraules conclusives de la Carta: «per tal de treure qualsevol dubte sobre una qüestió de gran importància, que concerneix a la mateixa constitució divina de l'Església, en virtut del meu ministeri de confirmar els germans (cf. Lc 22,32), declaro que l'Església no té cap facultat de conferir a les dones l'ordenació sacerdotal i que aquesta sentència ha de ser tinguda com a definitiva per tots els fidels de l'Església» (n.4).

La qüestió deixa de ser discutible

La intervenció del Papa s'havia fet necessària no simplement per confirmar la validesa d'una disciplina observada en l'Església des del principi, sinó per confirmar una doctrina (n.4) «conservada per la constant i universal Tradició de l'Església» i «ensenyada amb fer-

mesa pel Magisteri en els documents més recents»; doctrina que «pertany a la mateixa divina constitució de l'Església» (ibid). D'aquesta manera el Sant Pare voldria deixar clar que l'ensenyament sobre l'ordenació sacerdotal reservat només als homes no podia ser considerat com a «discutible», ni es podia atribuir a la decisió de l'Església «un valor merament disciplinar» (ibid).

En el temps transcorregut des de la publicació de la Carta s'han pogut veure els seus fruits. Moltes consciències que en bona fe potser s'havien deixat agitar més pel dubte i la inseguretat, han trobat la serenitat gràcies a l'ensenyament del Sant Pare. Tanmateix, no han anat a menys les perplexitats, no sols per part d'aquells que, allunyats de la fe catòlica, no accepten l'existència d'una autoritat doctrinal en l'Església, és a dir, del Magisteri sacramentalment investit de l'autoritat de Crist (cf. Const. dogm. *Lumen gentium*, 21), sinó també per part d'alguns fidels als quals continua semblant que l'exclusió del ministeri sacerdotal representa una violència o una discriminació

El cardenal pujant per la Via Dolorosa de Jerusalem

pel que fa a les dones. Alguns objecten que no és de la Revelació que una tal exclusió hagi estat voluntat del Crist per a la seva Església, i uns altres s'interroguen sobre l'assentiment degut a l'ensenyament de la Carta.

Segurament encara es poden aprofundir més els motius pels quals l'Església no té la facultat de conferir a les dones l'ordenació sacerdotal; motius ja exposats, per exemple, en la Declaració *Inter insigniores* (15-X-1976), de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, apro-

vada per Pau VI, o en diversos documents de Joan Pau II (com l'Exh. ap. *Christifideles laici*, 51; i la Carta ap. *Mulieris dignitatem*, 26), així com del *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1577. Però en tot cas no es pot oblidar que l'Església ensenya, com a veritat absolutament fonamental de l'antropologia cristiana, la igual dignitat personal entre home i dona, i la necessitat de superar i eliminar «tota mena de discriminació en els drets fonamentals» (Const. *Gaudium et spes*, 29). A la llum d'aquesta veri-

tat es pot buscar d'entendre millor l'ensenyament segons el qual la dona no pot rebre l'ordenació sacerdotal. Una correcta teologia no pot prescindir ni de l'un ni de l'altre ensenyament, sinó que ha de tenir-los junts: només així podrà aprofundir en els dissenys de Déu pel que fa la dona i pel que fa el sacerdot, i per tant, sobre la missió de la dona en l'Església. Si, en canvi, s'hagués d'afirmar l'existència d'una contradicció entre les dues veritats, potser deixant-se condicionar massa per les modes i per l'esperit del temps, s'hauria perdut el camí del progrés en la intel·ligència de la fe.

En la carta *Ordinatio sacerdotalis* el Papa deté la seva consideració de manera paradigmàtica sobre la persona de la Benaurada Verge Maria, Mare de Déu i Mare de l'Església: el fet que ella «no hagi rebut la missió pròpia dels Apòstols ni el sacerdoti ministerial mostra clarament que la no admissió de les dones en l'ordenació sacerdotal no pot significar una menor dignitat seva ni una discriminació respecte a elles» (n.3). La diversitat per tot allò que fa a la missió no menyscabava la igualtat en la dignitat personal.

A més, per entendre que no hi ha violència ni discriminació vers les dones, cal considerar també la naturalesa mateixa del sacerdoti ministerial que és un servei i no una

posició de poder humà o de privilegi sobre els altres. El qui, sigui home o dona, concebeix el sacerdoci com a afirmació personal, com a terme o, fins i tot, com a punt de partida d'una carrera d'èxit humà, s'equivoca profundament, perquè el veritable sentit del sacerdoci cristià, tant sigui del comú dels fidels o, de manera del tot especial, del ministerial, no es pot trobar sinó en el sacrifici de la pròpia existència, en unió amb Crist, al servei dels germans. El ministeri sacerdotal no pot constituir ni l'ideal ni molt menys la meta de la vida cristiana. En aquest sentit, no és superflu recordar encara que una vegada que «l'únic carisma superior que es pot i ha de desitjar és la caritat (cf. 1 C 12-13)» (Decl. *Inter insigniores*, VI).

Pel que fa al fonament en la Sagrada Escriptura i en la Tradició, Joan Pau II s'atura en el fet que el Senyor Jesús, tal com testimonia el Nou Testament, va cridar només homes, i no a dones, al ministeri ordenat, i que els Apòstols «feren el mateix quan van escollir els col·laboradors que els haurien de succeir en el ministeri» (Cart. ap. *Ordinatio sacerdotalis* n.2; cf. 1 Tm 2,1ss; 2 Tm 1,6; Tt 1,5). Hi ha arguments vàlids per sostenir que la manera d'actuar de Crist no va ser determinada per motius culturals (cf. n.2), com també hi ha raons suficients per afirmar que la Tradi-

ció ha interpretat l'elecció feta pel Senyor com a vinculant per a l'Església de tots els temps.

Tanmateix, aquí ja estem davant l'especial interdependència entre Sagrada Escriptura i Tradició; interdependència que fa d'aquestes dues maneres de transmetre una unitat inescindible juntament amb el Magisteri, el qual és part integrant de la Tradició i instància interpretativa autèntica de la Paraula de Déu escrita i transmesa (cf. Const. *Dei Verbum*, 9 i 10). En el cas específic de les ordenacions sacerdotals, els successors dels Apòstols han observat sempre la norma de conferir l'ordenació sacerdotal només a homes, i el Magisteri, amb l'assistència de l'Esperit Sant, ens ensenya que això ha succeït no per casualitat, ni per repetició rutinària; ni per subjecció a condicionaments sociològics, ni menys encara per una imaginària inferioritat de la dona, sinó perquè «l'Església sempre ha reconegut com a norma perenne la manera d'actuar del seu Senyor en l'elecció dels dotze homes que Ell ha posat com a fonament de la seva Església» (Cart. ap. *Ordinatio sacerdotalis*, n.2).

Com ja és sabut, hi ha motius de conveniència mitjançant els quals la teologia ha cercat i cerca entendre la raonabilitat de la voluntat del Senyor. Aquests motius, tal com es troben exposats per exemple en la

Declaració *Inter insigniores*, tenen un indubtable valor, però no són concebuts ni utilitzats com si fossin demostracions lògiques i aclaradores derivades de principis absoluts. De totes maneres és important tenir present que la voluntat humana de Crist no sols no és arbitrària com aquells motius de conveniència ajuden en efecte a entendre, sinó que està intimament unida amb la voluntat divina del Fill etern, de la qual depèn la veritat ontològica i antropològica de la creació d'ambdós sexes.

La doctrina pertany al dipòsit de la fe

Davant aquest mateix acte magisterial del Romà Pontífex, explícitament adreçat a tota l'Església catòlica, tots els fidels estan obligats a donar el seu assentiment a la doctrina de la fe anunciada. I és amb aquest propòsit que la Congregació per a la Doctrina de la Fe, amb l'aprovació del Papa, ha donat una resposta oficial sobre la naturalesa d'aquest assentiment. Estracta d'un ple assentiment definitiu, és a dir, irrevocable, a una doctrina proposada infal·liblement per l'Església. En efecte, com explica la Resposta, aquest caràcter definitiu deriva de la veritat de la mateixa doctrina perquè, fonamentada en la Paraula de Déu escrita i constantment conservada i aplicada en la

Tradició de l'Església des del principi, ha estat proposada infal·liblement pel magisteri ordinari i universal (cf. Cc. Vaticà II, Const. dogm. *Lumen gentium*, 25,2). Per això, la Resposta precisa que aquesta doctrina pertany al dipòsit de la fe de l'Església. Se subratlla, en conseqüència, que el caràcter definitiu i infal·lible d'aquesta ensenyament de l'Església no ha nascut a la Carta *Ordinatio sacerdotalis*. En aquesta, com explica també la Resposta de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, el Romà Pontífex, davant les circumstàncies actuals, ha confirmat la mateixa doctrina mitjançant una formal declaració, enunciant novament «*quod semper, quod ubique et quod ab omnibus tenendum est, utpote ad fidei depositum pertinens*». En aquest cas, un acte del Magisteri ordinari pontifici, en ell mateix *per se* infal·lible, testimonia el caràcter infal·lible de l'ensenyament d'una doctrina ja en possessió de l'Església.

L'Església portadora d'una fidelitat superior

Finalment, no han mancat alguns comentaris a la Carta *Ordinatio sacerdotalis* segons els quals aquesta darrera constituiria una ulterior i no oportuna dificultat en el ja difícil camí del moviment ecumènic. Per això, cal no oblidar que segons la lletra i l'esperit del Concili Vati-

cà II (cp. Dec. *Unitatis redintegratio*, 11), l'autèntic compromís ecumènic, al qual l'Església catòlica no vol ni pot venir a menys, exigeix una plena sinceritat i claredat en la presentació de la identitat pròpia de la fe. A més, cal posar en relleu que la doctrina reafirmada per la carta *Ordinatio sacerdotalis* no pot no ajudar a la recerca de la plena comunió amb les Esglésies ortodoxes les quals, conformement a la Tradició, han mantingut i mantenen amb fidelitat el mateix ensenyament.

La singular originalitat de l'Església i del sacerdoci ministerial en el seu interior, requereix una precisa claredat de criteris. Concretament, no s'ha de perdre mai de vista que l'Església no troba la font de la seva pròpia fe i de la seva pròpia estructura constitutiva en els principis de la vida social de cada moment històric. Per bé que mirant amb atenció al món en què viu i per la salvació del qual treballa, l'Església té la consciència de ser portadora d'una fidelitat superior a la qual està lligada. Es tracta de la radical fidelitat a la Paraula de Déu rebuda per la mateixa Església establerta per Jesucrist fins a la fi dels temps. Aquesta paraula de Déu, en proclamar el valor essencial i el destí etern de cada persona, manifesta el fonament últim de la dignitat de tot ésser humà: de tota dona i de tot home.

Joseph Ratzinger

Cardenal Prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe

Calendaris «Catalunya Cristiana» per al 1996

CALENDARI
MURAL

CALENDARI
LITÚRGIC

Calendar
1996

Us oferim el «*Calendari Litúrgic*» corresponent al nou any. Diu el bisbe Joan a la presentació: «Com a fruit del Concili, llegiu més la Bíblia, mediteu-la, pregueu més amb ella... Déixeu que el Senyor us treballi per mitjà dels sacraments...», i hi afegeix: «Aquest llibret esdevé una invitació discreta i constant, al llarg de l'any litúrgic, a posar en pràctica totes dues exhortacions conciliars.»

Tant el litúrgic com el *Calendari mural*, a més d'ajudar-nos a viure cada dia de l'any amb «*Catalunya Cristiana*», són eines pràctiques i útils; ens ho demostra el fet que són molts els qui ens en compren per regalar.

Els podeu demanar ja des d'ara.

Ara ve Nadal!... per això us convidem

A VISITAR LA NOSTRA EXPOSICIÓ
tot proposant-vos d'adquirir-hi

Figures de pessebre, imatges i altres objectes d'artesanía

produïts als obradors monàstics
de les «Germanetes de Betlem»

Reproduccions de peces del Romànic català

elaborades pels Artesans retaulistes

i també un assortit de
contes ben actuals
per als més menuts.

Del 2 de novembre al 4 de gener
(llevat dels festius)
d'11 a 1 i de 5 a 7 de la tarda.

Amb la col·laboració de LA FORMIGA D'OR

Associació d'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Pl. Urquinaona 11, 3r. 3a. A
08010 Barcelona

Barcelona

Més de 300 assistents a la II Trobada de responsables juvenils

L'acompanyament: Suscitar preguntes i provocar l'encontre amb Jesús

BARCELONA— Uns 330 responsables i animadors de la pastoral juvenil de la diòcesis es van aplegar al seminari salesià «Martí Codolar» per reflexionar i debatre sobre l'acompanyament espiritual al jove. El bisbe Joan Carrera va presidir la jornada —convocada per segona vegada per la Delegació de Joventut— i el jesuïta Josep Rambla va elaborar-ne la ponència, que subratllava la «bona premsa» de què gaudeix l'acompanyament després d'uns anys de crisi.

David Vidal

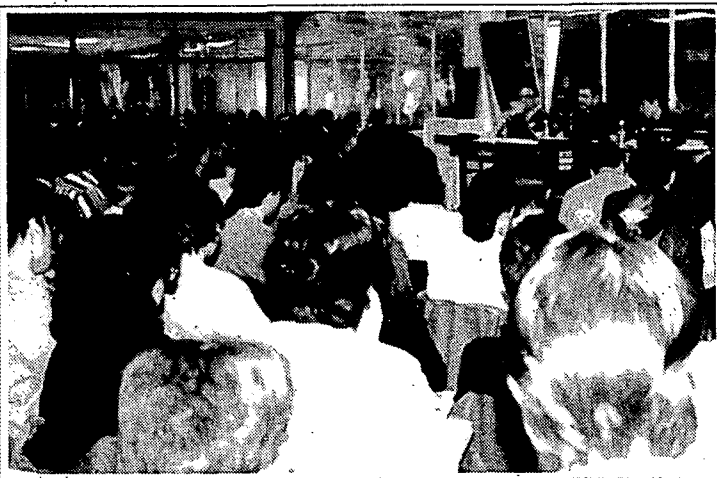
En l'obertura de la trobada, monsenyor Carrera va demanar una renovació de «l'ardor interior» per tal de poder emprendre la «nova evangelització». Segons va dir, «si no tenim aquest ardor, no evangelitzarem». El prelat va voler recordar als assistents que la pastoral juvenil «és una de les prioritats pastorals d'aquest curs per a la diòcesi de Barcelona», i va desitjar que «el Senyor ens concedeixi arribar a més joves i arribar-hi amb un acompanyament de qualitat».

Per la seva banda, el pare Rambla va voler deixar clar que «l'acompanyament no és una manera d'arrabassar la llibertat i la capacitat de prendre decisions al jove. Hi ha hagut —va dir— un canvi important de terminologia i ara ja no es parla de *direcció* espiritual sinó d'*acompanyament*, que té

un aire més propositiu, que té a veure més amb el diàleg que amb les normes». Aquesta evolució, va explicar el ponent, es va efectuar a través de la crisi de la direcció espiritual dels anys 60 i 70, quan aquesta *direcció* potser era «una forma de suplanter la llibertat de l'altre».

Posar en contacte amb Jesús

En canvi ara, «l'acompanyament té de nou bona premsa i correm el risc que es converteixi en un mite, de manera que de qualsevol cosa en diguem acompanyar». Per al P. Rambla, «acompanyar vol dir posar en contacte la persona amb la figura de Jesús, fer-l'hi descobrir i acceptar. No és un consultori. Ha de servir per reconèi-

El P. Rambla, el bisbe Carrera i Rosa Deulofeu presidint la ponència del matí

xer què ens està passant, qui som realment, què és el que volem i quin és el camí que ens ha de dur a l'adulthood».

En aquest sentit, el ponent va perfilar un acompanyament amb «esperit de servei, tarannà participatiu i no autoritari ni paternalista, que es fa trobadís, acollidor, i que sap suscitar preguntes» tal com ensenya l'evangeli de Jesús. El P. Rambla va subratllar la importància de fer avançar l'acompanyament en el pas «des d'una fe rebuda cap a una fe decidida», que és quan «per allò que he vist i experimentat, la fe esdevé una cosa meua, individualitzada, personalitzada». Per al ponent «no hi ha dos cristians iguals, i si hi són és que encara no han fet aquest pas».

Un altre punt destacat va ser l'acompanyament en comunitat i enfocat cap a la comunitat. «La persona va madurant en la fe quan té un grup que li aporta plausibilitat, discerniment i crítica» va assenyalar. Després de la ponència i del dinar, la tarda es va esmerçar en el treball per grups i en la posada en comú, que va orientar el mateix P. Rambla. Una eucaristia va cloure aquesta segona trobada diocesana.

L'arquebisbe Carles a l'Escola de Pregària

«Treballar per la Santedat és treballar per la bellesa»

D.V.

BARCELONA— El cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va assegurar al prop de mig miler de joves assistents a la segona Escola de Pregària d'aquest curs que «treballar per la santedat és treballar per la bellesa» de la creació, i, en aquest sentit, ser «co-creadors» amb Déu. «La maldat, la mentida, el pecat, però també la lletjor ens allunyen de Déu», va explicar.

El prelat, que va comentar l'inici de l'evangeli de Sant Joan, va explicar que «respondre a la bellesa de la creació és fer la voluntat de Déu, a la qual s'arriba per amor, no per les lleis de la física». En aquest sentit va dir que «el coronament de la creació és la persona humana».

Monsenyor Carles va aprofitar per fer una crida enèrgica a l'acompliment de les responsabilitats personals. «Us demano santedat i responsabilitat. Com voleu ser sants si no feu ni el que hauríeu de fer en primer lloc?. Heu de fer el favor d'estudiar. Ser sants és fer allò que hem de fer. Ser honestos amb Déu».

També va admetre que «abans que nosaltres existíssim a la Creació tot era perfecció i la desobediència no trencava res», si bé aleshores «la Creació no tenia la brillantor de l'obediència lliure i conscient de la persona humana».

Com ja va informar *Catalunya Cristiana*, els joves assistents a l'Escola de Pregària van lliurar al cardenal una carta expressant-li la seva solidaritat davant les imputacions llançades des d'una fiscalia italiana. El lliurament d'aquesta carta va ser saludat pel llarg aplaudiment dels assistents.

Així mateix, la Delegació de Joventut, organitzadora de l'acte, va repartir la Guia de Pregària per a cadascuna de les següents setmanes, que inclou salms i diferents textos evangèlics per facilitar als joves l'accés a l'oració personal i la meditació.

RESIDENCIA TRES TORRES

CENTRO GERIATRICO

Les comoditats d'un hotel i uns serveis
sòcio-sanitaris d'alta qualitat

- Habitacions dobles i individuals totes amb bany complet, aire condicionat, presa de TV i telèfon
- Missa dominical
- Amples i confortables salons. Servei de bar.
- Sales de lectura i TV.
- Terrasses - Solàrium.
- Curtes i llargues estades. Tracte personalitzat
- Assistència mèdico-sanitària permanent.
- Recuperació post-operatòria i funcional. Fisioterapeuta.
- Personal amb àmplia experiència en el camp de la geriatria.
- Règims de dietètica especials.
- Serveis de bugaderia, pèrruqueria i podologia.
- Activitats recreatives i culturals.
- Horari de visites lliure.
- Possibilitat, per part dels familiars i amics, de menjar en el Centre acompanyant els Residents.
- Garatge propi i gratuït en el mateix edifici per a les visites.

Calafrava, 32 (entre Via Augusta i Pg. Bonanova) 08017
Barcelona - Tel. 417 73 00 - Fax: 418 98 34

TARRAGONA

L'arquebisbe Ramon Torrella es recupera amb normalitat

C.C.

TARRAGONA— Monsenyor Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona, continua recuperant-se satisfactòriament i sense seqüeles de la pujada de tensió sanguínia que va motivar el seu ingrés a l'Institut Gemelli (Roma). Segons els facultatius que l'han atès l'evolució del procés ha seguit tots els paràmetres de la normalitat.

Des d'aquestes línies, *Catalunya Cristiana* amb especial afecte vol unir-se a la munió d'institucions, entitats i particulars que desitgen una prompta i total recuperació del prelat. I avisa els seus lectors que durant algunes setmanes no publicarem la carta de l'arquebisbe Torrella *Fets i Criteris*

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

TRIBUNAL DEL JURAT

Ciutadans que fan de ciutadans

Tots hi estem preparats: només cal ser ciutadà

1

El tribunal del jurat és una institució democràtica

2

El tribunal del jurat fa possible que els ciutadans participin directament en l'Administració de justícia

3

El tribunal del jurat és una peça bàsica en la reforma de la justícia penal

4

Ser jurat és un dret però també és un deure

5

Tothom pot ser jurat llevat d'alguns casos d'incompatibilitat

6

Emetre el veredicté és la funció del tribunal del jurat. De conformitat amb el veredicté és funció del magistrat president dictar sentència

7

La llei preveu la possibilitat d'excusar-se de ser jurat i n'enumera les incompatibilitats

8

L'exercici de jurat és retribuït i dóna dret a indemnització

9

Un sorteig determina la llista de candidats a jurat

10

Les audiències provincials de Catalunya us informaran sobre el tribunal del jurat

Telèfon gratuït d'informació

900 292 292

dies feiners de 9 a 15 hores

Barcelona

El projecte David va organitzar una pregària per la pau de Bòsnia

Glòria Carrizosa

BARCELONA— «Aquest és un acte de solidaritat que pretén reflexionar sobre la realitat del mal i obrir el nostre cor de bat a bat per escoltar la paraula de Déu». Amb aquestes paraules de Mn. Xavier Morlans, responsable del Projecte David i organitzador de l'acte, va començar una pregària per Bòsnia a la parròquia de Sant Ramon de Penyaforat que va comptar amb la presència del bisbe Joan Carrera i la intervenció de J.M. Via Taltavull, professor de la Universitat Ramon Llull.

Les lectures del llibre de les Lamentacions i del profeta Miquees, textos de la Bíblia de fa més de 2.000 anys, van resumir la situació de patiment i desolació que s'ha viscut i encara es viu a Bòsnia. Mn. Taltavull va definir aquest acte com «una llumeneta més enmig de totes les protestes i les pregàries que s'han fet i es fan per aquest poble tan maltractat». Segons el professor, en el cas de Bòsnia s'ha tornat a veure l'intolerable: dones violades, fam, famílies destrossades, dolor, fred, gana, etc.

Mn. Xavier Morlans va organitzar l'acte

«Estem aquí perquè ens sentim solidaris amb el dolor del qui pateix i també per reflexionar sobre la nostra actitud, ja que també nosaltres podem ser botxins», va dir Mn. Taltavull que va encoratjar els presents a no deixar-se arrossegar per la feblesa i la covardia. Tot seguit va reflexionar sobre el que podem fer els cristians davant d'aquestes situacions. «Primer de tot el que fem ara: pregar al Bon Déu que tingui misericòrdia del seu poble i acceptar la duresa de la creu i la vida». Mn. Taltavull va destacar la importància de comprometre's amb les situacions d'injustícia que passen al nostre voltant.

Després d'uns minuts de silenci, el bisbe Joan Carrera va fer la imposició

de la cendra a tots els presents com a signe de conversió i adhesió al poble boscnià. Després, el prelat va cloure l'acte demanant la pau i l'entesa entre els pobles: «et preguem sobretot pels nens de Bòsnia, per les famílies, perquè aquesta Europa vanidosa aprengui a convertir-se a Tú que ets el camí i la vida». En sortir es va fer una col·lecta pels refugiats de Bòsnia.

Una exposició sobre pintura a càrrec dels artistes Josep Asunción i Gemma Guasch que el cardenal-arquebisbe, Ricard M. Carles inaugurarà el proper 15 de desembre a la parròquia de Sant Ramon de Penyaforat; és el proper acte que organitza el projecte David. Per a més informació es pot trucar al telèfon: 93-412.24.24.

Homenatge a Jaume Almera en els 150 anys del seu naixement

C.C.

BARCELONA.— En la festivitat de Sant Albert Magne, patró dels estudiants de les ciències naturals, es va celebrar al Seminari de Barcelona un homenatge a l'eminent sacerdot i científic, Dr. Jaume Almera, fundador del Museu Geològic del Seminari. El bisbe auxiliar de Barcelona, Joan-Enric Vives, va presidir l'acte.

Van participar a la sessió acadèmica els doctors, Joan Bada, Salvador Reguant i Pere Santanach, que van glosar la figura del Dr. Almera respectivament com a sacerdot, acadèmic de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts i geòleg.

Jaume Almera va néixer a Vilassar de Mar el 1845 i va morir a Barcelona el 1919. Va ser professor del Seminari, on va iniciar el Museu Geològic, que després han continuat altres sacerdots com Francesc Nicolau, col·laborador de *Catalunya Cristiana*.

Suspensa la conferència del bisbe Gaillot

C.C.

BARCELONA.— La conferència que el bisbe francès Jacques Gaillot havia de donar el dimecres 22 de novembre va ser suspesa a causa del delicat estat de salut en què es troba la mare del prelat. En aquestes condicions, el bisbe Gaillot va explicar que no podia viatjar a l'estranger i deixar-la sola. El Fòrum Vida i Evangeli havia organitzat l'acte a l'església del Pi de Barcelona.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El risc d'una cultura sense fe

¿Quins riscos pot comportar la manca de fe al món d'avui? Aprofito, per respondre, unes afirmacions impressionants d'un metge francès, molt influent a tot França i més enllà, per raons que no fan al cas, per qui la medicina és concebuda com un projecte de canvi en la vida de l'home. «Si la gran victòria de la medicina en el passat—diu—va ser fer retrocedir la mort, la segona victòria serà canviar la noció mateixa de la vida.» ¿Es tracta d'una possibilitat tècnica? No. És més greu i té més abast el plantejament, ja que es tracta d'un propòsit filosòfic. «Nosaltres—hi afegeix—som ben conscients que aquest "combat" no és només tècnic, sinó també filosòfic. La vida com a "material", vet ací el principi del nostre combat... Posar aquest principi, que la vida és un material... és aquí justament on hi ha la idea motriu.»

Davant d'aquestes afirmacions, pregunto al lector: La vida d'un fill ¿és un do que li has fet per llançar-lo des del no-res a l'eternitat? La vida d'una esposa ¿és la meravella de tenir per què viure i per qui viure? Això és veritat, encara que per a algú—com ara l'autor esmentat—el fill i l'esposa no siguin més que «un material».

Sí que té perills, doncs, construir un món des de la increença. Perquè, a més, «si la natura no és l'expressió de cap voluntat creadora—diu el filòsof alemany Hans Jonas—, aleshores l'home és l'únic subjecte, i la creació resta al servei de la seva voluntat, una voluntat de domini sobre les coses, que es converteix en un simple desig, que creix sense parar, un desig que no té límits».

En conseqüència d'això: tot és a mercè del més fort. No hi ha fre de cap mena si es vol imposar un projecte als qui són més febles físicament, econòmicament o culturalment. És llavors que apareix la por, perquè s'ha passat d'una llibertat sense llei—que prescindint de Déu acaba essent la del més fort— a una llei sense llibertat—perquè és imposada als més febles—.

¿Vivim uns temps de manca de fe? Sigui quina sigui l'opinió que tinguem sobre això, hem de ser optimistes, perquè, com es diu a la *Gaudium et spes* (19,2,3), l'ateisme no és pas un fenomen originari, sinó derivat, i; per tant, l'actitud de descreença és una actitud «segona», pel fet que creure és l'estat primigeni de la persona.

Ara bé, s'hi pot insistir dient: la nostra cultura, ¿no és preferentment de no-creients? Sigui com sigui, tota cultura, també la nostra, pel fet de ser fruit de l'home, és renovable, fràgil, perfectible, tant en l'aspecte científic com en l'aspecte ètic. No ens podem deixar portar, doncs, els creients per la falsa impressió que som davant d'una cultura omnipotent i inamovible, amb la qual s'estavellarien tota mena d'esforços de l'esperit per «re-animar-la», en el sentit fort de la paraula: infondre-li un esperit, el de Crist.

De tot plegat, en surt la conclusió que, quan ens esforcem a fer una societat més cristiana, a més d'evangelitzar, estem fent també una obra de ciutadania. Perquè procurar que els ciutadans del nostre país siguin més justos, més bons, més alegres, més honrats i més preocupats pel proïsme és fer país, i fer-lo en profunditat.

Vic

S'ha signat el conveni per remodelar el Museu Episcopal

C.C.

VIC— En el marc de la sala de sínodes del Palau Episcopal, el dimecres 15 de novembre el bisbe de Vic, Josep M. Guix, el conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Guitart i l'alcalde d'aquesta població, Jacint Codina, van signar el conveni que els compromet a remodelar el Museu Episcopal, que es mantindrà en el mateix lloc, i així es descarta el seu trasllat al Seminari Vell.

El bisbat no perd la titularitat del Museu i s'ha compromès a mantenir-lo, amb les peces que conté, obert al públic i al servei de la societat i del seu desenvolupament. També contribuirà a les despeses de manteniment. Per la seva banda, la Generalitat es responsabilitza i financia el projecte i l'execució de les obres. Dos arquitectes de gran prestigi, Federico Correa i Alfons Milà, amb obres tan conegudes com l'Estadi Olímpic de Montjuïc i la seu de la Diputació de Barcelona, han rebut l'encàrrec de remodelar el Museu.

El bisbe de Vic, Josep M. Guix, l'alcalde de la ciutat, Jacint Codina, i el conseller de Cultura, Joan Guitart

Hi ha la voluntat que el Museu estigui acabat l'any 1999, de manera que durant el 1997 es redactaria el projecte i el 1998 s'iniciarien les obres de remodelació. Per aquest motiu, el Museu haurà d'estar tancat un parell d'anys.

Fins ara, la gestió del Museu corresponia al bisbat de Vic, a partir d'un Patronat, però s'està estudiant establir un nou model de gestió que impliqui a més la Generalitat i l'Ajuntament.

Monsenyor Josep M. Guix va destacar que el Bisbat es comprometia a posar el Museu a l'abast dels estudiosos i a enriquir-lo i a transmetre el seu patrimoni a generacions futures. El conseller Guitart va dir que aquest museu ha de ser per a tots els catalans i en va subratllar la seva tasca educativa i formativa i l'alcalde de Vic, Jacint Codina, va contextualitzar la remodelació del Museu Episcopal dins el conjunt d'infraestructures que ha fet la Generalitat a Osona.

Diada de Germanor a las diòcesis catalanas

Avançant per camins de solidaritat

C.C.

El diumenge 3 de desembre se celebra a l'Església catalana la Campanya de Germanor (també coneguda com Dia de l'Església Diocesana) sota el lema: *Ens hi atrevim?* L'objectiu és avançar, entre tots els diocesans, vers l'autofinançament de l'Església. Perquè això sigui possible cal una resposta responsable, compromesa i decidida per part dels fidels.

Una proposta del Concili Provincial Tarraconense urgeix que les vuit diòcesis «avancin decididament en el procés, ja iniciat fa temps, per tal d'aconseguir un nivell d'autofinançament suficient per sostenir les activitats pastorals necessàries al nostre temps i per preparar i iniciar els projectes que els reptes pastorals del futur exigeixen afrontar ja des d'ara».

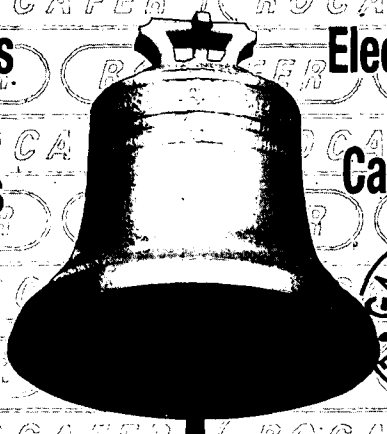
Els bisbes de la Tarraconense han fet un comunicat en què expressen «la plena confiança que (aquesta campanya) continuarà trobant el ressò favorable que l'objectiu demana. El lema correspon a la nostra certesa de seguir comptant amb l'ajuda dels fidels». A més, expliquen quines exigències econòmiques té l'Església catalana d'avui: «Penseu en la conservació i agençament de temples i edificis; en la formació continuada i actualitzada dels nostres agents de pastoral: sacerdots, religiosos, religioses i seglars que treballen a les nostres parròquies o a les institucions diocesanes i pel conjunt de la Tarraconense. I cal tenir present el sosteniment del culte i de les activitats pastorals, sense oblidar l'atenció als pobres i marginats».

ROCAFER

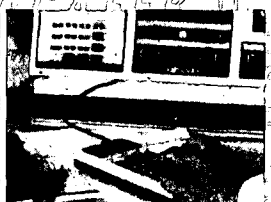
FUSIÓ D'ARTESANIA I TECNOLOGIA

Campanes
i
Relotges
públics

Electrificació
de
Campanars

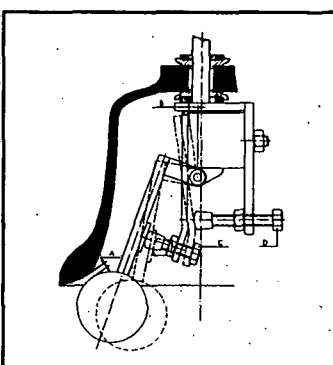
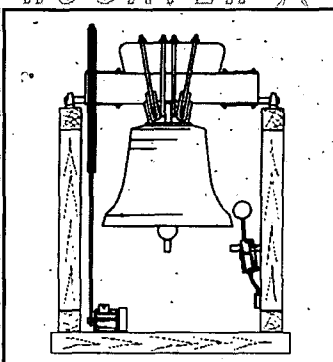
GARANTIA
10
anys
EN CAMPANES

ACTUALITZI EL SEU CAMPANAR

EQUIPS PER VOLTAR, BRANDAR I REPICAR
PROGRAMES ESPECIALS PER A TOCS A ELECCIÓ
CENTRALS HORÀRIES, TOCS PROPIS D'ESGLÉSIA

L'HORA I ELS TOCS CLASSICS DE LES CAMPANES AMB LA TECNOLOGIA MÉS ACTUAL

- Electrificació de campanes
- Esferes i rellotges públics
- Centraletes amb els tocs propis de l'església: àngelus, missa, festa i difunts
- Rellotge patró per la programació de quarts i hores
- Programació personalitzada per als tocs propis de la seva parròquia
- Volteig i brandar real o simulat
- Fosa de campanes noves i carillons
- Jous de fusta de roure i metàl·lics
- Campanes afinades amb nota i inscripció a elecció
- Sincronització via ràdio

Real Eijsbouts
BELL'S FOUNDRY (HOLLAND)

RIFER
CAMPANES I RELLOTGES (GIRONA)

Instal·lació i servei tècnic permanent
a totes les províncies

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

30 ANYS
AL SEU SERVEI
DIA A DIA

Pg. Fabra i Puig, 39, Àtic 2.ª • Tels.: 311 72 01 - 311 94 49 • Fax: 311 75 61 • 08030 Barcelona

St. Martí del Canigó comença una etapa activa com a centre d'espiritualitat

Perpinyà

«És significatiu que les arrels de Catalunya estiguin en un monestir»

Guillem Farré

CASTEIL (FRANÇA).—Una jornada mariana que va aplegar 350 persones al voltant del bisbe de Perpinyà, Jean Chabbert, ha estat la inauguració d'una nova etapa que portarà Sant Martí del Canigó a recuperar el rol de fort centre d'espiritualitat que va tenir mentre els monjos benedictins animaven la vida de pregària i acollida entre el segle XI i el 1783, quan els darrers cinc religiosos que quedaven van marxar.

Així doncs, la reconstrucció de primers de segle promoguda per Mons. Carsalade du Pont, i completada pel pare Bernat de Chabannes —mort el gener del 1993— a partir dels anys 50, i la recuperació de la vida comunitària amb l'arribada al l'abadia de la comunitat catòlica de les Benaurances al 1988 —responent a la crida que els va fer mons. Chabbert— assoleixen ara la seva plenitud.

Segons la Gna. Maria Pau, que s'ha encarregat de l'acollida dels milers de turistes que visiten el

monestir —uns 50.000 anuals—, «durant els set anys que hem estat aquí s'ha estat gestant en nosaltres una preparació per poder sortir a l'exterior».

La vintena de persones que hi viuen i el pastor de la casa, el pare Maximilien-Marie Duten —que està decidit a aprendre català en tres mesos— són conscients que «St. Martí del Canigó ha estat, és i ha de continuar sent un focus espiritual per a la Catalunya del nord i del sud».

En aquest sentit troben significatiu que l'abadia es consideri un signe d'identitat del Principat; «això vol dir que les nostres arrels són cristianes —declara la Gna. Maria Pau, originària d'Igualada— i tenim ganes d'ajudar els catalans a descobrir aquesta vocació espiritual del nostre poble que s'està morint de set al costat de la "font d'aigua viva"».

Els mitjans seran «primer de tot pregar, pregar i pregar, convertir-nos nosaltres mateixos dia rera dia, i segons el que l'Esperit ens inspire anar a fer missions d'evan-

gelització, donant a conèixer la Paraula de Déu i portant la Bona Nova a temps i contratemps, segons el carisma de la nostra comunitat».

Un canal privilegiat seran les activitats de la Comunió Maria Reina de la Pau —una plataforma de relació entre les persones que se senten cridades a una tasca d'evangelització i renovació interior a través d'una consagració a la Trinitat per la Verge Maria— ja que des d'agost l'abadia és el centre coordinador per al Sud de França i —en la mesura que es vagi donant a conèixer— per a Catalunya.

Precisament la jornada mariana va ser organitzada conjuntament per les Benaurances i la Comunió, que tot i haver sortit a l'ombra de la comunitat, és independent. A la diada, hi van assistir més de cinquanta catalans —einentment de Girona i Barcelona— que van tornar molt satisfets de l'experiència, i que podrien ser l'enllaç per entrar al Principat.

A un altre nivell, aquest curs també tindrà la novetat d'una sèrie de recessos de cap de setmana a St. Martí oberts als dos costats de la frontera, que aniran alternant

temes d'acord amb el temps litúrgic i diversos aspectes de la vida espiritual, com els fruits de l'Esperit Sant. El primer es va fer del 17 al 19 de novembre.

Per demanar més informació o

fer inscripcions, es pot escriure a Ctat. de les Benaurances: Abadia de Sant Martí del Canigó. Casteil 66820 (Vernet les Bains) FRANCE, o trucar al 07-33-68.05.50.03.

Un instant de la processó de la jornada mariana

CALENDARI DE BUTXACA PER AL 1996

Mida 120 x 70 mm.
Tenim dos models:

- a) MADONNA DE PINTURICCHIO
- b) ROSTRE DE JESÚS (segons el Llençol Sant)

Preu:

Fins a 500 exemp. a 12,- Ptes.
A partir de 500 a 10,- Ptes.

UN CALENDARI DE BUTXACA

- és útil i pràctic
- per dur a la cartera
- serveix de registre d'un llibre
- acompanya en la taula de treball
- i si duu una imatge del Senyor o la Mare de Déu...

IDENTIFICA A QUI EL POSSEEIX!

Sr.
Adreça C.P.
POBLACIÓ PROV.
Sol·licita la tramesa a reembors de exemplars de l'Almanac de Butxaca per al 1996.

En cada cartulina hi ha un espai en blanc per si desitgeu imprimir-hi algun text. L'import de la impressió va a càrrec del client (6 ptes. unitat).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

Mons. Chabbert: «Hi ha una acció real de l'Esperit en les noves comunitats»

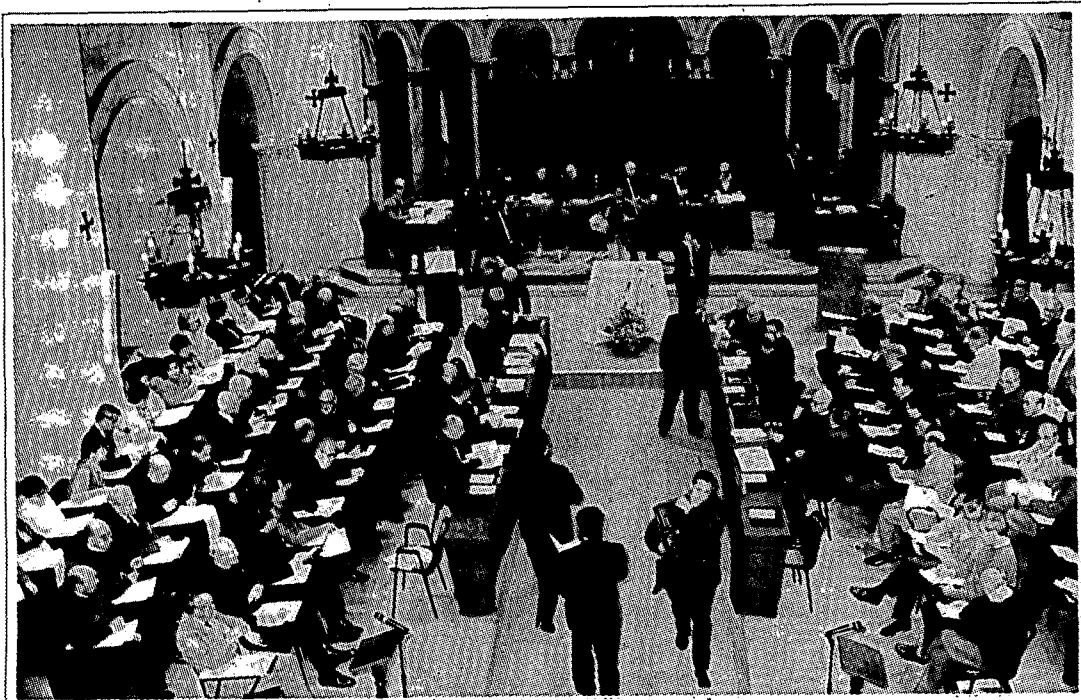
La germana Maria Pau, una igualadina que fa set anys que està a la comunitat de les Benaurances, explica que quan van arribar a Sant Martí del Canigó al 1988 «va haver una reacció negativa per part d'una gent que pensava que veníem a prendre l'abadia o fins i tot que erem una secta. Però de mica en mica s'hi han acostat, i han descobert que no hem vingut a prendre possessió de res, sinó a fer un servei».

D'entrada, la decisió del bisbe de Perpinyà, Jean Chabbert, de cridar a una nova comunitat —les Benaurances sols té 22 anys— perquè «reprenguéss la flama de la fe a St Martí» va ser valenta. Ningú més no havia respost a la sol·licitud del bisbe i això va donar l'oportunitat perquè aquesta associació de fidels s'instal·lés a la diòcesi de Perpinyà.

El primer contacte és sorprenent, perquè sota l'aparença d'una comunitat religiosa es troben tots els estats de vida —laics i consagrats, homes i dones. Quan s'aprofundeix més es coneix la crida a pregar i treballar per la vinguda gloriosa de Jesús, la unitat de l'Església, les vocacions sacerdotals, religioses i de santes famílies, l'evangelització i la il·luminació del poble d'Israel. Les Benaurances és una de les noves comunitats que Mons. Chabbert ha acollit i integrat en la vida diocesana de Perpinyà, seguint el convenciment que «són una sort per a l'Església, ja que aporten efectivament una renovació espiritual, i hi ha una acció de l'Esperit real que es dona a través d'elles».

Girona

Què hem de fer amb el Concili?

El bisbe de Girona considera que s'han d'assimilar les línies eix del Concili

Jaume Reixach

GIRONA.— Molts creients es fan aquesta pregunta: Què hem de fer amb el Concili? Tothom sap que les conclusions són a Roma. El Concili va acabar el 4 de juny. Comença a ser hora, doncs, que Roma digui alguna cosa.

Però mentre Roma s'hi pensa, els bisbes —entre els quals, i de manera destacada, el nostre de Girona— es comencen a moure. Ja s'ha fet públic un pre-projecte de treball pastoral que té com a finalitat *evitar* que el Concili es torni lletra morta. El tinc a les mans. És un document una mica complex, però no hi ha dubte que vol arribar a tothom. Es tracta d'una consulta a tots els organismes d'àmbit diocesà per tal d'arribar, sumades les diverses aportacions, a un projecte pastoral consensuat.

El bisbe Jaume, en el seu escrit de presentació, es mostra preocupat per la *recepció* del Concili. Vol evitar que les conclusions siguin aplicades com qui aplica una recepta als nostres mals. Pels mals de l'esperit no hi ha recèptes, però sí redreçament. El Bisbe posa l'èmfasi en la recepció —més que no pas en l'aplicació— del Concili perquè coneix bé el terreny. Sap que sense una conversió dels individus i de les comunitats, el Concili risca de quedar reduït —inevitablement— a lletra morta.

Assimilar les línies eix

La pregunta «Què hem de fer amb el Concili?» ja té, doncs, una primera resposta: *assimilar-lo* bé. Assimilar les línies eix. Unes línies —val a dir-ho— que no difereixen d'aquelles que

va traçar el Vaticà II. Més aviat en són la continuïtat, però aplicades a una societat —la nostra— que ja està de tornada d'aquelles *eufòries* dels anys seixanta. Els problemes són uns altres.

Però tanmateix, encara que els problemes específics siguin avui uns altres, la qüestió de fons és la mateixa: fer les coses amb autenticitat i mirar d'arribar a tothom. Aquesta va ser la gran intuïció del Vaticà II, i aquesta ha estat la finalitat del nostre Concili Català, convocat el 21 de gener, trenta anys després que s'acabés aquell. Amb un afegit: potenciar la coordinació de l'activitat pastoral de les diòcesis catalanes. Aquesta *voluntat* coordinadora és nova. Un signe clar del nostre temps.

No hi ha dubte que el bisbe Jaume és conscient «del pas de l'Esperit per la nostra terra», per dir-ho amb les seves paraules. Per això ha assumit d'una manera ben personal la *recepció* del Concili. Una recepció que no és pròpiament la fita, sinó el camí a seguir. L'eina de treball per a promoure una meditació eclesial a tots els nivells, sense la qual el consens d'acció pastoral seria impensable. I si el Concili no arriba al port de la praxi pastoral serà com aquests vaixells de luxe que a vegades veiem passar per l'horitzó, però que no ens afecten.

«Pel bé de l'Església a Catalunya»

Per sort, no sembla que hagi de ser així. És més: hi ha una voluntat explícita del Bisbe per evitar-ho. El bisbe Jaume que, segons pròpia confessió, inicialment no veia massa clara la

idea d'un Concili Català, posteriorment va donar mostres d'una acceptació plena i sincera: «pel bé de l'Església a Catalunya». I ha estat el primer a reconèixer públicament el bon paper de l'equip gironí present al Concili. Paper remarcable en una clara línia de diàleg i obertura.

Però hi ha més. Els fruits del Concili —mentre a Roma s'hi pensen, i mentre anem treballant en la *recepció*— ja s'han començat a notar. Fa poc que a la ciutat de Girona s'ha obert un centre d'acollida per atendre persones afectades per la droga. Es tracta de la primera fase d'un procés de recuperació que va més enllà, fins a aconseguir la plena reinserció social de les persones afectades per aquest mal. És la resposta gironina a una de les propostes aprovades per l'Aula del Concili: «Donar suport, amb voluntat i mitjans econòmics, al Centre Català de Solidaritat (CeCas)». Una institució que ha nascut gràcies a l'esforç comú de l'Episcopat Català i de totes les Càritas Diocesanes dels Bisbats de Catalunya. No cal dir que això és el que la gent espera i vol: respostes concretes als mals concrets. El camí de l'Església és —i ha de ser sempre— un altre: parlar poc i fer molt. Aquesta podria ser una bona *recepció* del Concili.

Parròquia de Santa Maria de Blanes: un exemple

J.R.

BLANES.— La parròquia de Santa Maria de Blanes ha dut a terme una experiència pastoral que em complau ressenyar en aquesta crònica perquè crec que és un bon exemple a seguir. Es tracta d'un seguit d'actes destinats a celebrar la *setmana de la parròquia*, una iniciativa organitzada pel Consell Pastoral amb la col·laboració i participació de tots els grups de la parròquia.

El dissabte 4 de novembre va tenir lloc el *dia del malalt*. A les 3 de la tarda, el santuari marià del Vilar es va omplir de malalts i persones grans, que van celebrar una missa participada, dirigida per diversos grups d'animació. El mateix dissabte, a les 8 del vespre, a la sala de Plens de l'Ajuntament es va inaugurar l'exposició dels goigs dels patrons i les diverses capelles de Blanes, dels quals se n'ha fet una edició que és a la venda.

El diumenge 5 les activitats encara van ser més intenses. A 2/4 de nou del matí començava una ruta cultural-religiosa per les diverses èrmites blanques: l'Antiga, la Salut, Sant Joan, Santa Bàrbara, Sant Francesc i l'Esperança. Una bona caminada plena d'aliciants.

A la una del migdia, celebració de l'aniversari de la parròquia. Noces d'argent dels matrimonis blanques, que van viure amb emoció aquest retrobament. A les 7 de la tarda, Concert de cant coral a càrrec de la coral *Mestre Sirés* de Palafrugell.

El divendres 10 va haver-hi un sol acte, però envoltat de gran expectació. Una conferència a càrrec del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, que —no cal dir-ho— es va saber posar l'auditori a la butxaca. Tema de la conferència? El mateix que va desenvolupar enguany a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebra a Prada: *Església i país. Aportació cristiana al projecte nacional*. La seva senzillesa personal va de bracet amb el to profètic de les seves afirmacions.

El dissabte 11 va tenir com a protagonistes els infants. Jocs de cucanya a la plaça de l'Església, organitzats per l'agrupament Escolta i pel grup Rialles. Però l'acte que va fer de tanca a aquesta setmana parroquial va ser la Missa del diumenge 12. Una missa que va servir per estrenar el nou enllumenat de l'església de Sta. Maria, que s'ha sufragat amb l'aportació generosa dels feligresos. Enhorabona per tot, per la celebració i pels bons resultats aconseguits!

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDÍFONO

MARGARITA COMELLAS

ESCOLTI BÉ!

PER A LES PERSONES QUE ESCOLTEN LA VEU I NO ENTENEN LES PARAULES!

- L'audífon petit que vostè necessita.
- Aprofiti descompte especial Nadal!

Rosselló 51, entlf. 4a. Truqui al: Tel. 419 41 78 - 08029 BCN
Línea 5 Est. Entença

Lliçó inaugural de l'I-REL

Les aportacions del pensament cristià a la democràcia

LLEIDA.— Amb la lliçó donada pel Dr. Fernando Álvarez de Miranda, Defensor del Poble, va quedar inaugurat el curs 1995-1996 de l'I-REL (Institut de Recerca i d'Estudis Religiosos). Aquesta institució d'investigació i docència del Bisbat de Lleida és al servei de la formació teològica, filosòfica i d'altres disciplines, un fòrum obert al diàleg fe i cultura, amb incidència en el món universitari.

Jaume Montaña

L'acte inaugural va ser co-presidit per monsenyor Ramon Malla i Call, bisbe de Lleida, i el vice-rector de Desenvolupament

lupament Estatutari de la Universitat de Lleida, J. Tamarit. També ocupaven llocs a la taula de presidència el Dr. Ramon Prat i Pons, director de l'I-REL, Josep Borrell, director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, i el conferenciant

Álvarez de Miranda.

La ponència, que partia de la pròpia experiència i coneixement del Defensor del Poble, va versar, entre altres coses, sobre la influència de la Teologia de l'Alliberament en algunes democràcies d'Amèrica Llatina i va assenyalar les aportacions del pensament cristià en el procés polític democratitzador. Ell que ha estat embaixador a El Salvador, va dir que sense un coneixement directe i viscut d'aquells països no es pot comprendre la seva situació.

Amb un to d'anàlisi crítica va distingir entre cultura i fe cristiana. L'Església —va dir— s'està ressentint del fet d'estar més preocupada per l'ortodòxia en detriment de l'ortopràxi, la qual cosa es nota fortament davant de certes situacions públiques. Amb tot, va reconèixer el gran valor i les aportacions al fet públic de la Doctrina Social de l'Església.

Personalitats rellevants de la política i del pensament

Moral privada i moral pública, títol de la lliçó inaugural d'Álvarez de Miranda, s'emmarca dins del cicle de conferències que porta com a títol genèric *Pensament cristià i transformació de la societat*, que permetrà que vinguin a Lleida rellevants personalitats de la vida política i del pensament. El proper conferenciant serà Josep M. Coll, fill del qui va ser president del Parlament de Catalunya, que parlarà sobre la *Democràcia Cristiana*.

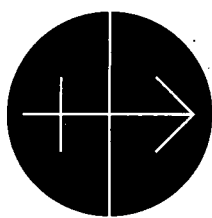
Josep Carbonell, filòsof, parlarà sobre el *Socialisme* i mn. Bonaventura Pelegrí, de la *Teologia de l'Alliberament*. Sobre *Nacionalisme* donarà la conferència Josep M. Forné, cap del departament de Filosofia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs; *De la societat consumista a la solidària* serà el tema tractat per Manuel Lladonosa, historiador; i tancarà el cicle de conferències l'ex-ministre d'Indústria, Joan Majó, parlant de *La Construcció Europea*.

A més, l'I-REL ofereix dos seminaris, l'un sobre *Educació i valors religiosos* de febrer a març, l'altre sobre *La recerca del sentit de l'existència en el pensament contemporani*, que dirigirà el professor Rovira Bellosó. *Fe cristiana i transformació de la societat* és el tema propi del Curs Frontera que s'imparteix els dimarts d'octubre a maig, el qual analitza durant el primer trimestre *La perspectiva econòmica i cultural*, en el segon, *Una reflexió teològica*; i en el tercer, *La reflexió pastoral*, completant el cicle de taules rodones.

Un Curs Bíblic i un Curs Institucional de Teologia completen l'oferta de l'I-REL. La novetat d'aquest any està en la Proposta Universitària que preveu per als alumnes de la Universitat de Lleida la possibilitat d'obtenir crèdits de lliure elecció per obtenir títols oficials.

Ramon Prat, relator de la primera ponència del Concili, és el director de l'I-REL

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. (91) 725 92 12

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2.ª - 08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Vía Augusta, 6. 08006 Barcelona

MISSES a favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sap que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est no més poden subsistir gràcies als estipendis de Santes Misses que "Ajuda a l'Església Necessitada" fa arribar a aquests vertaders deixebles de Crist avui dia?

COL-LABORI amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, ENCARREGANT la celebració de Misses —al mateix estipendi de la seva diòcesi— a través de la nostra associació. Ells aplicaran la Santa Missa por les SEVES INTENCIONS.

● Desitjo que es celebrin MISSES per les següents intencions:

.....
.....
.....

Envio Ptes. com a DONATIU

Per: Gir ☐ Transf. ☐ Xec ☐

Nom i cognoms:

Carrer i núm.:

C. Postal i Ciutat:

Tortosa

Conferència de l'escriptor Carles Torner

«La solució per Bòsnia és la convivència»

TORTOSA.— Des de 1976 la Fundació Manyà commemora la figura del seu mestre amb un acte acadèmic, organitzant una conferència sobre temes d'actualitat eclesial i social. Aquest any s'ha escollit el tema de Bòsnia i de la Tolerància, amb motiu de l'Any Internacional de la Tolerància.

J. Blanc i Bahima

El president de la Fundació Manyà, J. Blanc i Bahima, va comentar el curriculum de Carles Torner i Pifarré, destacant-lo com un gran coneixedor del tema i que ha anat al lloc del conflicte. El públic, més d'un centenar de persones va seguir atentament la conferència, teixida de cites bíbliques, anècdotes i bibliografia.

Les idees clau radicaríen en què «no és suficient la tolerància entesa com a neutralitat i distanciament, cal una implicació, perquè no han estat contendents d'una guerra civil, sinó actors d'un genocidi ètnic, fet per botxins. Davant la intolerància, la resposta ha de ser la "intolerància", entesa com a prendre partit davant del menyspreu dels Drets Humans». I Carles Torner va afegir: «Els serbis d'avui i el seu líder activista són l'explosió d'una bomba de rellojería fabricada per uns intel·lectuals. En concret, els membres de l'Acadèmia de les Ciències i les

Arts van signar el 1986 el verí d'un memoràndum que deia: "Sèrbia pels serbis. On hi ha soterrat un serbi, allí viu Sèrbia". La solució—va explicar l'escriptor— seria el principi de convivència assolida entre les diverses cultures, ètnies i religions. Sarajevo pot ser una mena de Jerusalem, un símbol on conviuen i no simplement es toleren, els serbis, els croats, els jueus i els bosnis». El conferenciant va reforçar les seves explicacions citant fonts bíbliques, els Drets Humans i invocant la memòria històrica de la guerra del 1936.

El bisbe Lluís Martínez i Sistach va pronunciar les paraules de cloenda i va afirmar que el cas de Bòsnia ens interpel·la com a cristians i europeus. També va citar Mn. Manyà com a home de bona convivència i acollida per a tothom, més amic de convèncer que de vencer.

Carles Torner ha estat en la primera línia del conflicte de Bòsnia

Una senyora de Bòsnia, emigrada a Tortosa, i que ha patit en la seva carn aquest conflicte va comentar: «Tot el que ha dit el conferenciant és veritat».

Acabat l'acte, i per primera vegada, una vintena dels assistents van celebrar un sopar col·loqui. Els presents van exposar i preguntar punts referents al tema del conferenciant. Va resultar una experiència positiva i que es pensa repetir.

Inaugurat el curs del Seminari

«Aprofitem la gràcia del Jubileu de l'any 2.000»

TORTOSA.— Es va inaugurar de manera solemne el curs acadèmic 1995-1996. Va presidir l'eucaristia concelebrada el bisbe Lluís Martínez i Sistach qui també va prendre el jurament de fidelitat al Claustre de Professors.

J.B.B.

La lliçó inaugural va anar a càrrec de J. Ll. Arín i Roig, director de l'Institut de Teologia, sobre la carta apostòlica de Joan Pau II (10-XI-1994) «Tertio Millenio Adveniente», que condiciona la macroprogramació pastoral del Jubileu de l'any 2.000. El professor Arín va dir que «el messianisme bíblic no coneix una continuïtat evolutiva de la història, sinó més aviat un trencament absolut dins d'ella: trencament que serà designat com "el dia del Senyor" o "la fi dels temps". En

el misteri de l'Encarnació es compleix en plenitud l'estil salvador de Déu: la plena iniciativa i gratuïtat de l'acció de Déu sàviament combinada amb la humil, però fidel col·laboració humana».

El conferenciant en la última part de la proposta pastoral va comentar el pla papal dels tres anys vinculats a contemplar i celebrar Jesucrist, l'Esperit Sant i Déu Pare, sempre amb una forta dosi de contemplació i estudi bíblic. I va acabar dient: «Si aprofitem aquest "Kairós" de gràcia del Jubileu de l'any 2.000, Aquell que és la plenitud del temps omplirà més aviat el "jronos" (temporalitat) en aquest Tercer Mil·lenni».

D'altra banda, els alumnes del Seminari major són 12: 7 estudien Teologia, 4 Filosofia i 1 el curs introductori. Els del menor sumen 7: 2 cursen BUP i 5 fan EGB. Com a dada significativa val a dir que el 50% dels seminaristes majors procedeixen de les comarques catalanes, una novetat respecte a temps passats.

TORTOSA

Cent anys del col·legi teresià del «Parc»

J.B.B.

TORTOSA.— Recentment, la comunitat educativa del Col·legi de la Companyia de Santa Teresa de Jesús, juntament amb la mare provincial i el bisbe Lluís van festejar el centenari d'aquest centre educatiu. La celebració es va centrar en l'eucaristia i el prelat de la diòcesi de Tortosa va exposar-hi el pensament de l'Església sobre l'educació en valors morals i evangèlics.

Inaugurat el curs dels Equips de la Mare de Déu

TORTOSA.— Al seminari diocesà es van aplegar nombroses parelles de matrimonis interessades a aprofundir en la mística cristiana per als temps actuals i per projectar-la en les seves llars. El consiliari dels Equips de la Mare de Déu, Mn. Federico Allara, va parlar de l'espiritualitat matrimonial en un context de postmodernitat. I el bisbe Lluís va animar als presents a ser ferment apostòlic en el món d'avui.

Càritas obre un alberg per a transeunts

TORTOSA.— A la demarcació territorial de la parròquia de Sant Blai, Càritas obrirà un alberg per a transeunts, en el qual rebran acollida nocturna i les atencions pròpies d'aquest tipus d'estatges que, a poc a poc, podran ser ampliadetes. Quatre religioses de la Caritat (Paüles) se'n faran càrrec. Aquesta notícia ha estat molt ben rebuda al barri i a les altres parròquies veïnes.

TARRAGONA

Editats els nous goigs de Sant Cosme i Damià

J.B.

LA NOU DE GAIÀ.— La parròquia de Santa Magdalena d'aquesta població tarragonina acaba d'editar uns goigs en lloança dels Sants Cosme i Damià, copatrons de la vila. Mn. Joan Roig, antic rector de la Nou, ha escrit la lletra d'aquests nous goigs, el compositor local, Jaume Rafi, n'ha compost la música i la il·lustració gràfica és un dibuix de Joan Carles Blanch de la Riera de Gaià.

El dors de l'edició conté un escrit del rector actual de la Nou de Gaià, Mn. Joaquim Gras, on explica que «de temps antic, aquesta població ret culte a aquests sants, germans bessons i metges d'ofici, que segons la tradició van ser martiritzats i enterrats a Cir (Síria)».

Vic

Ha mort el canonge Dr. Lluís Cura

Lluís Badia i Torras

Un bon aplec de familiars i amics del Dr. Lluís Cura i Peller, canonge lectoral de la Catedral vigatana, omplien aquell grandios temple. Entre els quals, una seixantena de sacerdots d'arreu del bisbat que van concelebrar l'eucaristia exequial amb el bisbe Josep Maria. Malgrat els molts anys que una greu malaltia el va mantenir reclòs en hospitals i residències, el bon record d'aquest sacerdot, savi i bo, es feia ben palès. Havia mort el dia 12 de novembre després de llargs anys de sofriment moral i material.

Fill de Manresa, on havia nascut l'any 1921, era un seminarista de 15 anys quan el va sorprendre la sotragada de la persecució religiosa desfermada el juliol de 1936 que per a ell i els seus va ser especialment dolorosa perquè els revolucionaris de la Cerdanya,

on havien fugit de la persecució manresana, van assassinar el pare i el germà gran.

Acabada la guerra, va tornar al Seminari de Vic i, més tard, va anar a Comillas a doctorar-se en teologia. Va ser ordenat prevere a Montserrat, el 18 d'agost de 1946, i el van destinar com a professor al Seminari de Vic; anys més tard, va guanyar per oposició la canongia lectoral de la Seu vigatana i en les dues tasques va excel·lir com a savi pedagog i com a orador sagrat.

Va treballar també en altres camps apostòlics com la junta de l'Hospital de la Santa Creu i la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors. Va col·laborar en diverses publicacions de la diòcesi, sense desmerèixer les revistes locals i populars.

Així ha viscut aquest sacerdot vigatà, fidel al seu *punt de mira*: malgrat vents i fins tempestats, treballar per Déu i els germans.

Solsona

El Consell Comarcal ha comprat l'edifici dels P. Claretians

L.I.B.T.

CERVERA.— Fa uns mesos es va saber a la ciutat, que els religiosos claretians havien decidit vendre al Consell Comarcal de la Segarra, per uns 130 milions de pessetes, l'edifici que la congregació conservava a Cervera d'ençà que van deixar la Universitat. En gran part, la seu claretiana era també una residència d'estudiants la qual, prestava un servei de suport familiar i d'evangelització juvenil molt estimable. D'altra banda, els pocs

membres que formaven aquella comunitat, custodiaven un valuós arxiu i la memòria dels 67 religiosos que en aquella comarca van ser immolats durant la persecució religiosa de 1936-39.

Un document amb diverses signatures ha demanat a l'Ajuntament cerverí que busqui una solució per tal que la comunitat claretiana no hagi de marxar de la ciutat, en atenció a la petja històrica, cultural i apostòlica que els religiosos del Pare Claret han deixat a la ciutat i a la comarca. Celebraríem que aquesta solució es pogués trobar.

Barcelona

Un llibre testimonial als peus de la Moreneta

L.I.B.T.

MONTSERRAT.— Recentment, un centenar de representants de la Federació de Cristians de Catalunya, van presentar, durant la missa conventual, un exemplar del *Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya* a l'abadia montserratina. En va fer l'ofrena l'antic fejecista manresà, Dr. Simeó Selga i Ubach.

Després de la missa, el grup va ser rebut pel P. abat, Sebastià Bardole. Darrera d'unes breus paraules del president de la FCC i del seu consi-

liari, Sr. Zayas, l'abat els va animar, davant l'exemple dels seus companys, fidels fins a la mort a l'ideal cristià, a continuar sent testimonis del Crist i del seu Evangeli.

Els actes van acabar al peu del monòlit en memòria dels joves fejecistes que s'aixeca al camí de Sant Miquel amb una ofrena floral, uns breus parlaments i el cant de l'himne de la FJC.

La reunió de la majoria dels assistents, en un dinar de fraternal convivència, va acabar l'emotiva diada montserratina.

OBRA NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

L'Obra de Ntra. Sra. de Fàtima és una Fundació de caràcter benèfic-social, que porta a terme projectes amb l'objectiu de fomentar una major qualitat de vida humana.

Amb aquesta finalitat gestiona:

El Casal Ntra. Sra. de Fàtima, a Calella de la Costa. Residència per a 50 ancianes amb problemes econòmics, soledat, abandonament familiar...

La Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, al barri del Carmel de Barcelona, on hi ha acollits una trentena d'infants de 6 mesos a 5 anys que tenen greus problemes familiars: maltractaments, desnutrició i amb situacions de risc.

Les aportacions per fer front a les despeses, concerts i subvencions públiques, aportacions de les àvies i familiars i altres benefactors no n'hi ha prou per cobrir-les.

Vostè ens podria ajudar col·laborant en alguna de les necessitats que tenim, com són entre altres:

LLAR D'ÀVIES

- ☐ **Rentadora Industrial**, necessària per a la bugada de les 50 àvies i de la roba de llits i menjador..... 1.260.000 Ptes.
- ☐ **Cost per l'Acondicionament d'una cambra de bany geriàtrica**, per atendre millor la higiene personal de les residents..... 650.000 Ptes.
- ☐ **Grua i trapezi per a llit**, per a una millor atenció a les ancianes amb limitacions físiques..... 165.000 Ptes.
- ☐ **Ens fan falta quatre llits** de clínica per a les àvies que necessiten especial atenció. Cost de cada llit..... 106.000 Ptes.
- ☐ **Dotze caminadors** graduables, fixos. Preu per unitat..... 10.000 Ptes.
- ☐ **Sis bastons d'alumini**, pom anatòmic dreta i esquerra. Preu per unitat..... 2.500 Ptes.

LLAR INFANTIL

- ☐ **Acondicionament de la cambra de bressols**, on reben atenció els més petits..... 650.000 Ptes.
- ☐ **Arranjament de la cambra de bugaderia** per millorar les condicions de treball..... 140.000 Ptes.
- ☐ **Cost d'un conjunt de roba i calçat** per a cada un dels vint nens que ja van a l'escola, que inclou bata, jersei, anorac i sabates per a esports..... 7.000 Ptes.
- ☐ **Cost setmanal dels bolquers**, els més petits en porten tot el dia i uns quants de més grans a la nit..... 5.000 Ptes.
- ☐ **Cost diari del gas a la Llar d'Infants** pel funcionament de la cuina, assecadora de roba i la calefacció a l'hivern..... 2.800 Ptes.

Si desitja col·laborar en una d'aquestes necessitats pot fer-ho a:

Secretaria de l'Obra, Rbla. Catalunya, 92, 5è., desp. 18. 08008 Barcelona. Tel. (93) 215 15 93

Casal de Ntra. Sra. de Fàtima, Sant Isidre, 44. 08370 Calella de la Costa. Tel. (93) 766 20 21

Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima, Santuari, 94. 08032 Barcelona. Tel. (93) 357 56 48

O bé, al compte corrent de l'Obra de Fàtima a "la Caixa" núm. 2100-0022-10-0200556450

Els presidents de Sèrbia, Bòsnia i Croàcia, en el moment de firmar inicialment l'acord de pau. La firma definitiva serà a primers de desembre, i segurament a París

Oriol Camps

Finalment, acord a Dayton

Les campanes, poden llançar-se al vol, perquè la pau ha estat aconseguida després de vint-i-un dies de discussions entre els tres presidents balcànics? El vesper deixarà de bronzir amb to irat, de guerra, i donarà pas a la remor del treball de cada dia, dels temps normals?

A Dayton, Ohio, tancats en un fort militar, els tres presidents, Slobodan Milosevic, de Sèrbia, Franjo Tudjman, de Croàcia, i Alija Izetbegovic, de Bòsnia, pressionats per la diplomàcia americana encapçalada pel Secretari d'Estat Warren Christopher, han arribat a un acord que posa fi a les hostilitats. A un acord que obre el camí d'una pau que, de moment és forçada, i que haurà de ser estretament vigilada per forces vingudes de l'exterior, de l'OTAN.

Fa la impressió que aquesta pau no apaivaigarà els ànims. Com a màxim els anestesiarà per un temps més o menys llarg. Perquè segons es desprèn de les informaci-

ons que ens arriben, aquí hi ha un guanyador efectiu, encara que la cosa es dissimuli: Sèrbia. I un perdedor: Bòsnia. Quan la raó natural hauria hagut de donar un resultat contrari. L'agressor, que en el moment d'agredir comptava amb el 20%, com a màxim, de la població, es queda amb el 50% de territori... I els criminals de guerra, restaran, segons sembla, en la impunitat, només amb una teòrica condemna d'inhabilitació per a càrrecs públics...

Hi ha acord per la pau a Bòsnia. Però és un acord que no satisfà ningú. És, potser, només un compàs d'espera per reprendre algun dia les hostilitats. És també una pau feta a mida per guanyar vots per a la reelecció de Clinton, que va sumant «èxits» exteriors per encobrir les dificultats i fracassos a l'interior.

Malauradament en el cas de Bòsnia no es pot parlar d'una pau justa. I això porta conseqüències.

Eleccions a Algèria

Algèria ha celebrat eleccions presidencials. Per dur-les a terme, el govern va desplegar un mai no vist aparell de seguretat, amb centenars de milers de policies i

soldats. Es diu que eren uns tres-cents mil. Va ser l'única manera que els ciutadans se sentissin segurs per anar a les urnes i emetre el seu vot. El resultat, però, no ha estat cap sorpresa. La participació sí, ja que més del 70% del cens ha votat. I dels vots emesos, el 66% aproximadament ha estat a favor del president Lamine Zeroual que així ha vist ratificada democràticament la seva presidència imposada anteriorment per l'exèrcit. Sembla que és un bon moment per emprendre la pacificació d'Algèria, per sortir de l'ofec econòmic, i polític, que viu el poble. Potser aquesta vegada sigui possible orientar l'Estat per camins de democràcia efectiva, i sortir definitivament de les dictadures que l'han anat governant, una rere l'altra, des de la independència. Primer Ben Bella amb la seva orientació pro comunista. Després Boumedien, vigilant constantment els interessos de fora, i obrint, inconscientment potser, camins de descontent que portaren a la constitució del Front Islàmic de Salvació, que va guanyar les primeres eleccions democràtiques i que en veure's privat militarment del seu triomf es va llançar per camins de violència i de terrorisme que ha anat més enllà de les fronteres del país, especialment sobre França que, en el fons,

era la gran valedora dels governs dictatorials d'Argèlia. Potser sigui aquest, com hem dit abans, un bon moment per apavaijar els ànims i mirar d'establir seriosament la democràcia al país.

Canvi a Polònia

La segona volta de les eleccions presidencials poloneses ha confirmat la impressió (era quelcom més que impressió) que el poble polonès volia canviar de president. Wàlesa, que va ser l'heroi nacional durant l'ocupació russa i el govern comunista, i a que ningú no li negava el gran esforç que havia dut a terme amb el seu sindicat Solidarnosc, va donar, ha donat, mostres convincentes que, com a polític no estava a l'altura de les circumstàncies. S'ha sentit prepotent, i els polonesos no s'han sentit satisfets amb ell. Encara que sigui per poca diferència, un 51,7 % contra 48,03%, ha guanyat la segona volta l'antic comunista, convertit en social-demòcrata, Alexander Kwasniewski (quins noms tan difícils tenen els polonesos!) i serà el nou president. Ja veurem com desenvolupa el delicat càrrec, i si sap ser president de tots els polonesos tal com ha promès.

Nuremberg, un judici per a la història

Miquel Àngel Codina

Nuremberg, ciutat del sud-est d'Alemanya, situada a Baviera, era coneguda essencialment, fins al primer terç del segle XX, com a rellevant centre industrial, comercial i de comunicacions. Però, amb el pas del temps, el seu renom es va fonamentar bàsicament per haver estat la localitat que va acollir el principal procés dels que s'hi van instruir, finalitzada la Segona Guerra Mundial (1939-45), per jutjar els responsables del règim nacionalsocialista alemany. La setmana passada es va complir el cinquantenari de la celebració del judici de Nuremberg, de ben segur, el més (tristament) famós que mai no s'hi hagi realitzat. Per primer cop

en la història, hi va haver un judici de caràcter universal per haver atemptat contra la pau, la llibertat, la tolerància, la humanitat i les minories ètniques.

L'any 1945 els dirigents nazis van ser acusats de crims de guerra davant un tribunal internacional, integrat per magistrats del Regne Unit, França, Estats Units i la URSS. La vista oral durà 217 dies: va començar el 20 de novembre de 1945 i va acabar l'1 d'octubre de 1946. Adolf Hitler, Heinrich Himmler i Josef Goebbels, els tres nazis artífexs de l'Holocaust, van escapar a la justícia aliada, en suïcidarse. La sentència del Tribunal de Nuremberg va establir tres absolucions (Fritzsche, von Papen i Schacht), dotze condemnes a mort (Frank, Frick, Kaltenbrunner, Keitel, Jodl, von Ribbentrop, Rosenberg, Sauckel, Seyss-Inquart i

Streicher, els quals foren executats a la forca el 16 d'octubre; Borman, que mai va ser detingut, i Goering, que es va suïcidar), i set condemnes a diverses penes de presó, de les quals tres a perpetuïtat.

50 anys després, el procés de Nuremberg ha esdevingut tot un símbol —no exempt, però, de lectures crítiques— per a la humanitat. Al llarg d'aquests anys els atemptats contra els drets humans arreu del món han estat, malauradament, força nombrosos. Recordem, per exemple, els crims comesos a la Xina de Mao, la URSS d'Stalin o, ja recentment, a Rwanda o Bòsnia. Arran de la Segona Guerra Mundial es va bifurcar de manera radical el destí d'Europa. Durant quaranta anys aquesta realitat va crear una Europa occidental, pròspera, lliure i unida, i una altra, oriental, sotmesa al model soviètic. Amb la caiguda del mur de Berlín el 1989, els habitants d'aquestes dues concepcions europees van poder encetar junts el camí de la concòrdia. Una nova Europa havia nascut.

Nenes no desitjades a Xina

Ha causat una profunda impressió a Espanya el reportatge televisiu britànic *Les cambres de la mort*. Les imatges —enregistrades clandestinament— mostren les terribles condicions en les quals viuen i moren milers de nenes en els orfenats públics xinesos. Així, hem vist una de les conseqüències del ferri control de natalitat imposat pel govern de Pequín: la política del «fill únic per parella» fa que milers de noutades siguin abandonades perquè els seus pares sobrepassen l'excedent legal o perquè prefereixen desfer-se de la nena per poder tenir un nen. Per tant, la tradicional minusvaloració de les dones enfront dels homes en la societat xinesa, només es pot reforçar amb una política que no permet tenir més d'un descendent.

ta violació dels drets humans, és possible que s'hagués mitigat la política demogràfica xinesa. Però estaven massa ocupats denunciant els *fonamentalismes* religiosos que s'oposen al reconeixement del dret de l'avortament. (Aceprensa)

La tradicional minusvaloració de la dona enfront dels homes en la societat xinesa, s'ha reforçat amb la política que no permet tenir més d'un descendent

Gulag demogràfic

El reportatge podria ser, fins i tot, més terrible, si oferís imatges d'altres pràctiques del control de natalitat a Xina, com els infanticidis de nenes o els avortaments coercitius en els mesos finals de l'embaràs. Però ja n'hi ha prou amb allò que es veu. Ara no descobrirem pas que el govern comunista xinès no és un paladí dels drets humans. El que crida l'atenció és que els que diuen ser-ho no hagin denunciat mai aquest Gulag demogràfic.

Els testimonis sobre el programa coactiu de control de la natalitat a Xina, començat l'any 1979, existeixen des de la dècada dels vuitanta. Però les veus que l'han denunciat no han trobat el suport dels governs i organismes que podrien pressionar Pequín. Pel contrari, l'ONU i el Banc Mundial estaven molt contents amb el dràstic descens de la natalitat aconseguit amb la política demogràfica xinesa. Pel que fa als mitjans emprats, han preferit tancar els ulls.

El Banc Mundial que tantes vegades condiciona els seus préstecs a l'adopció de mesures de control de la natalitat en aquests països en desenvolupament, no ha emprat mai aquesta arma de pressió perquè el govern xinès respecti el dret dels pares a decidir el nombre de fills. El Fons de l'ONU per a la Població (FNUP), que col·labora amb els seus diners en el pla demogràfic xinès, sempre ha negat que tingui un caràcter coercitiu. La directora del FNUP, Nafis Sadik, declarava l'abril del 1991 que «Xina pot estar amb raó orgullosa i satisfeta» dels «notables èxits aconseguits en els últims deu anys amb la seva política de planificació familiar i control de creixement demogràfic».

Potser per estendre aquests beneficis a d'altres països, el FNUP, la Unió Europea i Estats Units han fet de la liberalització de l'avortament el centre dels debats sobre la «salut reproductiva» en les Conferències del Caire i Pequín. Però això no garanteix el respecte dels «drets reproductius» dels pares a Xina. Allí les dones poden i, molt sovint, han d'avortar; i això significa en molt casos optar per no tenir una filla.

La denúncia dels mètodes coercitius de control de la natalitat han correspost a l'Església catòlica, a vegades en solitari i a contracorrent. És una llàstima. Doncs si el FNUP, les organitzacions internacionals i els governs estrangers haguessin posat més atenció a aques-

LA CAMPANYA DEL ROSARI VA CREIXENT

El Rosari beneït pel Papa Joan Pau II i el Llibret de meditacions són a disposició de tots aquells qui es vulguin unir a la CAMPANYA DEL ROSARI

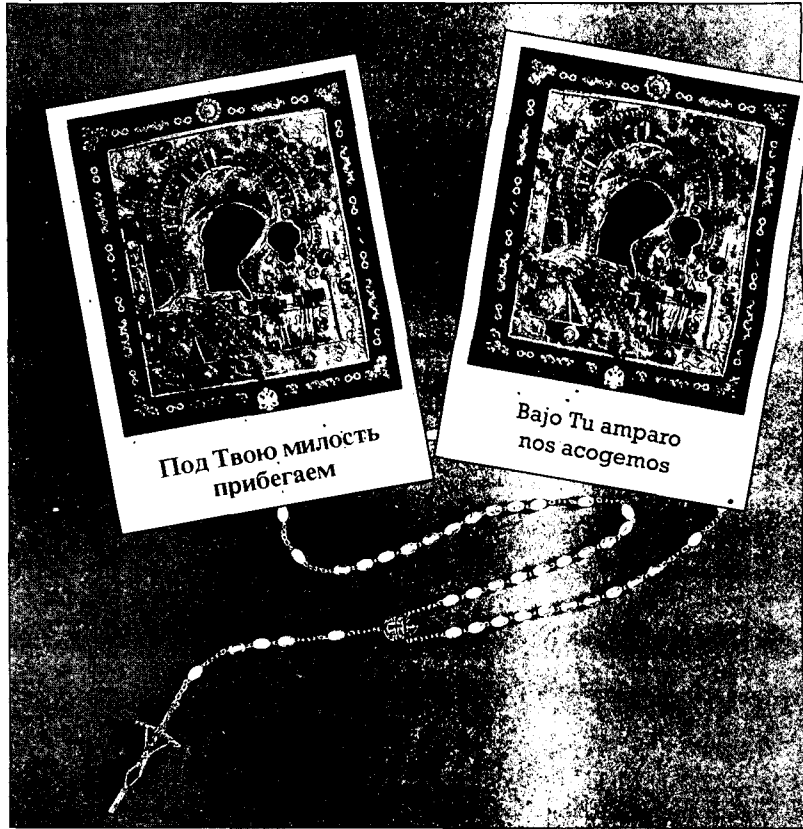
La nostra iniciativa de resar el Rosari conjuntament amb els Cristians Ortodoxos té tota l'aprovació del Papa Joan Pau II. L'11 de desembre de 1992, el P. Werenfried fou invitat al Vaticà, on va dinar amb el Sant Pare. Després de l'àpat, el P. Werenfried oferí al Papa un Llibret del Rosari. El Papa, tanmateix, el va rebutjar amb aquests mots: «Gràcies, ja el conec. Cada dia en llegeixo una pàgina».

El Sant Pare, acull de bon grat la contribució que Ajuda a l'Església Necessitada ara està oferint a l'Església Ortodoxa per la re-evangelització de Rússia.

El 13 d'octubre de 1992, el P. Werenfried resà el Rosari a la Plaça Roja de Moscou. Li feien costat dues religioses de la Nunciatura i un petit grup d'amics. Va ser un començament petit que portà grans conseqüències.

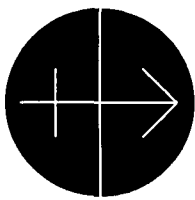
Dues setmanes després del nostre primer anunci radiofònic vam començar a enviar l'edició en rus del Llibret del Rosari als 50.000 creients de Rússia que ens ho havien demanat.

A l'occident també hi tenen un gran interès. En alguns països se'ns han esgotat les existències de Llibrets i se n'han hagut de fer noves edicions. Si van continuant així les coses, aviat n'hauréu enviat milions de còpies a l'est i a l'oest, amb la confiança que milions de persones estan pregant amb nosaltres per la conversió d'occident, la victòria de Crist a Rússia i la reconciliació entre l'Església Ortodoxa i la Catòlica. Pregui amb nosaltres i, amb goig al cor, ajudi'ns a cobrir costos.

COM S'AJUDA LA CAMPANYA

Invitem tots els qui vulguin participar en aquesta campanya a enviar un DONATIU DE 1.000 PESSETES. A canvi, rebran un Rosari beneït pel Papa i el Llibret "Sota la Teva empara ens acollim" i nosaltres n'enviarem un altre GRATUÏTAMENT en nom seu als creients de Rússia que ens ho estan sol·licitant.

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. (91) 725 92 12

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2.ª - 08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Vía Augusta, 6. 08006 Barcelona

☐ Vull rebre Rosaris i Llibrets, unint-me a la CAMPANYA .	Nom i cognoms
☐ Hi col·laboro amb Ptes.	Carrer.....núm.....
Per: Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐	Codi Postal, Població.....
	Província.....

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles a la Declaració de la Renda. C.I.F. n.º Q-2800175 - H.

L'1 de desembre se celebra el Dia Mundial de la Sida

Coincidint amb el Dia Mundial de la Sida, que té lloc l'1 de desembre, hem considerat adient donar a conèixer dues històries que ens han semblat interessants. En la primera, el doctor Xavier relata la relació que va mantenir amb el seu pacient, en Joan, text que va llegir en la missa del tercer aniversari de la seva mort, celebrada al Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda de Barcelona, i que ens ha estat facilitat pel Dr. Antoni Mirabet, membre de la Fundació Sida i Vida.

El segon relat ens explica la trajectòria fulgurant d'un home que des

d'una profunda desorientació va sentir la crida de Déu. Paolò Caccone va descobrir la droga a l'Orient i va esdevenir seropositiu.

Posteriorment va entrar en un monestir. És la història d'un fill pròdig que va trobar finalment un sentit a la seva vida després de buscar-lo en móns llunyans i exòtics.

Dues històries colpidores que ens poden ajudar a estar més oberts a la realitat de la sida i a acollir i atendre les persones que viuen amb el virus.

Carta d'un metge al seu pacient mort

Hola, Joan!

No se m'havia ocorregut mai d'escriure't tan lluny, però coincidint amb aquest 3er. aniversari de la teva entrada en el Goig Etern, m'ha vingut de gust fer-ho.

No et pregunto com estàs, perquè això ja ho vaig fer prou vegades com a amic i com a metge en els teus dos últims anys entre nosaltres. A més, ara, crec que és absurd preguntar-t'ho, ja que és ben clar on ets, estàs ple de joia i felicitat.

Actualment, fa tres anys del teu venturós viatge i en fa uns cinc que tu em vas localitzar per telèfon fora de Barcelona, quan jo era uns dies de vacances. Era l'agost de 1990. Les dades que amb serena angonya em vas donar em varen obligar a ordenar-te (si no era així, no ho volies fer) d'anar a l'Hospital Clínic. Jo, per telèfon, vaig organitzar el teu ingrés.

La força del teu esperit

Malauradament, es va confirmar la meua sospita i quan vaig anar a veure't ja t'havien donat la notícia del teu mal. En veure't, Joan, el teu rostre era desencaixat, però el teu somriure va aparèixer com després faries sempre fins en els teus últims moments. Era la força del teu esperit, força que jo sempre t'havia conegut i que a tu t'havia portat a viure tan intensament. Recordes?

En aquesta vida havies fet gairebé de tot: treballar de valent, escriure, pintar, ballar sardanes, i fins i tot sevillanes. Eres expert en música, en literatura, en arts manuals, en jardineria... Però sempre vas ser un expert d'estimar. Sempre ho vas fer, i no d'una manera corrent, sinó tothora, amb una delicadesa i finor que feies sentir bé a tots els qui ens apropàvem a tu.

Recordo com era de peculiar l'atenció que empraves amb els més dèbils, amb els més senzills, amb la gent gran.

Aquell dia, en arribar a l'hospital, tot i l'angoixa que em va produir la lectura del teu historial mèdic i el fet de confirmar la teva situació, en veure't, aquell rostre teu tan trencat, empal·lidit i ullerós em va somriure i vas fer que em sentís bé. Sense saber-ho, començaves a expressar un nou goig que s'aniria apoderant de tot el teu ésser, el goig de compartir la creu amb Aquell que sempre t'acceptà i t'estimà.

En les següents visites que et vaig fer, em cridava l'atenció que sempre hi havia amics al teu costat. Com que jo era el teu metge de capçalera, sempre deies als teus companys, amb la teva exquisit peculíar, que ens deixessin sols. Així, tu i jo vàrem gaudir d'estones de soledat on ens esplaiàvem i compartíem moments inoblidables.

I recordo que, tot i les teves febres altes i gran malestar, no deixaves mai de somriure ni d'interessar-te per mi i pels altres, fins i tot et preocupaves pels nostres petits detalls.

Retrobament amb Crist

Esponàniament, en aquells encontres et vaig començar a parlar de la meua Fe, recuperada feia just tres anys. Va ser també mitjançant una penosa malaltia com la gràcia de Déu, va venir a mi. Jo et vaig obrir aquest secret que fins aleshores no t'havia explicat.

Tu, llavors, agraint la meua sinceritat em vas comunicar que havies notat també dins teu l'inici d'una transformació. Que tot aquell malson t'anava obrint uns nous ulls interiors on la figura del Crist s'anava fent palesa. Vàrem estar d'acord que el sofriment era una de les fonts més riques per retrobar Déu.

Aleshores, amb la mirada i el teu somriure em deies que pots començaves a alegrar-te de tot el que et passava pel camí de llum i aigua viva que s'anava obrint al

Cal que les comunitats cristianes estiguin més obertes a la realitat de la sida i que acullin les persones que pateixen aquesta malaltia

davant.

En aquells dies del teu primer ingrés, varen ser molts els sentiments que en aquest aspecte vam compartir i ho fèiem com en secret, com si en aquell moment no pogués ser gaire comprès que persones com nosaltres poguéssim trobar en el nostre camí la figura del Crist.

Més endavant, i amb la coneixença dels teus amics del Grup Cristià, ara també meus, vas ja esbombar a tort i a dret la teua felicitat d'aquell retrobament amb Crist; i del bé que ens vas fer a tots, encara en gaudim i en gaudirem sempre.

Jo, en aquesta carta que t'escriu, Joan, tan sols vull recordar aquella primera fase de la teua malaltia. En ella vàrem compartir l'inici del defalliment del teu cos que encara aguantaria uns dos anys. Però també l'inici de la teua transformació espiritual que et portaria

per un autèntic camí de santedat fins on ets ara, al costat del Pare, on un dia tots plegats ens retrobarem per sempre.

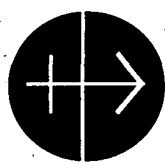
I per acabar, Joan, un vers de Mn. Cinto Verdager, on, com tu, esmenta que l'ànima es fa esposa del Senyor en el patiment i en el dolor.

*Si l'Àngel sant que entorn nos volteja,
fent-nos dolça memòria de l'empir,
al vil mortal pogués tenir enveja,
sols li'n tindria de poder patir.*

*Com és l'anell dels esposos signe,
penyores són les creus del diví amor
que a l'ànima de l'home fan con-
digne
de dir-se un dia esposa del Senyor.*

Fins sempre, Joan.

El teu metge i amic, Xavier.

**Ajuda a
l'església
necessitada**

AJUDA PER A BÒSNIA I CROÀCIA

L'Associació internacional Ajuda a l'Església Necessitada, informa a tots els seus benefactors, simpatitzants i a totes les persones que: d'acord amb Càritas croata, ens trobem en condicions d'acceptar donatius per tal d'ajudar a totes aquelles persones tan necessitades.

Poden enviar el seu donatiu per gir postal a les nostres oficines:

Ajuda a l'Església Necessitada

Luis Antúnez, 24, 2n. 2a.

08006 Barcelona. Tel. 237 37 63.

o bé si ho prefereixen fent el seu ingrés al

c/c. 0049-1260-211-002731-2

Banc Central Hispano

Via Augusta, 6

08006 Barcelona.

Història de Paolo Caccone: ex-toxicòman i després religió

Un monjo amb la sida

Emanuela Ghini

(Avvenire)

Plaer i angoixa, atordiment d'una vida cremada: el recorregut humà de Paolo Caccone (1948-1992), abans de ser transformat per la trobada amb Crist. Nascut a Mòdena, de família treballadora, molt dotat, freqüentador de biblioteques públiques des dels 8 anys, Paolo creix en un ambient no creient però de forts principis morals. El 1967 s'inscriu a la facultat de biologia de la Universitat de Mòdena, milita en la Fgci, viu en una comuna, s'aproxima a la droga.

El món universitari el decep. Descobreix una «pobra humanitat amara de passions —gelsies, enveges, vanitats— i sovint d'estupideses»... «Creia que la Universitat era el temple de la saviesa: l'havia mitificat, i els meus ideals eren homes com Lorenz i Einstein, homes de ciència en definitiva, i d'absoluta probitat... Per a mi el saber d'un home no podia estar separat del seu ésser íntim... Em vaig trobar davant pigmeus, interessats i mesquins... vaig decidir resolutament sortir d'aquell ambient».

Paolo deixa la Universitat quan sols li manquen tres exàmens per graduar-se. La trobada amb un text budista l'allunya també del marxisme i de la política. «El budisme em va donar un cert respir i el sentit d'un més enllà, d'una saviesa per cercar i d'una embriaguesa per experimentar».

Descobriments de la droga

En un viatge a l'Índia i al Pakistan descobreix la droga: «Experiències exaltants i al límit: drogues (totes les que queien a les meves mans), sexualitat (per cercar l'èxtasi del més enllà), embriaguesa de la velocitat i del à bout de souffle a cada àmbit... Estava completament identificat... amb el món juvenil d'aquells anys: música rock, budisme, heroïna, de la qual m'havia convertit ja en esclau, tant que vaig acabar per vendre'n». A causa de la droga, el 1975, és arrestat a Roma. Dos anys de presó, que passa devorant llibres. Tot just retroba la llibertat (vigilada) fuig a París amb alguns amics, amb els quals viu, entre França i Anglaterra, una vida d'expedients però també de recerca, llunyana de la droga. A vegades treballa o pidola, per poder passar hores a

la biblioteca del Centre Pompidou de París en una lectura incessant de textos de tot gènere: literatura, filosofia, religions orientals, alquímia, màgia.

El 1982 torna a Roma i recau en l'heroïna. Altra vegada anys de treballs precaris, de soledat. «Quina misèria, quina primesa! Tota esperança s'havia perdut, tenia por, amb tot, on podria anar a parar encara... No tenia direccions ni camins: el buit. Finalment, una nit, mentre tornava de treballar... vaig començar a plorar desesperat, cada vegada més fort. Implorava ajuda a l'aire, a ningú. El meu plor es perdia en el buit. Vaig plorar moltes hores, sense consol... Vaig demanar a Déu —si existia— que m'ajudés».

El 16 de gener de 1986, a Urgències de l'hospital de Mòdena on és internat per un còlic, Paolo és informat que té la sida. «El viatge va acabar quan em vaig trobar amb la malaltia i amb la mort: va finalitzar en la desesperació i el terror». La percepció de la proximitat de la fi és devastadora: «La mort. Ara la tinc al meu costat, o millor dit la covo dins meu. Dolor de no servir a ningú. Què faig de mi mateix?... Vaig d'una banda a l'altra per romandre unit a algú. Però, i la veritat?». És la gran pregunta, la invocació inconscient de la Presència que «sorgeix del no-res». «Com més amplis són els cercles del pensament, més l'esperit és llançat amb violència a les profunditats del no-res... Quin Deu pot assumir aquest equipatge de corrupció? A qui puc pregar?».

Déu existeix

Paolo torna a l'hospital per desintoxicar-se. Allà troba un monjo de la comunitat de Monteveglio (Bologna) fundada per Giuseppe Dossetti: «Vaig conèixer dom Umberto Neri: vam intercanviar alguna paraula i ell em va convidar... Vaig decidir anar a veure aquells monjos: no havia tingut mai cap relació amb religiosos d'ençà la Primera Comunió, a l'edat de 6 anys. No vaig trobar dom Umberto, sinó un altre monjo, dom

Efrem... Contra les meves opinions, especialment sobre els sacerdots i sobre l'Església, vaig decidir confessar-me... Per primera vegada a la meua vida em vaig trobar davant la idea del pecat... Després, l'Eucaristia, a la qual vaig participar contra mi mateix sense una consciència precisa del que feia... Tot això va abocar-me una tarda en una experiència nova per a mi i del tot extraordinària per la mena de

a l'eternitat».

A la tardor de 1989, Paolo va demanar i obtenir ingressar en la *Piccola Famiglia dell'Annunziata*, de la qual dom Dossetti és fundador. «La família em va acollir sense preguntar-me res. M'ha estimat. M'ho ha donat tot: l'Eucaristia, l'Escriptura. M'ha estimat. M'ha donat tot allò que, en realitat, sempre havia cercat: una experiència salvífica i un autèntic coneixement espiritual. Un coneixement clar, determinant, definit, definitiu... Així la *Famiglia* ha exercit en mi, de la millor manera, la caritat: sadollant la fam de la meua ànima».

Pel que fa a la resta de la història, mentre la seropositivitat de Paolo evoluciona ràpidament en sida, és la història d'un fill pròdig que no es deslliga del braç del Pare: «Déu ens té en la seva gran mà (Jesús) i la nostra íntima alegria consisteix a sentir-nos units amb força a Ell: pròxim, proper... El meu dolç i humil hoste ha començat a expressar-se de manera evident, i ha estat per a mi motiu de gran lloança a Déu, i al mateix temps d'un grandíssim temor, haver pres

Una conversió autèntica que li va permetre descobrir el camí de la veritat

consciència que en vaig tenir. Quelcom va sobrevenir en el meu cor, que em va dir: «Jesús és Déu». La meua certesa va ser tan gran, que vaig començar a desfer-me en un llarg plor silenciós, en un mar de perdó: per tot el que això significava, per la certesa que Déu existia, i que aquest és Jesús, i la gratitud d'haver nascut, per participar de tot això per

de cop consciència del «seran dos en una sola carn»: jo i Déu».

Paolo viu la revelació cristiana amb el vigor que havia animat, pels camins perduts en països llunyants, la seva espasmòdica recerca de la veritat: «sobre la claredat absoluta de les idees i dels principis, he jugat i jugo la vida: en això sóc intolerant... Això és per a mi ara ser monjo: cercar i viure Déu, sempre allí on es fa trobar, en l'Escriptura, en l'Eucaristia i en l'amor als germans... Sols mitjançant l'Escriptura, si finalment és inspirat per l'Esperit, un home pot dir: «Ara ho sé. Com finalment també puc dir-ho jo, junt a tota l'Església... Sols llegeixo de tot cor l'Escriptura».

Un monjo exemplar

La solidaritat amb la humanitat sofrent obre al misteri de l'Església, que Paolo descobreix, més enllà dels seus límits humans, en la seva realitat i bellesa: «En un disseny únic el Senyor prepara per a tots, a través d'una lenta i dolorosa purificació, el seu paradís... Participant en la celebració del Dijous Sant a la Catedral, vaig tenir una profunda experiència espiritual del ministeri del bisbe i de l'Església... Abans veia l'Església sols en certes manifestacions externes de poder mundà: no veia els sants i els petits, que són el cor de l'Església. Ara que hi sóc dins veig coses, fins i tot, pitjors, però veig també que l'Església és el cos de Crist. La veig malament, la veig pitjor: però Jesús, és a l'Església».

Paolo Caccone mor el 21 d'octubre de 1992, poc després de la celebració del ritu de la professió monàstica *in articulo mortis*. A l'homilia de la missa exequial, Giuseppe Dossetti va dir sobre ell: «En la nostra *Famiglia* ha viscut com un monjo perfecte, ens ha donat exemple i ens ha commogut a tots». D'aquest monjo (és a dir, cristià) perfecte, de qui hem evocat algunes paraules, ha estat escrita una història de droga, de presó i de sida i d'una conversió autèntica, a càrrec d'Umberto Neri, en un breu llibre que «en la seva cruel essencialitat produeix esgarifances» (*Morire per miracolo*, Guàrdia, amb textos de Giuseppe Dossetti).

És la història ràpida i fulgurant d'un home que des d'una profunda desorientació sorgeix al so de la paraula que crida: «Una vocació és quelcom que es viu perquè el Senyor ens constreny a això i nosaltres hem d'abaixar el cap i dir «sí»». I que, alçat el cap, va mirar i continua mirant cap a tants companys de recerca i de desventura per indicar-nos, a ells i a nosaltres, el camí de la veritat.

Paolo Caccone descobreix la droga en un viatge a l'Índia i al Pakistan

Una història d'esperança i solidaritat

Una campanya benèfica permet posar uns braços ortopèdics a un jove sense recursos

«Vull difondre aquesta notícia perquè penso que pot aportar una mica d'oxigen a la societat. Una vegada més "la bona gent" ha demostrat la seva solidaritat vers un cas concret». D'aquesta forma s'expressa la germana Carme Rullo, de la comunitat de les Mares de la Misericòrdia de Moissac de Mataró, una de les impulsores de la campanya «uns braços pel Fernando» que ha permès recollir 1.200.000 pessetes en quatre mesos per Fernando Salguero, un jove gitano de 22 anys, casat, pare de tres fills i sense cap recurs econòmic, que va perdre els dos braços a conseqüència d'una forta descàrrega elèctrica. Gràcies als donatius particulars, Fernando s'ha pogut comprar una pròtesi pels dos braços i amb els diners restants afronta la difícil situació que viuen ell i la seva família. Ara la seva il·lusió és aconseguir una feina a l'ONCE per poder-se guanyar la vida.

Glòria Carrizosa

La germana Carme va veure per primera vegada el Fernando a l'ariera d'Argentona on viuen unes 30 famílies gitanes en barraques. Estava desesperat, sentat dins d'un cotxe amb els monyons sobre el volant no parava de repetir que la seva vida no tenia sentit i que es volia suïcidar. La religiosa que des de fa cinc anys treballa per l'escolarització dels nens gitanos i per millorar les condicions de vida de la comunitat; va preguntar a la seva família quina era la història d'aquell noi tan desgraciat.

Fernando Salguero, un jove gitano de 22 anys, casat i pare de tres fills, cercant ferralla en una fàbrica abandonada de Barcelona es va quedar enganxat en un ca-

ble i va patir una forta descàrrega elèctrica, els seus companys el van portar ràpidament a l'hospital on el van operar. Com a conseqüència de l'accident li van haver d'amputar els dos braços arran dels colzes. Fernando va salvar la vida, però sense els braços per treballar i valer-se per si mateix, sense cap recurs econòmic, ni social per fer front a la seva desgràcia. Per això, va entrar en un estat profund de depressió del qual difícilment se'n podia sortir tot sol. El jove que vivia a Barcelona va anar a cercar ajut a la riera d'Argentona de Mataró on viuen els seus pares. Ells li van donar estima i atencions però no el podien ajudar econòmicament.

La germana Carme quan va saber aquest cas tan dramàtic, va contactar amb els germans ma-

ristes de Mataró i junts van organitzar una campanya benèfica per recollir diners per a la pròtesi que tant necessitava si volia refer la seva vida. Dos braços ortopèdics costaven prop d'1.300.000 pessetes, una quantitat difícil d'aconseguir, però Carme Rullo des del primer moment no va voler demanar ajut a cap entitat perquè «ja tenen prou maldecaps» i va confiar en la gent de bona voluntat que «gràcies a Déu n'hi ha molta en aquest món».

Per aconseguir els diners, a primers de juny el grup d'acció Braços pel Fernando van obrir una subscripció al l'oficina Central de Mataró de la Caixa d'Estalvis Laietana. Tanmateix la religiosa es va dirigir al bisbat de Barcelona on «sempre em van atendre i em van ajudar. Gràcies a Mn. Aymar vaig poder explicar el cas per les ones de Ràdio Estel i també en el programa d'entrevistes *L'objectiu l'home* de Mn. Alimbau a Ràdio Barcelona».

La gent no va fer esperar gaire la seva resposta: un xec de 500.000 ptes., un altre de 300.000 i després quantitats més reduïdes. Durant els tres mesos d'estiu, una època especialment difícil, vam poder recollir 1.237.000 pessetes de donacions particulars. Al final la implantació de les prò-

tesis li va costar 800.000 ptes. o sigui que els diners restants de moment l'ajuden a superar la difícil situació que viu ell i la seva família.

No perdre l'esperança

En Fernando ha recuperat el somriure i la il·lusió per la vida. «Li ha donat molta confiança veure que la gent l'ajudava sense

«Li ha donat molta confiança veure que la gent l'ajudava sense importar-li el color de la seva pell»

Les germanes de la Misericòrdia fan tots els possibles perquè el Fernando pugui treballar a l'ONCE

tenir en compte el color de la seva pell, sense importar-li que fos gitano», diu la germana Carme i afegeix amb un to optimista, «sempre llegim notícies negatives, que la gent està buida, que no té valors. Per això penso que és important destacar aquesta història d'esperança i solidaritat».

Ara Fernando ha d'acostumar-se a dur les pròtesis: primer ha portat un temps els braços amb pinces i ara ja li han col·locat les mans que pot obrir i tancar i fer servir dos dits. És conscient que les pròtesis no són com les mans, però també que es poden fer moltes coses amb elles, «la limitació està en el cervell de cada persona», diu aquest jove que cada

setmana va a l'hospital de la Vall d'Hebron per fer sessions de rehabilitació. El proper objectiu és que pugui ser autosuficient perquè no torni a caure en depressions. Per això les Germanes de la Misericòrdia fan tots els possibles per aconseguir-li un treball a l'ONCE. «En Fernando és un noi espavilat que sap llegir i escriure i a més a més té un tracte molt agradable amb la gent. Si aconseguís aquesta feina seria tot un exemple d'integració», assegura la germana Carme.

Pisos a la ciutat

El cas del Fernando s'ha pogut resoldre satisfactòriament, però a la riera d'Argentona encara hi ha molta cosa a fer. Dins la comunitat de gitanos hi ha diversos malalts i accidentats que no tenen Seguretat Social ni estan empadronats i que gràcies a algunes ajudes econòmiques poden solucionar una mica els seus problemes. Però el més urgent es trobar un lloc on puguin viure les 30 famílies que estan en barraques a aquesta riera en el terme municipal de Cabrera.

«Primers s'havia pensat posar-los en casetes pre-fabricades en un lloc apartat però llavors es crearia un gueto i això és el que hem d'evitar», diu la germana Carme que proposa seguir amb la política del departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya que ja ha concedit alguns pisos dins de Mataró a famílies gitanes que paguen una mensualitat reduïda i saben que a la llarga en seran els propietaris. Però segons Carme Rullo, el gran repte és de la societat. «Hem d'esforçar-nos per acceptar la seva cultura diferent a la nostra però mai inferior. Només podran perdre l'etiqueta de marginals si els integrem prop de nosaltres».

JA A LES LLIBRERIES, EL CONEGUT CALENDARI LITÚRGIC PASTORAL 1996

Preparat per PERE FARNÉS SCHERER, Pbre.

- Guia de cadascuna de les celebracions de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores.
- Molt més que un directori de normes; conté nombrosos suggeriments per tal de captar l'esperit de la renovació litúrgica i resulta un valuós instrument per a millorar l'acció pastoral.
- Ajuda a valorar la primícia del Diumenge i del Propi del temps, així com a distingir entre festes i memòries dels sants per a subratllar millor el valor i la pràctica de les lectures ferials.
- Menció diària de les celebracions de les diverses diòcesis d'Espanya i de les diferents comunitats religioses.
- Tríptic amb un calendari litúrgic abreujat per incloure'l al volum de la Litúrgia de les Hores.

Rústica • 288 pàgs. • 12x17 cms. • P.V.P.: 795 ptes. (amb IVA)

Complement i guia indispensable d'aquest calendari:

DIRECTORI DE L'ANY LITÚRGIC

Segueix a la venda pels qui encara no el tinguin. P.V.P. 500 ptes.

Comandes a:

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona
P.P.C. Canuda, 9 - 28002 Barcelona

Antoni Bergnes de las Casas, un filantrop i precursor de la Renaixença?

Joan González i Pastor

Els començaments de la indústria editorial catalana van lligats al nom d'aquest barceloní, d'ascendència rossellonesa i llenguadociana. En el curs de la seva existència va crear una casa editora de gran empena i variadíssima producció; són coneguts 265 títols caracteritzats per l'elegància i la varietat de tipus; un nou concepte en l'ensenyament de les llengües modernes, impulsà el nostre hel·lenisme i esdevingué rector de la restaurada Universitat de Barcelona (1868-75), a la qual donà una orientació liberal i renovadora.

Entorn familiar

Antoni Bergnes de las Casas, fill del flequer i pastisser Pau i Rosa, va néixer a Barcelona, el 29 de maig de 1801, era germà bessó de la Rosa. Passats alguns anys, ella es va maridar amb el seu cosí germà Bernat Agustí de las Casas, que li va donar una filla, Albina, la qual es va casar amb un jove que llavors feia de rellotger, Frederic Soler (1839-1895), al carrer dels Escudellers. Més endavant, Soler va crear el teatre romàntic català i es va fer conèixer amb el pseudònim, Serafi Pitarra. Els bessons tenien una germana, Joana, familiarment anomenada Jeanette, la qual havia vingut al món deu anys abans que ells. Ella es va destacar pels seus escrits originals i de traduccions amb tesi de reivindicació feminista⁽¹⁾.

L'Església concedí una dispensa canònica legal a Antoni Bergnes de las Casas perquè es pogués casar amb la seva cosina germana Concepció, filla de Bernat de las Casas i Magdalena Prat, a Barcelona el 19 d'abril de 1828. Del seu matrimoni nasqueren sis nois i quatre noies, però només li sobrevisqueren quatre fills, Calixt que era el més petit dels germans, morí el 1905.

Viatges i preocupacions socials

Viatjà pels països de tradició protestant (1825) i mantingué contactes directes amb els nuclis protestants, afins a l'ideal filantrop que penetrà tota la seva vida. Santiago Olives i Canals⁽²⁾ el suposa quàquer, pel seu entusiasme per la Societat per a la Difusió del Coneixement Útil, fundada a Londres pel quàquer William Allen —«riquísimo y muy buen químico, dotado de una caridad verdaderamente evangélica»—, diria el mateix Bergnes a finals de la seva vida el qual, el 1833, havia vingut a Barcelona per tal de conèixer el nostre Fèlix Torres i Amat, traductor de la Bíblia, al castellà.

Entre els anys 1839 i 1842, els quàquers Benjamí Wiffen i G.W. Alexander dugueren a cap una campanya de sensibilització antiesclavista, a la Península. Fins i tot, foren rebuts pel general Baldomero Espartero que llavors era el regent del regne. Els metodistes i els quàquers estaven molt

preocupats per la situació social, treballaren activament per tal d'abolir l'esclavitud i altres formes degradants de la humanitat, John Wesley havia escrit *Thoughts upon Slavery* (*Reflexions sobre l'esclavitud*, 1774) i P.J.G. Alexander *Observaciones sobre la esclavitud y comercio de esclavos*, amb un esgarrafós informe del Dr. Madden sobre l'esclavitud a Cuba. Aquest petit llibret fou estampat per Bergnes (1841).

Si més no, en el seu testament (1875), va disposar que a la seva mort se celebrassin cinc misses a la parròquia Sant Miquel Arcàngel on fou batejat i, cinc més a la seva llar, com era el costum en aquell temps.

Editor i impressor

La *Imprenta Antonio Bergnes y Cia* era al carrer dels Escudellers. Fou el creador a casa nostra, d'aquelles minúscules de les edicions 32v., típiques de l'època romàntica, en les quals aparegueren les obres de Walter Scott, Foscolo, Manzoni, Goethe i dels catalans Ramon López Soler, director d'*El Europeo* i, Manuel de Cabanyes, entre d'altres.

Un dels primers llibres que publicà aquesta editorial-impremta fou *Historia de la Imprenta* (1831), escrita pel propi Bergnes. Demostra un coneixement profund de les tècniques que precediren la invenció de la impremta i dels seus primers temps.

Per iniciativa seva eixí *El Vapor* que, durant cinc anys, fou el periòdic més representatiu de la seva època. Introduí a la Península el modern tipus de revista amb *El Museo de las Familias*, precursora d'*Album Pintoresco Universal* y *La Abeja*, publicacions que pretenien instruir els treballadors. Per la qual cosa, sovintejaven els temes pràctics: medicina elemental, higiene, bricolatge, història, viatges, etc. Fins i tot, dedica un documentat article sobre els quàquers, però no sembla tan ben informat quan escriu sobre els baptistes. Tanmateix, hi dedica espai a Robert Boyle (1627-1691), un destacat protestant irlandès que va subvencionar les traduccions del Nou Testament a les llengües gaèlica o irlandesa i turca. Els articles d'*El Museo*, apareixien sense signatura. Dins el seu programa d'expansió de cultura enciclopèdica la *Biblioteca de conocimientos humanos*, cal esmentar el *Diccionario Geográfico Universal*, el *Panorama Universal*, traducció del *Univers Pittoresque*, de F. Didot i la col·lecció de traduccions de l'alemany *Germania*, entre d'altres. Seguint l'exemple del president de l'Institut Català de les Arts del Llibre, Tomàs Gorchs (Barcelona 1811-

1886), fundà tanmateix un *Gabinete de Lectura*, a préstec.

Al costat de Bergnes i com a regent de la seva impremta, es va destacar en el domini de l'art tipogràfic, Manuel Rivadeneyra (Barcelona 1805-Madrid 1872). Havia après l'ofici a la cèlebre casa Didot, de París, inventors de la premsa dita *d'un sol cop*, i també de la divisió de la força de les lletres. Impressor de gust exquisit i preocupat per les noves tècniques, fou un dels primers que va passar de simple impressor a editor.

Estampacions bíbliques

Josep Melcior Prat, potser parent de Bergnes i amic de Torres i Amat, traduí *Lo Nou Testament* (2), al seu exili britànic de Knaresborough, durant la dècada omni-

Antoni Bergnes de las Casas. Entre d'altres activitats, preparà i publicà diverses gramàtiques gregues (1833, 1843 i 1858) i, crestomaties d'aquesta llengua (1847)

sa. Allí es guanyava la vida traduint literatura protestant destinada a les missions de Sud-Amèrica. El 1832 eixí de la impremta londinenca de Samuel Bagster, aquesta traducció. Seguí la segona edició també estampada a Londres, a cura de Richard Watts (1835). Pel que fa a la distribució, no hi hagué cap obstacle legal que els ho impedís. L'amnistia decretada el 15 d'octubre de 1832, va permetre als exiliats per motius polítics de tornar a casa, ja entrat l'any 1833. També Prat i la seva família

retornaren i, ell esdevingué *jefe político* de Barcelona (=governador). Encara, hom podia comptar amb la tolerància del bisbe diocesà Pedro Martínez de San Martín (1779-1849).

A prec del Dr. William H. Rule, pioner del metodisme al Sud de la Península, l'irlandès protestant James Newenham Graydon, home que voltava els 50 anys s'ofertí desinteressadament a la Societat Bíblica de Londres. Podia fer-ho tranquil·lament perquè des de 1825, vivia adscrit a la reserva naval, la qual cosa, comportava el gaudi d'una pensió com a oficial de la Royal Navy, però lliure de servei. Atès que tenia la seva situació econòmica resolta es va dedicar a una tasca missionera intensa, la qual consistia en la distribució dels llibres sagrats i opuscles de controvèrsia, i sembla que es va establir a Barcelona.

Coincidí amb el cèlebre George Borrow, a partir de 1836, perquè ambdós feien el mateix apostolat. Graydon viatjà ocasionalment a Madrid per tal de gestionar en el govern espanyol i la representació britànica, el permís que li calia per repartir la Bíblia a Catalunya, a València, a Múrcia i una part d'Andalusia.

Féu amistat amb Bergnes i li va encarregar l'estampació de la 3a edició revisada lingüísticament potser pel mateix Bergnes de *Lo Nou Testament* (1836) i de la Bíblia castellana de Scio, al cap d'un any; part de la qual fou tramesa «en rama» al dipòsit que Borrow feia servir a Madrid. Aquestes bibles i el despatx que Graydon tenia obert al públic a la Rambla de Barcelona, davant per davant de la parròquia de Santa Mònica, eren anunciades a *El Constitucional*, suposadament per encàrrec de Bergnes.

La Societat Bíblica designà nou agent James Thompson, el qual arribà a Barcelona el juny de 1848. Pretenia imprimir la 4a de *Lo Nou Testament* com un primer pas per a la publicació de la Bíblia sencera en català. Josep Prat ja feia anys que havia treballat en la traducció de l'Antic Testament. El temps però, no era adient, perquè Catalunya vivia la seva revolució industrial i el proteccionisme tenia molta força. La burgesia tenia por d'arruïnar-se per la competència britànica i per aquest motiu l'estada de Thompson no fou ben vista. Uns anys abans, Bergnes exemple d'intel·ligència i honestat, traspassà el negoci a Joan Oliveres i Monmany (1843), el qual va seguir en l'ofici.

La realització del projecte hauria d'esperar uns quants anys, i encara no reeixí totalment, perquè l'Antic Testament resta inèdit. L'Exposició Universal celebrada a Barcelona (1888) donà l'ocasió, potser

animada pel missioner baptista suec Erik Lund que parlava i escrivia el català, i troba exemplars de *Lo Nou Testament* escampats a moltes llars empordaneses. Aquesta edició havia estat revisada per Pere Sala i Villaret, futur director d'*El Diluvio* (Barcelona 1916).

Actitud davant la Renaixença

Restablerta una certa normalitat a Barcelona, Josep Melcior Prat, que llavors presidia la Reial Acadèmia de Bones Lletres, proposà com a membre de número el seu amic Antoni. La docta corporació el va rebre com a nou titular, el 20 de setembre de 1836.

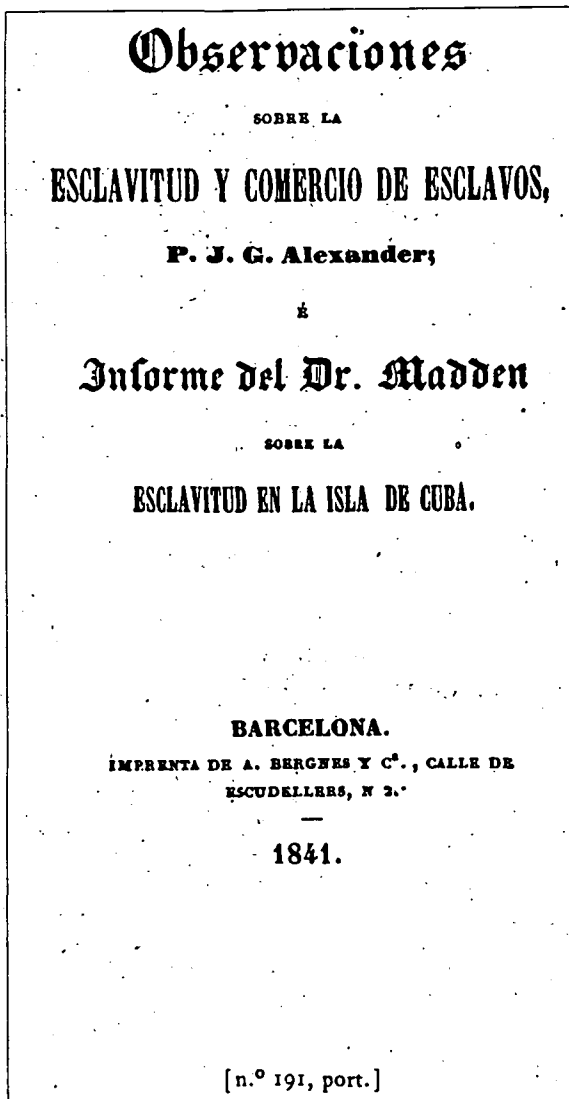
Tot aprofitant aquest ambient de tranquil·litat, a iniciativa de la corporació municipal, el Govern central reinstaurà els antics Estudis Generals, a la casa oratori de Sant Felip Neri. Aquest fet comportà l'establiment de la càtedra de grec, de la qual fou titular Bergnes. Es conserva el seu *Discurso Inaugural en la solemne apertura del Curso Académico de 1851-1852 ante la Universidad de Barcelona. Remarca les excel·lències del pensament i la llengua gregues. L'acte tingué lloc a l'església de Betlem, al carrer del Carme. Entre els matriculats en aquesta assignatura, hi figurava Marcelino Menéndez i Pelayo.*

Bergnes que va presenciar el fenomen

«Observaciones sobre la esclavitud...» Desemmascara aquesta xacra la qual llavors era tinguda com a normal (!) i remarca la revolta dels africans que transportava el vaixell «La Amistad». Antoni López i López, primer marquès de Comilles (1817-1883) a Cuba va amassar una gran fortuna sobretot perquè es dedicà a la venda de negres. El seu monument a Barcelona fou conegut popularment com el «Negro Domingo».

de la Renaixença literària catalana, no va col·laborar-hi com a escriptor i més aviat es declarava francament escèptic pel que fa als objectius del moviment. L'única

aportació, com a editor, a les lletres catalanes fou la publicació i distribució de la 3a edició de *Lo Nou Testament*. Malgrat tot, fou mantenidor dels Jocs Florals (1861) i

l'únic escrit en català que hom li atribueix fou el pròleg (ps. V-XII), en les *Poesies catalanes* (Barcelona 1875), compostes pel seu nebot Frederic Soler. A partir del poema *La pàtria* (1833) escrit per Bonaventura C. Aribau, de tant en tant, eixiren algunes poesies en català, d'autors diversos, a les pàgines d'*El Vapor*.

NOTES:

(1) Coneixem un llibre seu en el qual figura com a traductora: «*Lidia de Ger-sin o Historia de una Señorita Inglesa de ocho años, para la instrucción y diversión de las niñas de la misma edad. La tradujo del francés la señora Joana Bergnes y de las Casas*», 3h, +126 p. Ba, Impr. Brusi y Ferrer 1804 (BC). Va dedicat «A mis queridos abuelos y amados padres». En el pròleg escriví aquestes sucoses paraules: «Mis lectores hallarán sin duda mucho que corregir en este trabajo; pero tampoco dudo que su prudencia les presentará en mi corta edad de trece años un justo motivo para el disimulo».

(2) Veieu la seva documentada monografia «*Bergnes de las Casas, Helenista y Editor*», *Escuela de Filología del CSIC, Instituto Antonio Nebrija* (Barcelona 1947).

(3) «*Lo Nou Testament*» 1832. (Edició facsímil). Publicada per IBEC amb el suport de la Generalitat de Catalunya. Tallers Gràfics de la MCE Horeb (Vila-decavalls 1989, Any del Mil·lenari de Catalunya).

Colección TESTIGOS

5. MARÍA MONTESSORI. LA EDUCACIÓN LIBERADORA

Anne Sizaire

88 págs. / 750 ptas.

El pensamiento pedagógico de María Montessori no tiene nada que ver con una técnica: se trata de una apuesta por el niño y por el futuro, que tiene como supuestos el amor y la libertad.

Se tiene a menudo una imagen fijada de esta gran educadora. El gran mérito de Anne Sizaire en este libro es presentar las principales intuiciones montessorianas haciendo revivir a la persona misma de María Montessori, mujer libre y educadora revolucionaria.

6. GANDHI. LA SABIDURÍA DE LA NO-VIOLENCIA

Jean Marie Muller

112 págs. / 890 ptas.

Gandhi, formidable testigo de humanidad, es uno de esos raros personajes que asocian la referencia a un ideal y la práctica de una sabiduría a un sentido político concreto sin par.

El análisis, a la vez admirativo y crítico, que realiza aquí Jean-Marie Muller, aborda las numerosas facetas del pensamiento y de la acción de Gandhi.

En este mundo nuestro, donde los conflictos se vuelven cada vez más mortíferos, la reflexión del autor nos invita a superar los clichés sobre Gandhi y a descubrir la actualidad de su mensaje de no-violencia.

7. VIDA DE JUAN XXIII. EL "PAPA EXTRAMUROS"

Gino Lubich

224 págs. / 1.750 ptas.

Leyendo esta biografía —roncalliana, risueña— se entiende por qué la Providencia puso a Juan XXIII al frente de una sociedad destrozada por terribles guerras, revoluciones e insidias.

Sus reformas, su serena independencia respecto a las tradiciones y costumbres seculares, brotaban espontáneas de su espíritu, que siempre buscaba el bien y jamás perdía el tiempo en disertar sobre el mal.

Su espíritu y su temperamento, su santidad realizada por su sencillez campesina, sus altas y humildes cualidades resplandecen en la narración de Gino Lubich, que ha amado, es evidente, con fervor a este Papa, transmisor inagotable del amor a Cristo.

Otros títulos de la colección:

1. EL CORAZÓN DE LA GRANADA. UN SANTO LLAMADO JUAN DE DIOS. Juan Félix Bellido
2. LIMPIACRISTALES Y ARZOBISPO. BIOGRAFÍA DE MONS. MILOSLAV VLK. Alain Boudre
3. DIETRICH BONHOEFFER. VÍCTIMA Y VENCEDOR DE HITLER. Georges Hourdin
4. MARTIN LUTHER KING. CONTRA TODAS LAS EXCLUSIONES. Vincent Roussel

204 págs. / 1.250 ptas.

188 págs. / 1.600 ptas.

122 págs. / 890 ptas.

114 págs. / 790 ptas.

desclée

Consulte a su librería habitual o directamente a: Editorial Desclée De Brouwer, S.A. Henao, 6-3.º - 48009 Bilbao
Tels. (94) 424 68 43 / 423 30 45 - Fax (94) 423 75 94

Llibres

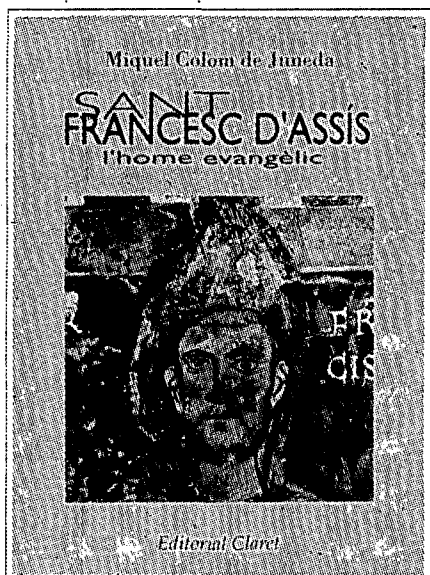
L'home evangèlic

Francesc Gamissans

L'escriptor Busquets i Molas deia que sant Francesc d'Assís havia escrit poc però que havia donat molt a escriure. És ben cert. D'antuvi, sant Francesc és el personatge de l'Edat Mitjana del qual ens han arribat més referències pels autors contemporanis a ell.

Posteriorment, al llarg dels segles s'han fet estudis molt profunds de crítica històrica i literària, així com tractats sobre la seva espiritualitat. Fins i tot, no ha faltat qui n'ha fet una lectura reduccionista o tendenciosa. És enorme en tots sentits la bibliografia santfranciscana.

Atès, però, que la incidència del Pobriçó d'Assís es fa palesa sobretot en les comunitats cristianes de base més vives i populars, era necessari donar a conèixer els escrits i el capteniment més original i atractiu d'aquest *home evangèlic*. I això —si més no en català— no estava al nostre abast.

Miquel Colom.
Sant Francesc d'Assís, l'home evangèlic. Ed. Claret.

L'autor del llibre que avui presentem, el pare Miquel Colom de Juneda, franciscà caputxí, ens ofereix uns capítols curullats de contingut; escrit amb espontaneïtat i tendresa, amb un estil diàfan, persuasiu, gairebé col·loquial. «Vol que sigui el mateix sant qui ens expliqui la pròpia experiència evangèlica», comenta el pare Valentí Serra en el pròleg.

Miquel Colom transcriu allò que ell abans ha estudiat en *les fonts franciscanes* i ha meditat i assimilat després personalment: la semblança de sant Francesc amb Jesús de Natzaret.

Al final de cada capítol del llibre, el pare Miquel fa un toc d'atenció sobre el

missatge que el sant presenta al món actual. A voltes es dol d'una societat frívola i materialista, crispada i corrupta, però mai és *profeta de calamitats*; al contrari, inspirat en els escrits i en la vida del sant, posa en relleu els valors evangèlics del do de la fraternitat i pobresa, de la perfecta alegria, de la pau i reconciliació, que constitueixen l'essència del missatge franciscà.

Recomanem *Sant Francesc d'Assís, l'home evangèlic* perquè pot fer un gran bé a tots als qui desitgen conèixer els sants que més s'han apropat a Jesucrist, i per altra part felicitem cordialment al seu autor i bon amic.

Va desenvolupar una fecunda tasca al servei de la cultura catalana

En record de Josep M. Forés

Aquest estiu ens va deixar en Josep M. Forés, una persona que va treballar de valent a favor de la sardana i de la música catalana en general. Va obtenir la Medalla al Mèrit Sardanista, atorgada per l'Obra del Ballet Popular l'any 1970. És una d'aquelles persones que, sense fer soroll, han contribuït a la progressiva normalització de la llengua i la cultura catalanes. Ens en fa un esbós biogràfic en Joaquim Cabeza.

Joaquim Cabeza

Josep M. Forés i Obiols va néixer i va morir a Barcelona, a les dates de 29 d'octubre de 1903 i 21 de juny de 1995. Va cursar els estudis de Comerç, els de l'Escola Social i els de Comptabilitat. Va treballar sempre en el ram tèxtil i, més tardanament, en el de filats.

Va portar la comptabilitat de diverses empreses. Fou un autodidacte, un home molt culte i erudit en diverses matèries.

Era impressionant veure amb quina precisió i amb quina polidesa ordenava els papers de totes aquelles feines, gestions o treballs que s'havia compromès a dur a terme. No recordo que s'hagués

descuidat mai el més petit detall. La seva prodigiosa memòria era un veritable arxiu, capaç d'aportar el més insignificant detall acla-

ridor a una conversa, a un dubte, a una vacil·lació que pogués sorgir en una reunió, en un debat, en un col·loqui, on calgués adoptar una decisió o un acord més o menys transcendent. La seva intervenció era sempre contundent i, gairebé sempre, vinculant.

Cal fer constar en aquest breu esbós biogràfic, sense dubte curt i incomplet, que Josep M. Forés, ha estat un amic, un mestre que, durant la seva llarga i profitosa vida, ha sabut combinar l'estimació i l'amistat dels seus familiars i dels seus amics amb la dedicació i el servei a la causa catalana, principalment amb tot allò relacionat amb el món de la sardana, de la música per a cobla i de la música catalana en general, camp en el qual va excel·lir amb el seu model·lic i abnegat treball de tota la vida. Primer, en el primitiu Foment de

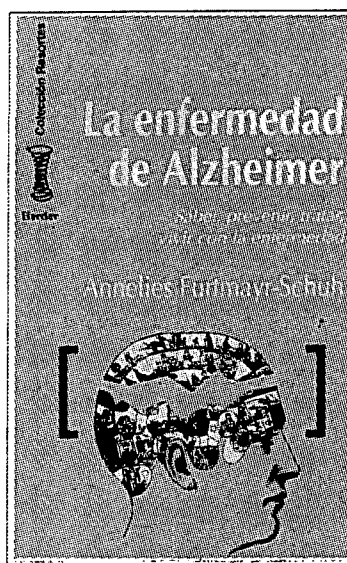
la Sardana, d'abans de la guerra i de durant la guerra de 1936-1939. Hi va tenir diversos càrrecs, entre els quals el de secretari.

La seva amistat amb el senyor Ricard, propietari de Can Piteu, dels Agudells, va fer possible que es poguessin celebrar aquells memorables concerts del mes de juny, a l'aire lliure, als jardins d'aquella finca. I també altres concerts a jardins i a locals, segons l'època de l'any, i les audicions, com també l'anyual Concurs Barcinò de Música per a Cobla.

Paral·lelament a aquesta activitat exemplar, Forés va prestar, durant molts anys, la seva dedicació a la bona marxa d'una altra entitat cabdal, l'Obra del Ballet Popular. Forés en fou cofundador, secretari durant molts anys, treballador incansable durant moltes i llargues temporades, ja que hi anava gairebé cada dia, llevat dels dies en què es reunia la junta del Foment.

Una malaltia letal

C.C.

A. Furtmayr-Schuh.
La enfermedad de Alzheimer. Ed. Herder.

En les societats industrialitzades el vint per cent de la població major de cinquanta anys experimenta —o, millor dit, pateix— la malaltia d'Alzheimer. Per terrífic que ens sembli aquest nom, hem de familiaritzar-nos amb ell. Aquesta obra informa el lector de dos aspectes importants. En primer lloc, pel que fa als avenços realitzats recentment en la investigació bioquímica d'aquesta malaltia. Els treballs de K. Beyreuther i de Colin L. Masters a Austràlia posen al descobert la veritable arrel del mal —el codi genètic— i obren el camí a l'esperança de sanació. En segon lloc,

l'autora aconsella i orienta pel que fa al tractament que cal donar a aquests malalts. Aquesta part pràctica és, sens dubte, la que més agraeixen els familiars de les persones afectades, que sovint se senten totalment desconcertades davant el malalt.

L'autora, A. Furtmayr-Schuh, va estudiar microbiologia i bioquímica. Ha treballat en la investigació (Institut de Genètica de Munic) i, actualment, es dedica a la divulgació de temes científics —mèdics, en particular— en periòdics, revistes i llibres per al gran públic.

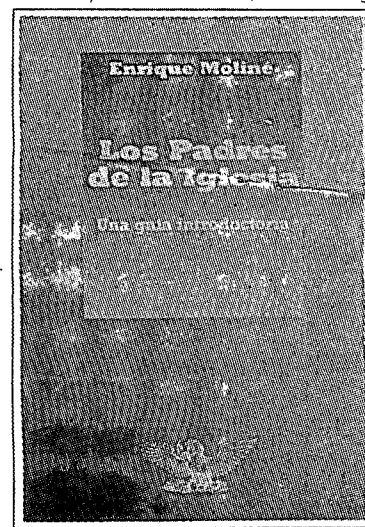
Testimonis de la fe i la tradició

F.P.

Els Pares de l'Església són testimonis autoritzats de la doctrina i de la vida cristiana. No sols alimenten per a la vida espiritual, sinó que també són a la base del modern diàleg ecumènic, en el qual insisteix, de manera molt intensa, Joan Pau II. Són fonament de tota argumentació teològica, de la meditació de la Paraula de Déu i del discurs històric en la maduració de l'Església.

Aquesta obra és un bon instrument que introdueix al seu coneixement. Presenta els autors estudiats, ambientats en el seu moment històric, i situats en els problemes doctrinals que els van motivar a escriure, i també presenta una selecció dels escrits dels Pares elegits per la seva varietat i bellesa.

Es tracta d'una obra molt vàlida no sols per als centres d'estudis eclesiàstics, sinó també per al lector que desitja enriquir la seva formació cultural i espiritual.

Enrique Moliné.
Los Padres de la Iglesia. Ediciones Palabra.

El llibre de la setmana

La frustració de l'amor

Cristóbal Sarrias

Ferran i Lídia van ser un dia una parella unida. El seu amor havia progressat a base de moltes trobades, i, al final, havien comprès que l'un era per a l'altre. Un matrimoni jove, on ell aportava la sensibilitat i la cultura, i ella la serenitat i la fortalesa. Ambdós tenien orígens conflictius, perquè ella va veure com el seu pare desapareixia de la llar; i ell havia substituït un primer fill adorat, mort abans que ell nasqués.

Els dos tenien la il·lusió de formar un matrimoni en el qual no haguessin les ombres, que feren molt durs els seus anys d'infantesa i adolescència. La mare abandonada de Lídia vivia reclusa en el mutisme i l'amargor, la de Ferran només coneixia l'amor egoista. I ells dos, en plena joventut, volien que la seva llar fos un recés de pau, una font d'alegria, un lloc on els somnis tinguessin un espai feliç on créixer.

I va néixer la primera filla, l'única: Marta. I el que semblava que seria un motiu més de felicitat, va ser el començament de la degradació i de la tortura. I el

tràgic final de la convivència no va ser res més que el resultat dels dimonis ocults que assetgen i dominen una parella, si no sap enfrontar-se a la realitat amb valor; i transformen la vida en un infern, perquè pot més l'egoisme que la generositat d'un amor compartit.

Isabel-Clara Simó ha escrit una

novel·la implacable. Ha jugat amb la psicologia d'un home i d'una dona que no són capaços d'adonar-se que s'endinsen en les zones de perill que destrueixen tota possibilitat d'entesa en una vida de parella. Són dues psicologies que s'arrisquen, incapaces d'escoltar la veu del realisme i de la normalitat perquè dues persones,

home i dona, que s'han jurat fidelitat, arribin a construir el complicat edifici de la vida en comú. Perquè si Ferran, el marit, no accepta que el seu amor a la petita Marta pugui ser alguna cosa que vagi més enllà del que exigeix el sentit comú; Lídia, la seva dona, no té recursos per aconseguir l'equilibri que necessita una llar que es precipita vers l'autodestrucció.

És veritat que les motivacions d'aquest desequilibri mortal queden distorsionades per l'autora de *T'estimo, Marta*, perquè el

quadre clínic de l'amor del pare vers la seva filla petita voreja la paranoia, i moltes de les pàgines en què parla de Lídia denoten parcialitat. Però la realitat va moltes vegades més enllà de la ficció, i allò que se'n explica pot esdevenir. O potser es va passar.

En tot cas estem davant d'una novel·la valenta i cruel, ben escrita per l'escriptora d'Alcoi, que convida a alguna cosa més que a una lectura. I des d'un punt de vista creient, fa pensar en la necessitat de plantejaments més seriosos i profunds en la vida matrimonial. Així quan arriben els problemes hi ha recursos molt més eficaços que les fugides, els silencis, les histèries, o l'odi incapac de perdonar.

Isabel-Clara Simó
T'ESTIMO, MARTA

EDICIONS DE LA MAGRANA

Isabel-Clara Simó,
T'estimo Marta, Ed. La Magrana,
Barcelona 1995, 269 pàg.

Un nou testament en les versions grega, llatina i catalana

G.I.E.C.

Els estudiosos de la Bíblia disposen ja d'una obra molt important que esperaven des de fa temps. Es tracta d'un llibre que recull tres versions del Nou Testament: grega, llatina i catalana.

Concretament reuneix en les mateixes pàgines l'edició crítica del Nou Testament grec i la Vulgata (la versió llatina de la Bíblia feta per Sant Jeroni al segle IV) publicades per les Societats Bíbliques Stuttgart a Alemanya i també aprofita la versió catalana de la Bíblia Catalana Interconfessional editada l'any 1993.

No és la primera vegada que un text bíblic compagina la versió catalana amb la grega. L'edició conjunta de les dues versions va tenir lloc en una Sinòpsis (comparació de les versions dels evangelis) publicada a Catalunya l'any 1927.

El llibre va adreçat principalment als estudiosos de la Bíblia, als professors i alumnes de la Facultat de Teologia per facilitar-los la recerca i l'estudi sobre un dels textos més importants de la història del cristianisme.

Aquesta iniciativa, realitzada gràcies a l'Associació Bíblica de Catalunya, l'Editorial Claret i les Societats Bíbliques Unides, forma part dels projectes impulsats arran de la publicació de la Bíblia Catalana Interconfessional l'any 1993. En aquest sentit es prepara també la segona edició de la BCI, les adaptacions balearica i valenciana de la BCI (5.000 i 8.000 exemplars respectivament), l'edició informàtica, l'edició gran i l'edició de butxaca de la BCI.

Aquesta versió del Nou Testament que arriba ara a mans dels estudiosos ofereix la possibilitat de seguir simultàniament el text en grec, llatí i català.

La sardana i la dansa

Una sardana «Olímpica»

Josep Ventura

La sardana *Olímpica* ha resultat la guanyadora en el concurs de composició de sardanes Atlanta 96, organitzat amb motiu de la propera cita olímpica, que aplegarà esportistes d'arreu del món als Estats Units. El jurat del concurs estava format pels mestres Manuel Oltra (President), Antoni Ros Marbà, Gerard Claret, Josep Solà, Josep Vidalou, Jesús Ventura i Josep M. Serracant.

Aquesta sardana serà estrenada a la ciutat d'Atlanta durant la ballada que la Fundació Universal de la Sardana promou amb motiu de la Treva Olímpica, prèvia als Jocs del 96. Serà ballada per cinc anelles formades amb dansaires dels cinc continents. En aquest acte el poble de Catalunya farà oferiment al poble de Geòrgia del monument Sardana Oberta.

Cobla Contemporània

Aquesta tardor ha debutat amb èxit una nova formació: La Cobla Contemporània. Es tracta d'un grup d'instrumentistes joves, però que compten amb una bona experiència en el camp de la música per a cobla, procedents en gran part de la cobla La Principal del Vallès. Totes les persones interessades a contactar amb la nova cobla es poden adreçar al seu representant Agustí Serratacò, mitjançant els telèfons (93) 4415255 o (908) 239143, o bé per correu a l'Avinguda Paral·lel núm. 99 - ent. 1a., 08004 Barcelona.

Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança

Convida als seus associats i simpatitzants al recés de preparació del Nadal, que tindrà lloc a la Parròquia de Sta. Anna.

Dirigit pel Rnd. Salvador Bacardit, a les 5 de la tarda del dia 15 de desembre.

Acabarà amb la Santa Missa.

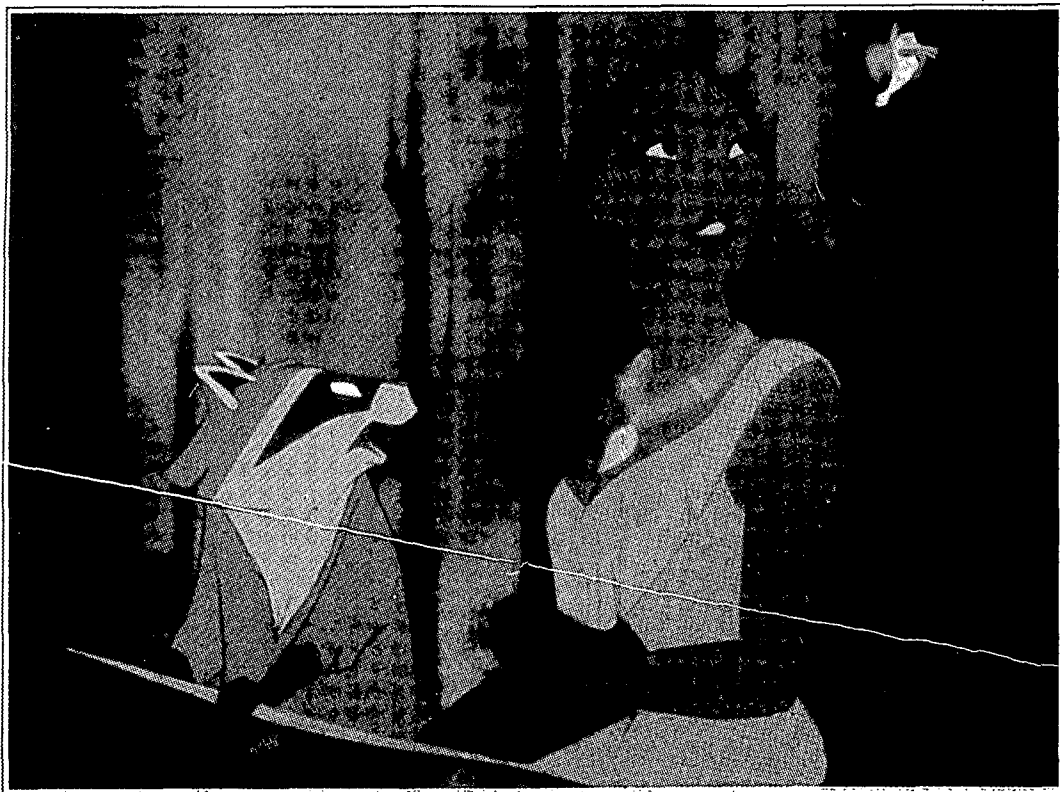
Està obert a tothom qui vulgui venir.

Per més informació: Tel. 666 11 30

Cinema

Pocahontas

Directors: Mike Gabriel i Eric Goldberg. Dibuixos animats.

J.J. Martín
(Aceprensa)

El cinema d'animació de la Walt Disney evoluciona formalment i argumentalment amb la clara intenció de captar el públic adult sense perdre els seus seguidors infantils. En aquest llarg metratge, que fa el número 33, adapten per primera vegada una història real, avancen pel camí de la major profunditat dramàtica que ja van iniciar en *La Bella y la Bestia* i *El Rey León*, arriben molt més en la resolució estètica, i s'atreveixen amb un final obert, no plenament feliç.

L'acció s'inicia el 1607 i narra l'amor —ple d'elements llegendaris— entre Pocahontas, una bonica i valenta índia *powhatan*, i el capità anglès John Smith, un aventurer temerari i idealista. Smith dirigeix les tropes del cobdiciós Governador John Ratcliffe, que pretén colonitzar les boniques terres de Virginia i quedar-se amb tot l'or. L'amor entre Pocahontas y John Smith s'interposarà al mig de la

progressiva espiral d'odi entre els indis i els anglesos.

Des del punt de vista visual, *Pocahontas* és una pel·lícula fascinant. Brilla amb llum pròpia el seu estil hiperestilitzat, inspirat en l'il·lustrador nord-americà Leyendecker. A tot això cal afegir una gran animació, una paleta de colors molt original i l'espectacularitat de les seves seqüències d'acció.

On la pel·lícula no aconsegueix la força dramàtica de *La Bella y la Bestia* i d'*El Rey León* és en el ritme narratiu i en la profunditat de l'argument. El guió fa un suggeridor conglomerat de temes de moda —ecologia, indigenisme, espiritualitat *New Age*, condemna al racisme, romanticisme...— la mesura i la progressiva aparició dels qual resulta a vegades massa artificiosa. Certament, s'intenta evitar un maniqueisme superficial, al conjunt, però, li manca autenticitat.

En qualsevol cas, *Pocahontas* és un film preciós i ple de màgia, que compleix el seu objectiu d'entretenir i fer pensar a un públic familiar.

Crònica televisiva

La cultura de la pau

Miquel Àngel Codina

Televisió Espanyola va retransmetre recentment en directe, pel seu segon canal, l'acte commemoratiu del cinquantè aniversari de la fundació de la UNESCO (sigla d'United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), organisme especialitzat de les Nacions Unides, amb seu a París, que compta actualment amb 185 països membres. El tractat constitutiu va ser signat a Londres el 16 de novembre de 1945, però no va entrar en vigor fins quatre mesos després. La seva missió consisteix en promoure els valors culturals de les diferents nacions del món, fomentar la investigació científica, defensar els drets humans, millorar l'ensenyament a tots els nivells, desenvolupar la cooperació internacional, eliminar les tensions socials i els prejudicis racials, treballar per la pau i afavorir la llibertat d'informació.

Mahatma Gandhi, el gran apòstol de la no-violència i la tolerància, va deixar escrit que tot conflicte hauria de resoldre's a través del diàleg i les negociacions, no pas per medis militars. La UNESCO fa seu també l'ideari del polític i pensador indi. Així mateix, l'espanyol Federico Mayor Zaragoza, director general de la UNESCO des de l'any 1987, acostuma a dir que cal passar de la cultura de la guerra existent avui dia arreu del planeta a la cultura de la pau. Una tasca en la que tothom hi hem de col·laborar.

Nombroses personalitats van intervenir al llarg de la jornada de celebració de les noccs d'or de la UNESCO. Rigoberta Menchú, premi Nobel de la Pau, va manifestar el següent: «L'educació és quelcom grandíol, amarat sempre de justícia i de reconeixement de la diversitat, que permet que les nostres cultures indígenes puguin prosperar amb èxit». Els caps d'Estat i de Govern que van ser-hi presents firmaren, amb motiu de l'Any Internacional de la Tolerància, una declaració prou significativa. «Aquest testimoniatge —va afirmar Federico Mayor Zaragoza— representa una etapa fonamental en el progrés de la consciència de la humanitat. Per primer cop a la nostra història, tots els estats del món s'han posat d'acord sobre una definició comuna de la tolerància, sobre els principis que la configuren i sobre la manera d'enfortir-la». La cultura de la pau i la tolerància sembla, sortosament, un xic més propera.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 02.50 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Missa*: presidida pel bisbe de Lleida, Dr. Ramon Malla i Call, amb motiu de la Diada de Germanor i amb la participació de la Coral Nou Horitzó de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Gemma Tatay; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Les esglésies de Catalunya*.Dilluns 16.30 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Dissabte 11.00 *Signes dels Temps*. El programa proposa la descoberta setma-

nal de diverses parròquies dels vuit bisbats catalans. Aquesta setmana visitarem la parròquia de Fraga (bisbat de Lleida).

—Presentació i conversa amb els dos rectors i el vicari de la parròquia.

—Conversa amb l'ex-alcalde de Fraga, Francesc Beltran.

—Testimoni dels joves del moviment d'Escoltes i del Junior.

—Les Germanes de Santa Anna i la seva vinculació al poble i a la parròquia.

—La litúrgia i la missa amb cants tradicionals d'Aragó.

—Els serveis de la parròquia com Càritas, la Gatequesi i la Formació d'Adults. (Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 00.30 *Signes dels Temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 1/12 20.30 *Creure avui: Tema d'avui: 28 anys de servei del CIM (Càritas Interparroquial Mataró)* Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Trià).

DI 4/12 13.00 *Creure avui*: (repetició).Dv 8/12 20.30 *Creure avui*: No hi ha programa.

RÀDIO

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)**Cada dia:**

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*

00.00 *Punt i Coma.*

De dilluns a dissabte:

01.00 *Dietari de música i músics.*

01.05 *Ràdio Vaticana.*

01.25 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Aquí Ràdio Estel.*

22.30 *Diàleg d'Església.*

23.00 *Panorama de cinema.*

00.03 *In Corpore sano.*

00.30 *Cova de clàssics.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.05 *Paraules d'amor.*

23.00 *Temps d'acció.*

00.03 *Versió original.*

03.30 *Perfil.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.05 *Sons i Resson.*

22.30 *Converses amb la ciència.*

23.00 *Panorama Cultural.*

00.03 *Els veïns de l'escala.*

00.30 *Nit d'Estels.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.05 *Més enllà del temps.*

22.30 *Tal dia com aquell.*

23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*

00.30 *De persona a persona.*

01.30 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*

23.00 *Encantats de conèixer-ho!*

00.03 *Calaix de sastre.*

00.30 *Fila 7.*

01.30 *Paraules de música.*

Dissabte

22.05 *Pedra angular.*

23.00 *Cova de Jazz.*

00.03 *Negra nit.*

00.30 *Les novetats a cau d'orella.*

01.30 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

21.55 *Raons per viure.*

22.03 *Mosaic.*

23.00 *La Gran Via.*

23.30 *Blue Velvet.*

00.03 *Amb molt de gust.*

00.30 *Estel de colors.*

01.30 *Dietari de música i músics.*

01.35 *Ràdio Vaticana.*

01.55 *Espurna d'alba.*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)**Diumenge**

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Fra Josep M. Massana i Mola, franciscà, que ha estat missioner a l'Àfrica durant 21 anys. Al 1979 fou expulsat de Burundi, després va treballar a Malawi i va tornar a Burundi. Actualment, és a Barcelona perquè va ser amenaçat de mort; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)**Diumenge**

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)**Diumenge**

09.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)**Divendres**

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)**Dissabte**

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)**Dissabte**

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)**De dilluns a divendres**

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: d'Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;

Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diuenques 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diuenques 9.30h). Ràdio Besalú (diuenques 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)**Diumenge**

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)**Diumenge**

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)**Dissabte**

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)**Dissabte**

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)**Cada dia**

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)**Diumenge**

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)**De dilluns a divendres**

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h): Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h.) Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diuenques 12.00h). Ràdio la Vall (diuenques 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h.) Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PARaula DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Uldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura i comentari de l'Evangeli del diumenge. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Monistrol de Calders (FM 107.4) dissabte 13.00h;

OREIG, per què?

L'Oriol i l'Eulàlia aguanten un estel i veiem la paraula oreig. Què vol dir aquest nom? Per què l'hem escollit? Responc a les dues preguntes.

Oreig significa: vent suau, ventjol.

La raó que ens mogué a titular aquesta pàgina amb el mot oreig està relacionada amb la història del profeta Elies. En efecte, aquest profeta generós i valent ha increpat el rei Acab perquè s'ha apartat del vertader Déu i segueix el fals déu Baal. El profeta - el que parla en nom del Senyor - reivindica l'amor de Jahvé envers el seu poble. Convoca els israelites i els 450 sacerdots de Baal a la muntanya del Carmel. Ara demostrarà que Baal és un déu fals i que només té omnipotència el Déu Salvador.

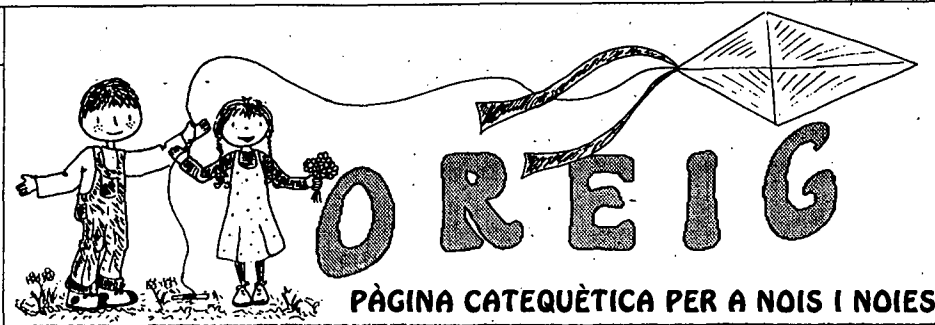
Els sacerdots posen víctimes damunt del gran altar. El Déu que faci baixar foc del cel, per a consumir l'holocaust, serà reconegut com el veritable. Mireu, els sacerdots de Baal passen el dia dansant, cridant el seu déu. Elies els fa: «Crideu més fort! Potser el vostre déu s'ha adormit i aconseguireu desvetllar-lo.» El foc del cel no arriba. Llavors toca el torn a l'amic de Déu, Elies. Fa mullar set vegades la llenya del seu altar. Aleshores prega Jahvé que es manifesti com el Déu vertader i que així es vegi que ell és el seu profeta. Immediatament baixa foc del cel. I es consumeix la víctima del sacrifici. El poble crida amb entusiasme i a una sola veu: «El Senyor és el Déu vertader i únic». Comprenen que els sacerdots de Baal són uns impostors i els executen.

Davant de l'esdeveniment, Elies és amenaçat de mort per la reina Jezabel. Ara Elies fuig desert enllà. Després de moltes penalitats físiques i morals, arriba a l'Horeb, la muntanya de Déu. Allà es trobaran cara a cara. El profeta parla amb el Senyor, que li diu que es posi dret dalt de la muntanya. Jahvé passarà. Però no està en la força d'un vent intens que esberla les muntanyes, ni en el terratrèmol, ni en el foc. Jahvé vingué en un vent suau i tranquil, en l'oreig.

Ja ho teniu. El Senyor és suau. El nostre Pare i el nostre amic. Per això aquesta pàgina per a nois i noies té aquest nom. Ens recordarà la dolcesa de Jesús que acarona i beneïa els nois i noies. I que deia que eren els seus millors amics.

Mn. Joan

Delegat episcopal de Catequesi

AMICS DE DÉU

Sant Nicolau, Bisbe. 6 de desembre

El dia 6 de desembre és la diada del bisbe Sant Nicolau. Va ser bisbe de Mira a Lícia, actualment Turquia i morí a mitjans del segle IV. És patró de Rússia i la ciutat de Bari, a Itàlia, on reposen les seves restes, és un concorregut lloc de peregrinació.

Heus aquí un dels miracles explicats per la tradició: és el següent: un hostaler va matar i esquarterar tres infants i els va ficar dins d'una gran olla de salmorra; allí es van quedar els cossos dels tres infelços per uns quants anys, fins que un dia va passar per allí sant Nicolau, que es va hostatjar en aquella casa. El sant va demanar carn per menjar, però quan l'hostaler li va dir que tenia una carn excel·lent, acabada de preparar, sant Nicolau li va dir que ell volia carn de la que guardava en una olla gran. L'hostaler va quedar pàl·lid, perquè es va adonar que aquell home sabia

el seu secret. El sant, acompanyat per l'hostaler, va anar cap a l'olla, va treure de la salmorra les restes dels infants i els va tornar a la vida. Davant d'aquest fet, l'hostaler va sentir un gran penediment per la seva mala acció i pel que llavors havia estat la seva vida.

Aquest miracle té un ensenyament bonic: Encara que el temps passi, Déu sempre fa justícia al qui confia en ell, dóna oportunitat al dolent de canviar i, sobretot, ens obre l'esperança de participar en la resurrecció del seu Fill Jesucrist.

Sant Nicolau ha estat celebrat com el patró dels infants: els escolars celebren amb goig la seva festa i a Holanda és ell qui reparteix els regals per Nadal als nens que han fet bondat durant l'any. La figura de Santa Klaus o Papà Noèl és en realitat una transformació d'aquest sant bisbe amic dels nens.

FEM CATEQUESI

Jo crec, nosaltres creiem

¿Has anat mai a un bateig? Segur que has assistit a la celebració del bateig d'un nen o una nena. ¿T'has fixat que abans de batejar, el mossèn ens fa unes preguntes? Són la professió de la fe. Els nens i les nenes que seran batejats no poden respondre perquè són massa petits. Però els que som més grans, especialment els pares i padrins, responem per ells. El mossèn ens fa aquestes preguntes: «¿Creieu en Déu Pare, Creador del cel i de la terra? ¿Creieu en el seu Fill Jesucrist, Senyor nostre, que nasqué de la Verge Maria, que va morir i va ser sepultat, va ressuscitar el tercer dia i se'n va anar a la dreta del Pare? ¿Creieu en l'Esperit Sant, la Santa Església catòlica, la comunió dels sants, el perdó dels pecats, la resurrecció dels morts i la vida eterna?». A aquestes preguntes, nosaltres responem: «Hi crec». Creure és fiar-se d'algú. Quan ens fiem d'algú tenim confiança en que allò que diu i fa és veritat.

PELS CAMINS DE LA BÍBLIA

La creació del món

Al principi, Déu, que tot ho pot, va crear el cel i la terra.

Però la terra era deserta i buida i l'aigua i les tenebres ho cobrien tot.

Aleshores Déu va dir: «Que existeixi la llum». I va aparèixer la llum. Déu digué a la llum: dia, i a la fosca: nit.

Al segon dia Déu va dir: «Que es faci el cel». I va aparèixer el firmament blau que li va dir cel.

Al tercer dia Déu va dir: «Que s'ajuntin les aigües en un sol lloc». I va aparèixer la terra ferma. I a la terra van créixer arbres i plantes de tota mena amb els seus fruits.

Al quart dia Déu va dir: «Que en el cel hi hagi llumeneres

que il·luminin la terra». I va aparèixer el sol de dia i la lluna i les estrelles de nit.

Al cinquè dia Déu digué: «Que nedin peixos dintre l'aigua i volin ocells sobre la terra». I així esdevingué.

Al sisè dia Déu digué: «Que la terra produeixi animals vius de totes les espècies». I així fou.

Aleshores Déu va dir: «Fem l'home a imatge i semblança nostra».

Déu veié que tot el que havia fet era bo. El dia setè, Déu va reposar. Per això el dia setè és el dia especialment beneït per Déu, és el dia del Senyor.

CADA SETMANA D'ADVENT UNA FIGURA

ISAÏES			

VENIU, SENYOR JESÚS!

VOCABULARI CATEQUÈTIC

Catòlic, -a: universal./ Membre de l'Església Catòlica.

Cristià, -ana: deixeble de Jesucrist.

Creu: Instrument de tortura, format per un pal vertical i un altre horitzontal en el qual va morir Nostre Senyor Jesucrist. Per això és el signe del cristià.

VARIS

Ajuda'ns a ajudar

Més de 50 anys al servei dels més desvalguts de la societat

L'Obra de Nostra Senyora de Fàtima, el compromís de la caritat cristiana

L'Obra de Nostra Senyora de Fàtima és una fundació canònica de l'arxidiòcesi de Barcelona, de caràcter benèfic-social, que va ser instituïda a començaments dels anys 40. L'objectiu inicial d'aquesta entitat altruista fou atendre el malalt tuberculós marginat i la seva família. Amb el pas dels anys, va ampliar les seves activitats i serveis per tal que les persones poguessin aconseguir una

més gran qualitat de vida. El 1971 va crear, al barri barceloní del Carmel, una llar infantil per a nens amb greus problemes familiars i el 1976, a Calella de la Costa, una residència per a ancianes que pateixen dificultats econòmiques i socials. La fundació s'ha caracteritzat fonamentalment al llarg de la seva existència pel seu compromís de caritat cristiana envers el proïsme.

L'atenció a malalts tuberculosos, mitjançant ajudes econòmiques i visites domiciliàries de suport moral i psicològic; la Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima; i el Casal Ntra. Sra. de Fàtima, dedicat a l'atenció d'ancianes amb problemes econòmics, de soledat o d'abandonament familiar, constitueixen les tres grans línies de treball d'aquesta entitat filantròpica. L'àmbit territorial de l'Obra de Nostra Senyora de Fàtima és l'arxidiòcesi de Barcelona, tot i que no exclou la possibilitat d'ampliar el seu radi d'acció a altres zones geogràfiques.

La Llar Infantil Nostra Senyora de Fàtima, atesa per les Religioses Mercedàries de la Caritat, té cura de nens i nenes d'edats compreses entre els 6 mesos i els 5 anys, en règim permanent, que provenen de famílies desestructurades i amb forta situació de risc. La capacitat del centre, situat al barri del Carmel de Barcelona, és de 30 infants. Actualment n'hi ha 25 d'acollits. La directora de la Llar és la responsable de la guarda dels nens, l'estada mitjana dels quals en el centre és aproximadament d'un any i mig.

La jornada habitual dels nens de 3 a 5 anys és diferent de la dels més menuts perquè, amb la seva edat, han d'anar a l'escola. Entre les diverses activitats extraescolars que realitzen, destaquen la piscina, la ludoteca, el parc i l'esplai, el qual té lloc a la parròquia Mare de Déu del Mont Carmel. A l'esplai desenvolupen nombroses activitats socials, religioses i formatives. A més, els infants participen en nombroses tradicions fortament arrelades a casa nostra com, per exemple, la castanyada, el pessebre vivent pel Nadal, etc. També s'hi celebra, amb una festa, l'aniversari de cadascun dels nens i la fi del curs escolar.

Façana de l'edifici de la Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima

Cambra dels bressols

Sala de jocs

Professionals qualificats

L'equip directiu de la Llar Infantil, encapçalat per la directora, sor Adela Garrido, consta del següent personal: 1 subdirectora, que també és infermera; 1 psicòleg; 1 psicòloga, la qual desenvolupa funcions d'assistent social; 1 metge, pertanyent a la Direcció General d'Atenció a la Infància; 5 religioses de la congregació de les Mercedàries de la Caritat; l'equip educatiu, integrat per 7 educadors (personal titulat: puericultors, mestres, pedagogs i psicòlegs) que, segons les necessitats que hi hagi, pot ampliar-se; l'equip de neteja i el de cuina. El centre compta també amb el suport d'un col·lectiu de voluntaris.

El centre, malgrat les aportacions que rep —d'una banda, per part de concerts i subvencions públiques; de l'altra, per benefactors— és deficitari econòmicament. Aquests ajuts no són suficients per cobrir les despeses que s'aparten de l'exploració del centre, com són el manteniment, la conservació i les reformes de l'edifici, les instal·lacions i la renovació dels equipaments.

Demanem el vostre ajut

Si desitgeu col·laborar amb les diferents activitats que duu a terme l'Obra de Nostra Senyora de Fàtima, podeu fer-ho a:

- Secretaria de l'Obra de Fàtima: Rambla Catalunya 92, 5è, desp. 18. 08008 Barcelona. Tel. (93) 215 15 93.

- Llar Infantil Ntra. Sra. de Fàtima: C/ Santuari 94. 08032 Barcelona. Tel. (93) 357 56 48.

- Casal Ntra. Sra. de Fàtima: C/ Sant Isidre 44-46. 08370 Calella de la Costa (Barcelona). Tel. (93) 766 20 21.

- O bé, al compte corrent de l'Obra de Fàtima a la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, «la Caixa», núm. 2100-0022-10-0200556450.

afinant

Llindar

L'atenció a la vida i ministeri dels preveres

Manuel Vallés i Serra
director

El 7 de desembre de 1965, Pau VI promulgava el document conciliar *Presbyterorum ordinis* sobre el ministeri i la vida dels preveres. Trenta anys ens separen, doncs, d'aquell acte solemne. Com ha dit en un recent Simposi Mons. Crescenzo Sepe, secretari de la Congregació per al Clergat, no hi ha dubte que a partir d'aquest decret conciliar s'ha desenvolupat «una activitat que ha condicionat positivament i profundament la vida dels sacerdots». Tanmateix, durant aquest trentenni l'Església ha patit, sobretot durant els anys setanta, milers de defecions sacerdotals, i més recentment, molts atacs a la vida sacerdotal. Cal no oblidar-ho. Malgrat tot, el decret *Presbyterorum ordinis* s'ha convertit en un punt de referència ineludible, en una mena de *Carta Magna* sobre la vida sacerdotal. Allí on es reprèn la seva doctrina i s'aprofundeix en el seu esperit es recupera i es reafirma la vida i el ministeri dels sacerdots. I també creixen les vocacions. Aquesta és la veritat.

El document conciliar posa al centre de la seva anàlisi sobre la figura del sacerdot aquesta triple perspectiva: el sacerdot com un home *elegit* per Déu a través d'una vocació que el converteix en quelcom més que en un funcionari; el d'un home *consagrat*, o sigui, partícip del mateix sacerdoti de Crist, Cap de l'Església; i, el d'un home *enviat*, apòstol i missioner per antonomàsia. El Concili posa molt alt el llistó, però de l'existència de sacerdots veritablement lliurats depèn en la seva major part la vida i el futur de l'Església. Ara bé, ¿no és veritat també el contrari, o sigui, que de l'actitud de tots els qui integrem l'Església en depèn la vida i el futur dels sacerdots? Aquesta darrera pregunta mereix una reflexió.

Ens preocupem suficientment dels nostres sacerdots? Els atenem convenientment en les seves necessitats, tant materials com espirituals? El decret *Presbyterorum ordinis* lògicament posa els bisbes com a primers responsables d'aquesta tasca. Una de les tasques més importants a les quals ha de lliurar el seu temps el bisbe diocesà és sens dubte la

d'atendre els sacerdots. Es tracta d'una greu responsabilitat que el Directori sobre el Ministeri Pastoral dels Bisbes, en el seu núm. 107, confirma clarament dient que l'atenció al sacerdot és «deure primari del bisbe». Com a conseqüència d'això la majoria de les diòcesis han anat creant durant aquests trenta anys un organisme especialment dedicat a ajudar al bisbe en aquesta tasca: la Delegació Diocesana del Clergat. Aquesta, al meu entendre, és necessària, però no és suficient. La proximitat personal del bisbe no pot substituir-la cap organisme. A Màlaga, amb gràciosa expressió típicament andalusa, deien del bisbe Ramon Buxarráis que es desviava pels seus sacerdots «comò una madre loca», boja d'amor, és clar.

Tanmateix, en algunes diòcesis les delegacions per al clergat duen a terme un treball exemplar. El programa que algú ha fet arribar a les meves mans de la de Càdiz-Ceuta, per exemple, és molt complet. Tracta tots els aspectes de la formació permanent i proposa diverses tandes de recessos i exercicis espirituals. Però també es preocupa de les vacances, de la possibilitat d'un any sabàtic, de la

revisió mèdica, i de les trobades amb el bisbe. El seu pla d'acció s'inspira en les «directrius diocesanes d'atenció al clergat». Heus ací algunes: «Els sacerdots grans i els malalts o impeditos ocuparan el primer lloc d'aquesta atenció de la diòcesi»; «d'acord amb el que diu el Concili Vaticà II (PO, 20), l'arxiprestat, amb la col·laboració dels Vicaris Episcopals, procurarà que tot sacerdot pugui descansar un dia a la setmana i que pugui prendre's cada any el suficient temps de vacances»; «es recomana i s'invita a cada un dels sacerdots a participar, almenys una vegada a la vida, en els Exercicis Espirituals d'un mes de durada».

Però juntament al bisbe i a les delegacions especialitzades, cal recordar també la responsabilitat de les comunitats cristianes. Els fidels no es poden sostreure a aquesta atenció humana pels seus sacerdots. Hi ha soledats que clamen al cel perquè són expressió d'abandonament i despreocupació, o d'indiferència. Tot sacerdot necessita de l'escalf i de l'afecte dels matrimonis, de les famílies. Aquest és un tema sobre el qual avui cal insistir una i altra vegada.

El Dr. Narcís Jubany, quan era bisbe de Girona, en un acte d'homenatge a un sacerdot ancià

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

1 de desembre, Jornada contra la sida

«El món de la sida —ens recorda sor Genoveva Massip en unes declaracions recents— és un dels més marginats, dels més cruentos... El formen nois i noies que no tenen veu, que no tenen on anar a raure, que no tenen amb qui compartir...». «Cobrir les seves necessitats primàries —continua— potser no resulta tan difícil, però donar-los caliu humà, escalf de vida, companyia i afecte, fer camí amb ells i compartir-hi una esperança... això és més complicat». Ho diu ella que hi viu immersa i amb una colla de bons col·laboradors, lliures de pors i de prejudicis, acull un bon nombre de malalts de sida a diversos pisos de Barcelona. «N'he vist morir més de quatre al carrer», es dol sor Genoveva. I es pregunta —ens pregunta— «com és possible això?». Un interrogant que ens interpel·la.

La veu i l'acció de sor Genoveva no són, feliçment, un fet aïllat. Són exponent de la presència discreta i generosa de molts cristians —i d'altres persones— en aquest món. Una presència, també cal dir-ho, no sempre ben vista: hi ha gent que encara s'aferra a actituds irracionals i egoistes quan algunes iniciatives solidàries tenen lloc al costat de casa seva... Hem de trencar aquesta frontera social que una barreja d'impulsos primaris s'entesta a posar a diversos grups

En arribar aquí, esdevé inevitable una certa polèmica. Així com l'acció dels cristians entre els malalts de sida sol ser ben vista, en parlar de prevenció les coses canvien. Molts la situen només en l'adopció de determinades precaucions en l'exercici de la sexualitat. Nosaltres, en canvi, no podem renunciar a la proposta d'una altra manera d'entendre i de viure la sexualitat. Forma part de la nostra utopia.

humans segons les èpoques. Hem d'aconseguir, avui, que la capacitat de comprensió, d'amor i de servei dels més conscients davant els malalts de sida sigui compartida per tota la comunitat.

També ens cal pensar, evidentment, en la prevenció de la sida. El percentatge de ciutadans que en són afectats és increïblement alt a Catalunya. Les estadístiques ens situen a continuació dels Estats Units... Si fóssim un país en males condicions sanitàries, com és el cas de molts pobles africans, trobaríem una explicació per aquesta banda. Però les mateixes estadístiques ens situen en un nivell sanitari més aviat alt. Així, doncs, hem de cercar altres causes. Entre elles, un grau de promiscuïtat probablement superior al d'altres societats europees.

En arribar aquí, esdevé inevitable una certa polèmica. Així com l'acció dels cristians entre els malalts de sida sol ser ben vista, en parlar de prevenció les coses canvien. Molts la situen només en l'adopció de determinades precaucions en l'exercici de la sexualitat. Nosaltres, en canvi, no podem renunciar a la proposta d'una altra manera d'entendre i de viure la sexualitat. Forma part de la nostra utopia.

Podem, això sí, aclarir alguns conceptes: no condemnem ningú... no entenem la malaltia com un càstig diví... ens adonem que només la fe fa plenament comprensible la moral cristiana i que, per tant, aquesta resulta incomprensible per a molts... sabem que ens trobem en una societat plural... Però, dins d'aquesta pluralitat, proposem amb fermesa l'opció cristiana com a camí de realització personal i de felicitat, també en aquest camp.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Una descoberta: la porta estreta!

L'alegria de descobrir quelcom val la pena compartir-la. He de dir al lector que saber coses que «no hi haves caigut mai» em fa una il·lusió especial. I quan això em passa, com en el present cas, en textos bíblics llegits mil i una vegades, encara sento un goig més gran.

Tot va a ser a propòsit de l'enigmàtica expressió de Jesús: «Esforceu-vos a entrar per la porta estreta» (Lc 13,24). Moltes vegades, com tants altres predicadors, em semblava que era obvi parlar de l'exigència que comporta el cristianisme. Mai, però, no havia acabat de veure que la revelació-salvació es pogués igualar amb un camí estret. Perquè, en realitat, considerava que era una via molt ampla. I que les coses de via estreta s'havien de referir a la pretesa felicitat terrenal.

De fet, quan Jesús digué: «Esforceu-vos a entrar per la porta estreta», no pas una mena de comporta filtradora o a una mena de compte gotes que relantia la salvació dels homes i que només anava donant pas a gent de cara cansada o mig marejada del vertigen de veure, a banda i banda del camí estret, un enorme precipici. Parlava de la seva persona. Ho recordeu? «Jo sóc la porta» (Jn 10,9). Llavors, passar per la porta estreta és acceptar d'assemblar-se a Jesús, deixar-se modelar per esdevenir vertaders fills del Pare. Això, és certament exigent i té aparença d'estretor. Tot es capgira o té una nova perspectiva, però, si hom se situa en l'amor del Crist, que donà la vida per nosaltres. L'oblació i el lliurament —aparent porta estreta— són la porta segura cap a Déu.

Impromptu

Oriol Camps

Advent, camí de Nadal

Ja som a l'Advent, comencem el Camí de Nadal, i cada dia anirem obrint la finestreta que ens deixarà veure algun aspecte d'aquest nostre viure de cada dia que voldríem que fos perfecte, però que sempre està sembrat d'entrebancs més o menys visibles.

Els infants obren la finestreta i esperen la petita sorpresa de l'explicació de la mare que amb el seu amor mirarà de fer-los més a prop de l'Amor, aquell Infant que s'anuncia i que ve amb les mans plenes d'aquesta cosa que no es toca ni es palpa, que només se sent: Amor. Amor que és alegria i pau, que es tradueix amb un somriure o una mirada...

Els grans, si cada dia, mentalment, obrim la finestreta del Camí de Nadal, potser anirem descobrint d'ací d'allà tot el que ens cal per retornar a l'Amor, per arribar a Nadal i reconèixer l'Infant que anuncien l'àngel i l'estrella... Potser descobrirem que hem d'apartar la brossa que ens fa nosa per seguir avançant pel camí costerut de la nostra vida. I potser trobarem, al final, si hem posat tot l'esforç per aconseguir-ho, aquell somriure i aquella mirada de l'Infant que, encara que no ens ho sembli, mai no hem deixat de somiar.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Els Sants Llocs, tancats el dissabte

El pare Giuseppe Nazzario, custodi de Terra Santa, ha adreçat una carta als ministres de Turisme i d'Afers Religiosos d'Israel i a les agències de pelegrinatges i turisme, en la qual comunica que es tancarà el dissabte la visita de pelegrins i turistes als santuaris d'Ain Karèm (Sant Joan Baptista i la Visitació) i el de la Tranfiguració en la muntanya del Tabor. La carta està datada fa uns mesos i l'aplicació hauria començat el 5 d'agost passat. La notícia la porta la revista *Terra Santa* (n. 450).

En el mateix comunicat es diu que això és un primer pas per aplicar-ho a la resta dels santuaris atesos pels franciscans, si l'experiència es considera positiva.

Ja fa temps que el govern d'Israel també tanca els dissabtes tots els museus i llocs de turisme dins el seu territori.

El pare Nazzario explica els motius d'aquesta decisió: «Un dia de descans per setmana pemetrà als religiosos i seglars que treballen en el manteniment dels santuaris millorar els serveis durant els altres dies».

A casa nostra, els grans supermercats són reticents a tancar el diumenge els seus establiments comercials. Han resolt el problema fent un seguici

de manteniment durant la nit, substituint els empleats amb personal nocturn eventual. Però l'organització dels Sants Llocs de Terra Santa és tota una altra cosa. Seria problemàtic disposar només d'unes hores nocturnes per netejar i adequar cada lloc sagrat; s'hauria de fer a corre-cuita, ja que el dia en aquelles latituds comença quan encara és fosc. Hi ha encara altres raons que justifiquen, segons el pare custodi de Terra Santa, la determinació. Acaba el seu comunicat dient: «Estem segurs que tots comprendran i compartiran la nostra decisió, sobretot aquells que coneixen bé què és i què significa treballar en els santuaris de Terra Santa».

Si prospera la disposició, complicarà la vida dels organitzadors i guies de pelegrinatges al país de Jesús; pelegrinatges que en aquests darrers anys han augmentat considerablement. Tot i tinent un programa de visites molt atapeït als principals llocs sagrats, perdran encara tot un dia —el dissabte— i hauran de fer mans i mànigues per ocupar-lo per distreure el grup dels seus romeus. Potser serà el dia *facultatiu* o lliure per anar de compres, per banyar-se a la Mar Morta o simplement per quedar-se a descansar a l'hotel.

CARLES ARMENGOL

Director de l'Escola de l'Esplai de la Fundació Pere Tarrés

El voluntariat després del seu Congrés

Fa uns dies, el món del voluntariat a Catalunya ha viscut un esdeveniment important. S'ha celebrat el 1r. Congrés Català del Voluntariat, impulsat per l'Institut Català del Voluntariat de la Generalitat de Catalunya (INCAVOL).

En la cloenda del Congrés es varen aprovar un Manifest i la Carta del Voluntariat. Dos documents que sintetitzen prou bé les preses de posició i els avenços col·lectius que el voluntariat de Catalunya, àmpliament representat en el Congrés, ha anat formulant i assolint.

La pròpia celebració del Congrés ja es pot esmentar com a primera fita. El congrés ha estat una plataforma de diàleg, intercanvi, reflexió i plasmar d'allò que preocupa al voluntariat i de tot allò que ha de permetre el més ampli i eficaç desplegament del voluntariat a Catalunya.

Diferents membres del Consell Assessor del Congrés, representant de sensibilitats, sectors àmbits o posicions ben diverses i plurals, han coincidit en destacar l'elevat grau de participació real que el Congrés ha assolit, així com el bon funcionament organitzatiu i l'alt nivell democràtic en el debat i en l'elaboració i aprovació de conclusions, mantingut en tot el procés de treball del Congrés.

El Congrés ha tingut un itinerari que ha permès aquesta àmplia participació així com abastar un univers temàtic força complet i representatiu de les grans qüestions que preocupen avui entorn del fet del voluntariat i de la seva pràctica associativa. El recull de ponències, comunicacions i altres aportacions al Congrés representa un material de primer ordre per comprendre la situació actual i per dissenyar col·lectivament el futur.

El Manifest d'aquest Congrés reconeix i valora la tradició de treball voluntari integrat en el teixit associatiu a Catalunya alhora que crida a continuar i enfortir tant el voluntariat com el món associatiu.

L'evolució de la nostra societat, positiva en

tants aspectes, lluny de fer innecessari el treball voluntari, aporta noves motivacions, noves necessitats, noves dimensions per al voluntariat, que el fan tant o més necessari que en qualsevol moment històric.

Així, el Manifest vincula el voluntariat modern i el futur de l'acció voluntària a l'exercici de la participació, al valor del reconeixement de l'altre, a l'avenç i aprofundiment democràtic, a la pluralitat social, al bon funcionament i millora de l'Estat del Benestar, a la promoció de valors solidaris, a la responsabilització personal i col·lectiva i a una construcció més comunitària de la nostra societat.

També és important l'acotament del paper de l'administració. Davant d'alguns intents de crear un voluntariat des de l'administració com d'alguna manera s'inscrivía en el projecte de llei del Ministerio de Asuntos Sociales del Govern Central de l'Estat, el Congrés es va manifestar clarament en el sentit que «el paper de les administracions quant a la promoció del voluntariat i l'associacionisme s'ha de fonamentar en el respecte escrupolós de la voluntat i la independència de les organitzacions de voluntaris i dels mateixos voluntaris».

Una altra fita decisiva del Congrés en vistes al futur és la *Carta del Voluntariat*. Per primer cop en l'àmbit català, tenim definida, per un amplíssim consens, una relació de drets i deures del voluntari. Aquesta carta, avui només una declaració d'intencions pot anar esdevenint un instrument clarificador de les característiques del treball voluntari i del seu enquadrament associatiu i un marc que permeti el seu desenvolupament amb garanties.

Acabat el Congrés algunes fites ja han estat assolides, però la preocupació de fons és, tal com diu el Manifest, que el voluntariat i el món associatiu segueixi donant noves respostes als nous reptes socials del nostre entorn.

El Congrés ens ha donat eines perquè així sigui, però no ens ha fet la feina. Això ens pertoca a tots.

R. OCTAVI SÁNCHEZ VALERO

sacerdot i periodista

Evangelització i ràdios locals

L'Evangelització ha necessitat sempre d'una sèrie de mitjans tècnics i humans per apropar el missatge de Jesucrist a la gent, aquests, han anat variant i evolucionant al llarg de la història.

Avui, la *Nova Evangelització* que tant necessita la nostra societat i que tant ha defensat el San Pare Joan Pau II, també ha de servir-se d'uns mitjans eficaços, adaptats al nostre temps. N'hi ha molts i molt variats, però és evident que els mitjans de comunicació (TV, ràdio, premsa...) són una forma privilegiada de transmetre avui els valors de l'Evangelí.

La Televisió és sens dubte el mitjà més influent del nostre temps. Uns segons a la petita pantalla, en hora de màxima audiència, tenen més força que milers de petits esforços. Malauradament, l'accés de l'Església a aquest mitjà no és fàcil, no sols perquè els pocs programes religiosos queden relegats a horaris de poca audiència, sinó perquè en molts moments, l'actualitat religiosa que es dona als informatius i altres programes resta molt distorsionada i allunyada de la veritable realitat eclesial.

Més fàcil sembla en principi la presència evangelitzadora de l'Església des de les ones radiofòniques. De forma aparent, tot hauria de ser molt fàcil, tenint en compte que hi ha una cadena d'àmbit estatal, depenent de l'episcopat, que és la COPE. Però la direcció d'aquest *gegant* de la comunicació gairebé ha abandonat la seva línia evangelitzadora inicial a causa de la competitivitat amb altres cadenes i la pressió comercial.

Coincidint amb aquest canvi, han aparegut algunes noves emissores diocesanes, que poden dur a terme una bona tasca evangelitzadora sense les limitacions a les quals estan sotmeses les grans cadenes. Entre aquestes experiències cal destacar Ràdio Santa Maria de Toledo i la nostra Ràdio Estel de Barcelona.

Però no acaba aquí l'Evangelització des de les ones, ja que per tot arreu, existeixen les ràdios locals. Aquestes, en molts casos, inclouen petits espais religiosos o de valors cristians en la seva graella de programació. I aquí hi ha un bon espai a treballar, perquè és relativament fàcil accedir-hi, i perquè encara que no ho sembli, moltes d'aquestes petites emissores acaben assolint primers i segons llocs en l'índex d'audiència d'aquella zona geogràfica.

La presència dels sacerdots locals i de molts laics engriscats en aquesta aventura radiofònica-pastoral està ajudant a moltes persones a apropar-se a l'Església i a les comunitats parroquials.

Cal dir que a casa nostra hi ha molts d'aquests programes, és bo valorar-los, promocionar-los i generar-ne de nous als llocs on encara són inexistents. Treballant en aquesta línia es donarà, sens dubte, un pas important en la difícil tasca evangelitzadora d'aquest final de segle XX.

Pinzellades

Justo López Melús

És qüestió de tres ces

Hi ha molts refranys que expressen el fruit de la constància: la gota d'aigua perfora la roca. Si tens un pic i una pala, i cada dia els utilitzes, acabaràs per obrir un camí, encara que et trobis en un terreny rocós. Només hi ha un mitjà per saber fins on es pot arribar, deia Bergson: posar-se en camí i caminar. Parodiant a Machado, podríem dir: caminant, sí que hi ha camí. El que cal és caminar.

Segons els experts, a vegades cal excavar 247 pous de petroli per trobar-ne un de rendible. Hom no s'ha de desanimar ni al quart, ni al cinquè fracàs. Potser la sort estava en el sisè. Els grans savis tenen un 10% de geni: La resta és fruit de l'esforç. El progrés en l'estudi és qüestió de tres ces: cap, colzes i... pandero.

Acudit

Els nens i les nenes, juntament amb els seus pares, germans, altres familiars i mestres, van ser els autèntics protagonistes d'una jornada festiva en el transcurs de la qual es van lliurar els premis corresponents al I Concurs de Dibuix «Catalunya Cristiana», presidits per Mons. Joan Carrera, president d'honor del jurat. Acostar als infants i

joves de tot Catalunya el missatge de la Bona Nova i el coneixement de la vida de l'Església arreu del món van constituir els principals objectius d'aquesta primera convocatòria. La resposta va ser força positiva: prop de 3.000 alumnes d'EGB de totes les comarques catalanes hi van participar amb els seus dibuixos.

Sota el lema «La tasca dels missioners arreu del món»

I Concurs de Dibuix «Catalunya Cristiana»

Miquel Angel Codina

BARCELONA.— El passat 18 de novembre va tenir lloc al saló d'actes de *Catalunya Cristiana* el lliurament de premis del I Concurs de Dibuix *Catalunya Cristiana*, organitzat pel Departament de Publicitat i Promoció del nostre setmanari, amb la col·laboració del Sr. Francesc Picas i de les següents entitats: Editorial Beascoa, Editorial Casals, Cavall Fort, La Galera Editorial, Edicions La Magrana, Editorial Plaza y Janés; i Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Infants i joves, acompanyats de la seva família i dels seus mestres, van ser els protagonistes d'aquesta jornada festiva.

Aquest I Concurs de Dibuix anava adreçat als nens i nenes, estudiants d'Educació General Bàsica, de totes les escoles públiques i privades de Catalunya. Hi van participar prop de 3.000 alumnes, pertanyents a més de 30 escoles. Mitjançant aquesta convocatòria, *Catalunya Cristiana* ha volgut desvetllar en els infants l'interès per la dimensió religiosa i apropar-los el missatge de Jesucrist i el coneixement de la vida de l'Església. Cal assenyalar la gran tasca que van dur terme els mestres, ja que van ser els motors motivadors de la participació del seu alumnat, en donar-los a conèixer l'obra i l'esperit missioners, ja que el tema d'enguany era *La tasca dels missioners arreu del món*.

El jurat estava format per cinc membres: Sra. Pilarín Bayés, ninoaire i col·laboradora habitual d'aquest setmanari; Mn. Ventura Farrando, professor d'EGB i diaca; Mn. Jordi Jorba, delegat diocesà de Missions de l'arquebisbat de Barcelona; Sr. Antoni Picas, investigador d'art; i Mn. Manuel Valls i Serra, director de *Catalunya Cristiana*. Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, va ser el president d'honor del jurat. Van atorgar, en total, 30 premis: tres per cadascun dels vuit cursos d'EGB i sis accèssits. També van resultar guardonades, amb sengles plaques commemoratives, les tres escoles (el Col·legi Santa Teresa de Jesús, de Barcelona; el Col·legi de l'Anunciata, de Lleida; i el Col·legi Sant Josep, de Tordera) amb més alumnes concursants.

Lliurament de premis

Magda Revetllat, cap del Departament de Publicitat i Promoció de *Catalunya Cris-*

Els membres del jurat. D'esquerra a dreta: Sra. Pilarín Bayés, Mn. Jordi Jorba, Mn. Ventura Farrando, Sr. Antoni Picas, Mons. Joan Carrera i Mn. Manuel Valls

tiana, va exercir de mestra de cerimònies al llarg de l'acte de lliurament de premis. Després de donar la benvinguda a tots els assistents i de presentar els membres del jurat, va fer lectura de l'acta oficial de guanyadors del I Concurs de Dibuix *Catalunya Cristiana*. De mans de Mons. Joan Carrera i de Mn. Manuel Valls, els infants van rebre un lot de llibres, adients a cada edat, i un diploma, dibuixat per la Pilarín Bayés. Els vailets que n'obtingueren el primer premi, a més, se'ls obsequiava amb un impressionant trofeu.

«Els infants cada vegada dibuixen més bé. Tot i que pot semblar que donar-los un tema concret els treu llibertat, en el fons, trobo que és força motivador perquè fer un dibuix comporta rumiar molt sobre un tema. En tots els dibuixos presentats es palesava que els infants havien reflexionat i crec que aquest era un dels objectius fonamentals del concurs. Una reflexió feta amb el cap i amb el cor», ens comentava Pilarín Bayés, ninoaire de professió.

La realitat missionera

Un cop finalitzada l'entrega dels premis, Mn. Jordi Jorba, que va dedicar 10 anys de la seva vida com a missioner al nord de Xile, va dirigir unes paraules als assistents. «En aquest concurs de dibuix he pogut constatar dues qüestions importants: per una banda, un gran interès per la tasca dels missioners, cosa que

m'alegra moltíssim perquè és un signe de vitalitat per a l'Església; de l'altra, que els petits —i els grans que els n'han parlat— no tenen gaire clar el que significa ser missioner de l'Església». Mn. Jorba va subratllar que tots els dibuixos reflectien d'allò més bé el paper dels missioners quant a la seva obra social (d'ensenyament, sanitat, etc.) però

La Gna. Carmen Juárez va recollir el guardó a l'escola amb més alumnes concursants; el col·legi Santa Teresa de Jesús, de Barcelona

molt pocs donaven a conèixer el motiu r qual aquestes persones havien deixat la se terra: l'amor a Jesucrist i l'evangelitzac dels germans que encara no coneixi Jesucrist.

El delegat diocesà de Missions de l'arquebisbat de Barcelona va fer esment d'una encoratjadora frase del Sant Pare, inclosa dins l'Encíclica missional: «Els pobres c món tenen fam de Déu, i no sols de pa i llibertat». Així mateix, va recordar un pensament c del bisbe Josep Capmany (m del passat 20 d'abril), director nacional de les Obres Missionals Pontificies d'Europa de l'any 1979. Mn. Capmany deia sempre q tot i que a la guardiola c del DOMUND s'hi havia posat cèntims, el millor e posar-s'hi un mateix. Mn. Jorba, en concloure el s parlament, va expressar q «cal promoure dins les n tres escoles cristianes i valors del Regne: la p l'amor i la justícia» i que hauríem d'oblidar mai c «el primer missioner f Jesucrist, l'enviat del Pare

La unió familiar

Mons. Joan Carrera, t be auxiliar de Barcelona,

agrair la nombrosa participació dels estu ants d'Educació General Bàsica en el I Co curs de Dibuix *Catalunya Cristiana*. I nostre setmanari, va destacar que les diver informacions que ofereix als seus lectors acostumaven a sortir a la resta dels mitjans comunicació i que la seva finalitat essenc és «fomentar que Catalunya sigui cristia és a dir, aconseguir una Catalunya mission ra, oberta a tots els germans del món».

El prelat va lloar el profund sentit de unió familiar que es vivia en aquella jorna d'alegria i celebració. «Participar en un co curs com aquest contribueix a la formació la vostra personalitat; heu de ser person guiades per la fe cristiana, persones c estimen, que pensen en el que hi ha n enllà», va comunicar el bisbe Carrera a joves artistes.

Acabat l'acte, la festa va continuar al 3r j on es va servir un refrigeri a tots els convic i se'ls va lliurar un exemplar de *Catalunya Cristiana*. Els dibuixos guardonats hi estav exposats. Antoni Picas, un dels membres jurat, ens va dir que «la qualitat dels dibuix en relació a d'altres concursos en els quals participat, ha estat molt bona». Per la s banda, Mn. Ventura Farrando va afirmar per seleccionar les il·lustracions guanyade «el jurat havia tingut en compte tres fac clau: l'edat de l'alumne, la qualitat del dibu la fidelitat al tema a tractar».

Fotos: Juan Miguel Mora

Quadre d'honor

El jurat del I Concurs de Dibuix de *Catalunya Cristiana* va atorgar els premis als següents guanyadors:

1r. d'EGB

- 1r. Cristina Miró Campos
- 2n. Paula Soler-Cabot Mompel
- 3r. Judit Antonín Fernández

2n. d'EGB

- 1r. Robert Pou Ibar
- 2n. Clara-Alejandra Moreno Sánchez-Cózar
- 3r. Mariona Pahisa Roura

3r. d'EGB

- 1r. Miriam Huguet Ruiz de Gopegui
- 2n. Nieves Vilaplana
- 3r. Nora Pérez

4t. d'EGB

- 1r. Irene Torres
- 2n. Helena Coll Mir
- 3r. Àfrica Pérez Oliver

5è. d'EGB

- 1r. Anna Valls Munné
- 2n. Selene González Tabuenca
- 3r. M. Dolors Garrido González

6è. d'EGB

- 1r. Mònica Visier Font
- 2n. Joan Morera Perich
- 3r. Ana Teresa López de Ceballos

7è. d'EGB

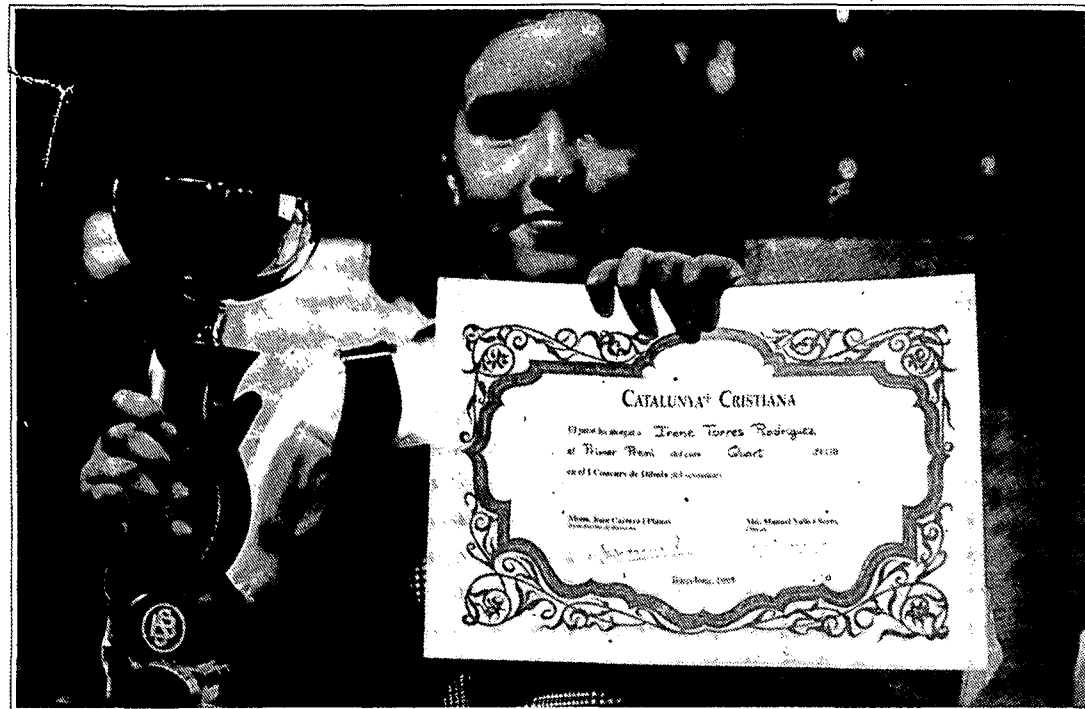
- 1r. Ana Clòsa Torrents
- 2n. Judit Taberner Jiménez
- 3r. Glòria Folguera Ventura

8è. d'EGB

- 1r. Glòria-Clavera Ibáñez
- 2n. Maria José Bascompte Carbonell
- 3r. Alicia Pujol Pujol

El jurat va considerar, per la qualitat de les obres presentades, atorgar els següents accèssits:

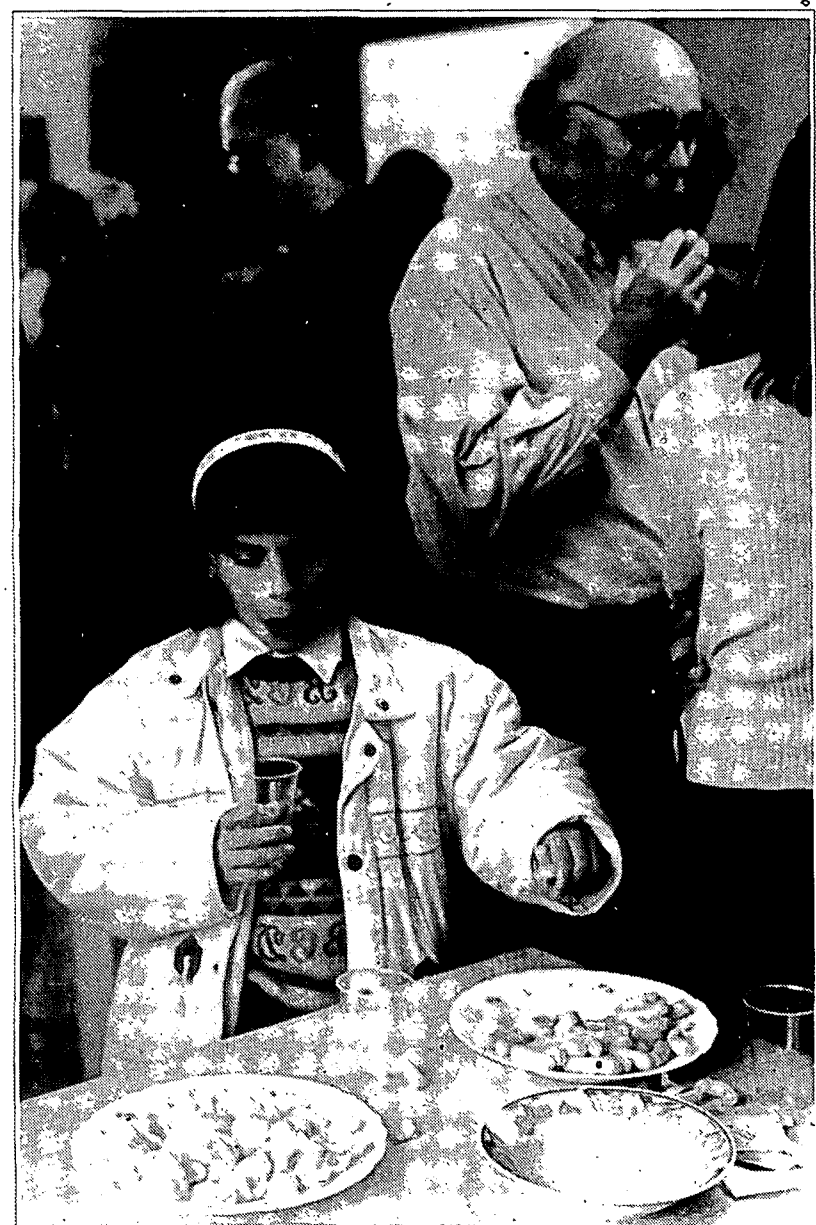
- Virgínia Galván Blas
- Ana Muñoz Izaguirre
- Xavier Caimel Moreno
- Mireia Martí Roura
- Núria Queraltó Girona
- Cristina Carbó Lucea

Els guardonats es mostraven molt satisfets. A la fotografia, Irene Torres, primer premi de 4t. d'EGB

Els assistents van poder adeleitar-se amb l'exposició de totes les obres premiades

Acabat l'acte, es va servir un refrigeri a tots els convidats

El saló d'actes de «Catalunya Cristiana» es va omplir amb els concursants i les seves famílies i mestres

Cartes

◆ Puntualitzacions a una entrevista de C.C.

Sr. Director,

El proper 21 d'octubre vaig ser convidat a participar en l'Assemblea diocesana de Vida Creixent de Barcelona i vaig tenir l'ocasió de percebre una vegada més la vitalitat i l'entusiasme d'aquest moviment laical. Em van demanar que parlés de la dignitat de la persona humana i, en acabar la conferència, el seu col·laborador i membre del moviment, Sr. Alcañiz, em va fer una breu entrevista que publica *Catalunya Cristiana* (núm. 842, pàg. 11). Els qui ens movem en el món dels mitjans sabem que sovint hem de treballar d'una manera apressada i de vegades correm el perill de desvirtuar quelcom el missatge que volem transmetre. Per tant, com que el que es publica no s'acaba d'ajustar al que vaig dir voldria puntualitzar el següent:

1) La cita de sant Agustí no és sobre la dignitat sinó sobre el temps. Jo m'hi vaig referir, analògicament, per la riquesa de matisos que té el concepte «dignitat» riquesa que fa que encara que puguem tenir clar conceptualment el que és, ens costi de verbalitzar-ho i més encara de resumir-ho en poques paraules. Però tal com vaig dir en la conferència: la dignitat és la qualitat de ser persones. Tota persona té dignitat pel sol fet d'existir i, des del punt de vista cristià, «la raó més alta de la dignitat humana consisteix en la vocació de l'home a la comunió amb Déu».

2) Quant al reconeixement de la dignitat dels col·lectius vaig citar el recent missatge

del Sant Pare a les Nacions Unides (n. 6) quan diu que encara no hi ha hagut un acord internacional similar a la Declaració Universal dels Drets Humans pel que fa als drets dels pobles.

3) Naturalment que tots els professionals dels mitjans de comunicació tenen la seva dignitat i han de treballar amb dignitat. És evident també però que en els tractaments informatius i d'opinió no sempre és respectada la dignitat d'altri.

JAUME AYMAR I RAGOLTA
Barcelona

◆ El cant gregorià al costat dels cants catalans

Sr. Director,

He llegit en alguna edició del vostre setmanari la presència d'algun grup que es dedica a cantar cant gregorià. Us haig de dir que després de tants anys sense escoltar aquesta música hem tingut una ocasió excepcional de gaudir de la presència de l'Schola Cantorum de Barcelona, que va actuar a la Basílica de la Seu de Manresa, el dia de la Dedicació de la Basílica, que també fou de comiat a Mn. Jaume Franquesa, amb motiu de la seva jubilació com a rector, després de servir la parròquia durant trenta anys.

En la celebració Eucarística de la diada, la Schola Cantorum va interpretar la Missa *Lux et Origo*, així com les parts variables de la missa de la dedicació i els motets *Urbs Jerusalem* i *Domus mea*. A la tarda la gran nau de la Seu acollí un públic disposat a escoltar el concert que va donar l'Schola,

que va interpretar en la primera part cants visigòtics i en la segona cant gregorià. El mestre Joan Maria Aragonès va dirigir la coral amb gran encert, donant una ampla informació de cada obra que s'interpretava. Amb aquesta actuació ens va acostar més en l'essència i bellesa del gregorià.

Tots els que hi erem guardem un agradable record d'aquesta actuació excepcional i penso que actes com aquest caldria promoure'ls, ja que a part el valor artístic indiscutible, també el gregorià agermana i hi cap en la litúrgia, al costat dels cants catalans.

M. DOLORS VILA
Manresa

◆ Recordem els difunts

Sr. Director,

Encara que breument, permetim explicar una mica la festa, aquesta tan entranyable de Tots Sants. En si, sembla trista doncs recordem als difunts, però, mirem l'altra cara, la unió de les famílies en aquest dia. Jo recordo que el meu marit, «llavors promès» venia a casa portant els panells, tots junts es feia la castanyada, però abans sempre es resava el rosari per tots els nostres difunts. Quin espectacle tan bonic, tota la família resant unida, els petits no ho comprenien, però mai van intentar fer-los por, al contrari, era necessari que aprenguessin la realitat de la vida.

Ara els costums canvien, els nens no, al cementiri, tindrien por, per favor, no n'hi ha per tant. Jo recordo el meu fill Antoni Parés, per cert també difunt, que tenia sis anys quan va morir el seu avi Pau, i cada dia a l'anar a dormir em deia mama, resem per l'avi, naturalment que ell va seguir tot el procés de l'enterrament sense amagar-li res.

MARTA PASCUAL BANCELLS
Barcelona

Estic segura que va ser molt positiu per al meu fill, no tinguem por de dir-los la veritat de la vida, després és un xoc massa gros per ells.

I els costums d'abans, que es repeteixin, així tindrem moltes més famílies unides que prou falta ens fa.

MARIA PRATS BOTEY
Barcelona

◆ Donar gat per llebre

Sr. Director,

Llegeixo l'anunci que apareix a *El Punt*, el dia 21 d'octubre, i em quedo perplexa davant la gran contradicció que planteja cada una de les frases escrites en el petit requadre.

«Avortament legal», encapçala amb lletres grans el cartell, Centro Médico Aragón i algunes dades com l'adreça, el telèfon i d'altres, *escupen* el text com si es tractés de vendre una recepta mèdica per solucionar el càncer, la sida o qualsevol malaltia.

Des dels mateixos mètges, les infermeres, el personal sanitari, etc... passant per la plantilla de neteja, saben que el que ofereixen no és una solució per als infants innocents, els quals no naixeran, sols perquè *un equip d'inhumans* pretinguin desfer-se'n; ni tampoc per a les mares que —enganyades— van a aquests *escorxadors* perquè se'ls extirpi el gra que tenen a dins.

Amics meus, us convido a reflexionar sobre la vostra oferta i, o bé canvieu el contingut del vostre programa, o bé el Títol del Centre Mèdic el substituiu per *Escorxador mèdic* o *Carnisseria humana*; però si us plau, no doneu gat per llebre.

MARTA PASCUAL BANCELLS
Barcelona

CALENDARI MURAL
D'OBRA CULTURAL 1996

Sr.
Adreça
C.P. POBLACIÓ

Província
Sol·licita la tramesa de calendaris, les plaques
del qual es distribuïran de la següent manera:

..... MARE DE DÉU DE LOURDES
..... MARE DE DÉU DE FÀTIMA AMB PASTORETS
..... MARIA, MARE DE L'ESGLÉSIA
..... SAGRADA FAMÍLIA, OCELLET
..... MARE DE DÉU DE LA PERLA
..... DIVÍ PASTOR (MURILLO)
..... FUGIDA A EGIPTE
..... MARE DE DÉU DEL ROSER (MURILLO)
..... PREGÀRIA INFANTIL
..... PANORÀMICA PIRINEU

PER COMBATRE
LA IMMORALITAT
DIFONGUEM
UN ART Digne

Desitja que la tramesa es faci:
Per correu certificat Per correu contra reembors Per agència

PREU: 250 Ptes. EXEMPLAR - incloses despeses d'embalatge i d'expedició.

PREUS ESPECIALS PER A PROPAGANDISTES:

A PARTIR DE 25 exemplars, a 225 pessetes. A PARTIR DE 50 exemplars, a 210 pessetes. A PARTIR DE 100 exemplars, a 200 pessetes. A PARTIR DE 300 exemplars, a 190 pessetes. LLIBRERIES: 180 pessetes netes.

ES MANTENEN ELS MATEIXOS PREUS D'ANYS ANTERIORS
PER FACILITAR LA SEVA DIFUSIÓ ALS NOSTRES CLIENTS

Retalls

Time (2-X-95)

Defensa de la
continència

Come evitar que la joventut nord-americana caigui en l'espiral descendent, que no és sols el conegut problema dels embarassos d'adolescents i la desintegració familiar i la sida, sinó també la general degradació sexual nord-americana, la tolla del «dallò»? (...) L'heroica abnegació individual no és; a llarg termini, una política viable per als adolescents. Però sí que podria funcionar un ambient general de continència, una cultura de la continència (...).

El responsable màxim de la sanitat pública a l'Estat de Virgínia va atraure's les habituals burles despectives pel fet de recomanar la continència com a política per

reduir el nombre d'embarassos entre adolescents. Allò no aconseguiria res, sens dubte. Els adolescents no s'abstindran del sexe, com no ho faran els enjogassats gossos del carrer, i és neci, repressiu, retrògrad pretendre que ho facin. El màxim que poden fer les autoritats és repartir preservatius entre els animalets i confiar que els utilitzin. I si no prenen aquesta precaució, doncs, queda un últim recurs: una visita a la clínica avortista.

Lamentable, potser, però... *c'est la vie*.

Aquesta mentalitat adopta una idea despiadadament degradada de la naturalesa humana. Els joves acostumen a complir les expectatives que es tenen sobre ells. El repartiment de preservatius patrocinat pel govern proclama que la societat espera oficialment que es comportin com a gossos.

(...) La mentalitat de la continència exigeix una certa metafísica moral. Cal ensenyar això: com més cedeixes en alguna cosa, bona o dolenta, però especialment dolenta —drogues, sexe irresponsable, violència, música idiota, estupidesa, conducció temerària, males maneres, ira...—, més perds. Com més t'hi negues, més guanyes. Això no és una moralitat barata, sinó una valuosa veritat que en l'última o dues últimes generacions ha estat arrossegada per un torrent de porqueria. Per a un adolescent, la continència representa seguretat i, per tant, la llibertat que dona el domini d'un mateix. La continència és un mitjà per veure-hi clar, una finestra a través de la qual és més fàcil distingir, entre altres coses, a un mateix i al pròxim.

■ Lance Morrow

Pregària en començar l'Advent

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

«A vós elevo la meva ànima,
Senyor»

En aquest nou començament del cicle litúrgic, l'Advent d'enguany serà encara més un Advent marcat per la preparació de l'any 2000 després del vostre naixement a Betlem, de la vostra entrada en la història dels homes, quan Vós heu plantat entre nosaltres la tenda de la vostra humanitat, igual en tot a la nostra, menys en el pecat.

Elevo la meva ànima, amb la força del vostre Esperit que prega en mi i en tota l'Església, i ens diu: «Veni, Senyor Jesús!» Aquesta és la meva pregària.

Elevo la meva ànima, o, millor dit, és l'Esperit Sant el qui l'eleva més amunt del que la meva força humana podria per si sola; l'eleva descentrant-me de mi mateix i posant-vos a Vós, Senyor, en el cor de la meva vida. Elevant-la, em converteix.

Algun dels vostres fidels servidors ha dit que «l'ànima que s'eleva, eleva el món», us dono gràcies a Vós per això.

Sou Vós el qui heu estat elevat des de la creu fins a la dreta del Pare, i heu promès que, un cop estéssiu enlairat, ho atreuriau tot cap a Vós!

Sé que aquesta pregària no és original, i això, en comptes d'entristir-me o avergonyir-me, és precisament el que més joia em dona. Experimento la joia de dir-vos avui l'antiga paraula del salmista, la paraula repetida de generació en generació per la litúrgia romana en el moment de recomençar la celebració del cicle dels vostres misteris... Però això no treu pas que jo la faci avui, l'any 1995, amb tota la intensitat de l'Església d'avui, i des de la meva situació concreta d'avui. Aquesta pregària és ben meva, com ho és de tota l'Església.

«Déu meu, en Vós confio»...

«Que no en tingui un desengany, que no quedi avergonyit, i no se'n alegrin els enemics.»

Quan elevo la meva ànima a Vós, Senyor, no faig pas un salt al buit, sinó a la plenitud de la seguretat. Vós sou la Roca que em salva, el penyal on m'emparo! És cert que, algunes vegades, estic envoltat d'enemics del vostre Nom, d'ad-

versaris delirants que no pensen en Vós... Però l'Esperit dona testimoni al meu esperit de la vostra bondat, de l'amor que em teniu des de sempre. Estic segur que creure en Vós és la major seguretat de la meva existència, em refio de Vós!

Per què els homes, tants!, us abandonen per fiar-se del no-res? Desvetlleu, Senyor, el vostre poder, i veniu a salvar-nos! Mostreu-nos la claror de la vostra mirada, la llum i la força del vostre Evangelí! Resplendiu en el cor de cadascú: doneu a la vostra Església, doneu-me a mi i a tots els pastors i fidels de les comunitats que peregrinen en aquest món que passa, el coratge i l'entusiasme per anunciar que Vós heu vingut en la humilitat de la carn, i que veniu constantment a nosaltres, i que vindreu, gloriós, entre els núvols, del cel, a judicar els vius i els morts.

«Feu que conegui, Senyor, les
vostres rutes...»

«Que aprengui els vostres camins!»
Els camins que permeten pujar a la muntanya del vostre temple, amb totes les nacions i tots els pobles; i els camins que Vós ja ens heu ensenyat: Vós sou el

camí, la vostra Paraula és la veritat. «Encamineu-me en la vostra veritat, instruir-me, perquè Vós sou el Déu que em salveu».

Feu-me conèixer més que vol dir que Vós sou el camí de l'Església perquè Vós heu vingut a nosaltres pel camí de la vostra humanitat.

Feu-me conèixer el camí de la vostra misericòrdia envers nosaltres, que ens heu revelat en el vostre misteri pasqual: Vós, que sou bondados i recte, ensenyeu-nos el camí a nosaltres, pecadors.

Feu-me conèixer la vostra intimitat, perquè sóc un fidel vostre: reveleu-me la vostra aliança, nova i eterna, i doneu-me el goig de celebrar-la i confirmar-la cada dia en la celebració del memorial que Vós mateix ens heu confiat, i en els altres Sagraments.

Són camins de bondat els vostres camins, Senyor! Les vostres obres són obres d'amor: qui les contempla, les estima!

Doneu-me la humilitat de no voler inventar un altre camí: ensenyeu-me el vostre camí, enfortiu els meus passos, perquè no em desviï, vós que encamineu els humils per sendes de justícia!

Lectures bíbliques

Diumenge I d'Advent

Lectura primera

Is 2:1-5

«Anem a la casa del Senyor».

El Senyor reuneix totes les nacions en la pau eterna del Regne de Déu

Lectura del llibre d'Isaïes

Paraules revelades a Isaïes, fill d'Amós, sobre Judà i Jerusalem.

Als darrers temps s'alçarà ferma la muntanya del temple del Senyor al cim de les muntanyes i per damunt dels turons. Totes les nacions hi afluiran, hi aniran tots els pobles dient: «Veni, pugem a la muntanya del Senyor, al temple del Déu de Jacob, que ens ensenyi els seus camins i seguim les seves rutes; perquè de Sió, en surt l'ensenyament, de Jerusalem, l'oracle del Senyor».

Ell posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles, forjaran relles de les seves espases i falçs de les seves llances. Cap nació no empunyarà l'espasa contra una altra, ni s'estrenaran mai més a fer la guerra. Casa de Jacob, veniu, caminem a la llum del Senyor.

Salm responsorial

121:1-2,4-5,6-7,8-9 (R.: 1)

Quina alegria quan em van dir:
«Anem a la casa del Senyor».
Ja han arribat els nostres peus
al teu llindar, Jerusalem.

R. Quina alegria quan em van dir:

És allà que pugen les tribus,
les tribus del Senyor.
A complir l'aliança d'Israel,
a lloar el nom del Senyor.
Allí hi ha els tribunals de justícia,
els tribunals del palau de David. R.

Augureu la pau a Jerusalem:
Que visquin segurs els qui t'estimen,
que sigui inviolable la pau dels teus murs,
la quietud dels teus merlets. R.

Per amor dels meus germans i amics, deixeu-me dir:
«Que hi hagi pau dintre teu».
Per la casa del Senyor, el nostre Déu,
et desitjo la felicitat. R.

Lectura segona

Rm 13:11-14a

Tenim la salvació a prop nostre

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, siguem conscients dels moments que vivim. Prou de dormir; ja és hora d'aixecar-nos. Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe. S'acaba la nit i el dia s'acosta. Despullem-nos de les obres pròpies de la fosca, revestim-nos l'armadura del combat a plena llum. Comportem-nos

dignament com a ple dia. Fora l'abús de menjar i beure, fora els plaers i les impureses, fora les renyines i les envejes. Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor.

Al·leluia

Salm 84:8

Senyor, feu-nos veure el vostre amor
i doneu-nos la vostra salvació.

Evangelí

Mt 24:37-44

Vetlleu i estigueu a punt

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: «Quan vindrà el Fill de l'home, passarà com en temps de Noè. Els dies abans del diluvi tothom continuava menjant i bevent i casant-se, fins que Noè hagué entrat a l'arca. No s'havien adonat de res quan els sorprengué el diluvi i se'ls endugué a tots. Igual passarà en l'adveniment del Fill de l'home. Si hi hagués llavors dos homes plegats al camp, potser l'un fóra pres i l'altre deixat; si hi hagués dues dones molent plegades, potser l'una fóra presa i l'altre deixada. Vetlleu, doncs, perquè no sabeu quin dia vindrà el vostre Senyor. Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora de la nit que el lladre vindria, no s'hauria adormit ni hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial I)
PRIMERA SETMANA D'ADVENT
(Salteri: setmana 1)

DESEMBRE:

- 3. Diumenge I d'Advent.** *Morat.* Lectures: Isaïes 2:1-5 / Salm 121 / Romans 13:11-14a / Mateu 24:37-44.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Francesc Xavier, S.J.; Sofonies, prof.; Cassià, mr.; Galgán, erm.; Àmbici, Claudi i Maur, mrs.; Stes. Hilària i Magina, mrs.
Festa Major: a Puigdalber, Sant Dalmai i Surroca.
- 4. Dilluns.** *Morat.* Fèria. Lectures: Isaïes 2:1-5 (o bé: Isaïes 4:2-6) / Salm 121 / Mateu 8:5-11. Si es vol: *Blanc.* *Sant Joan Damascè.* (MLI).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Teòfan, mr.; Osmund i Anó, bs.; Bernat, card.; Sta. Bàrbara, vg. mr.
Festa Major: a Cercs, Sta. Bàrbara, Torres de Segre i Vallfogona de Riucorb.
- 5. Dimarts.** *Morat.* Fèria. Lectures: Isaïes 11:1-10 / Salm 71 / Lluc 10:21-24.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Sabas, ab.; Dalmau i Pelí, bs.; Grat, mr.; Sta. Crispina, mr.
- 6. Dimecres.** *Morat.* Fèria. Lectures: Isaïes 25:6-10a / Salm 22 / Mateu 15:29-37. Si es vol: *Blanc.* *Sant Nicolau* (MLI).
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Emilià i Majòric, mrs.; Policroni, pvre. mr.; Stes. Dativa i Leòncia, mrs.; Asela, vg.
Festa Major: a Malgrat.
- 7. Dijous.** *Blanc.* *Sant Ambrós* (MO). Lectures: Isaïes 26:1-6 / Salm 117 / Mateu 7:21.24-27.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Martí, ab.; Eutiquià, pvre. mr.; Agató, Policarp i Servent, mrs.
- 8. Divendres.** *Blanc.* *La Concepció Immaculada de Sta. Maria Verge* (S). Lectures: Gènesi 3:9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1:3-6.11-12 / Lluc 1:26-38. LLEIDA: Aniv. òbit bisbe Aureli del Pino.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Eucari i Sofroni, bs.; Romàric, ab.; Patapi, anac.; Sta. Ester, reina.
Festa Major: a Aiguafreda, Cambrils i Montesquiu.
- 9. Dissabte.** *Morat.* Fèria. Lectures: Isaïes 30:10-21.23-26 / Salm 146 / Mateu 9:35-10:1.6-8.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Restitut, b. mr.; Cirus i Cebrià, bs.; Stes. Leocàdia (o Llogaia) i Valèria, vgs. mrs.; Gorgònia, mr. Beata Delfina, vg.
Festa Major: a Sta. Llogaia d'Alguema i Sta. Llogaia de Terri.

Sinaí

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Si algú d'aquell temps, i estic escrivint sobre fets de fa 3.200 anys, hagués disposat dels més sofisticats instruments d'observació des de satèl·lit, mitjançant anàlisis dels espectres òptic i infraroig, si hagués tingut una xarxa d'investigadors privats de la millor companyia de detectius, amb tota seguretat res no hauria sabut de aquell grapat d'esclaus que fugits d'Egipte i, unes vegades escampats i d'altres junts, es desplaçaven lentament pel desert.

El desert és l'absolut, a vegades és sobrecol·lidor, sempre immens. Du l'home a recollir-se sobre si mateix i a interrogar-se. L'home en el desert sempre aventura un diagnòstic sobre si mateix, tracta de definir la seva identitat, treu forces de la seva flaqueza i, quan ho deixa, constata que s'ha enriquit espiritualment. Déu tenia bons plans per al seu poble i per això el va portar a aquest lloc.

Als ulls d'un historiador profà, l'etapa del poble d'Israel

en el desert, seria una etapa històrica de la qual ens hauríem d'oblidar. Allí no passava res que fos notícia, segons els criteris periodístics actuals. No obstant, per a l'historiador religiós, l'etapa del desert és sorprenent, determinant, dura. I he posat el qualificatiu *dur* en últim terme perquè, aquesta idiosincràcia, el fet de ser indòmit, que caracteritza encara avui el poble jueu, potser l'hagi adquirit en aquesta època i se li hagi incrustat profundament en algun gen. Perquè si el germen del poble hebreu està en Abraham, la seva adolescència va ser al Sinaí.

Encara que la vida en el desert sigui monòtona, també hi passen coses. El poble s'irrita i Moisès s'ha d'ocupar de tot i no pot aconseguir-ho. Comparteix responsabilitats amb qui posseeix el domini de les armes per defensar el poble i amb els artesans que proveeixen els utensilis necessaris per a la vida quotidiana. Però l'autoritat l'ha rebut de Déu i tots se la reconeixen, sense que sigui capaç d'exercitar-la en tota circumstància. Llavors acull el consell del seu sogre que, malgrat no ser hebreu, manté algun contacte amb el seu gendre, visionari, però que de cap manera és un il·lús il·luminat. Els conflictes, doncs, els resoldran en primera instància alguns d'entre els més intel·ligents. I també en

«Siguem conscients dels moments que vivim»

(Rm 13:11-14)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Els temps nous ja han començat

En la carta als cristians de Roma, després de la llarga exposició dogmàtica que fa sobre la justificació per la fe en Jesucrist (1:18-11:36), sant Pau adreça als cristians d'aquella comunitat una sèrie d'avertiments diversos sobre els deures recíprocs dels cristians (c. 12), els seus deures socials (c. 13) i sobre el recte ús de la llibertat cristiana, especialment envers els germans febles en la fe (14:1-15:13). La nostra perícopa es troba al final del c. 13, que, com s'ha dit, s'ocupa dels deures socials dels cristians. Després d'indicar quin ha de ser el capteniment dels fidels envers les autoritats civils (vv. 1-7), l'Apòstol es fa ressò de l'ensenyament de Jesús de com la plenitud de la Llei és justament estimar (vv. 8-10), i acaba fent avinent que ja hem entrat als temps darrers. Jesucrist ha obrat ja la salvació de la humanitat. Ha passat, doncs, el temps de l'espera del Messies salvador. Ja ha vingut. Ara som al temps de l'espera del seu retorn, que és un temps de viure ara i ací la salvació i donar-ne testimoniatge amb les nostres obres, *fins que ell torni*.

Consciència d'Advent

«Siguem conscients dels moments que vivim» (v. 11a). Veure amb clarividència la importància del temps que ens toca viure i viure'l amb una esperança activa, és el primer fonament de la nostra resposta a la crida de l'Advent. Jesús, el Senyor, ve: siguem-ne conscients. Ve a través de l'acció de la seva Església enmig del món, en el qual —per dir-ho així— l'ha d'encarnar de nou. I aquesta *nova encarnació* de Crist en el món actual —el Papa en diu una nova evangelització— la fa sensible i eficaç al sagrament de l'Església. És precis, doncs, que els cristians siguem molt conscients d'allò que s'espera de nosaltres en aquesta hora present: fer néixer Jesús en el món modern. Això representa d'entrada dues actituds que cal mantenir en tensió: conèixer i deixar-se prendre per la salvació de Crist i llegir amb atenció els signes dels temps per saber portar-hi amb fe —fortament arrelats en l'acció gràcia de Déu i al mateix temps amb intel·li-

gència, amb voluntat efectiva de ser-hi amb respecte i amor— el misteri de la força salvadora de Crist.

«Prou de dormir»

El món modern és plural. Cada dia és més conscient de la seva autonomia i avança agosarat pels seus propis camins. En la seva marxa troba el goig i l'angoixa del progrés que el tanca en una mena de cercle diabòlic que cada vegada es clou més i va més de pressa. En aquest procés, no sols hi cap, sinó que cal que hi sigui, el cristià lluitant enmig dels altres homes i dones per l'eficàcia de la vertadera prosperitat. Per això la recomanació escatològica de l'Apòstol resulta ara i ací d'un realisme i d'una necessitat de consigna absoluts. Si som conscients dels moments que vivim, hem de desvetllar-nos. No podem seguir dormint sobre el coixí de vells privilegis o de reconeixements sagrats. El nostre lloc en la construcció del món modern cal que ens el guanyem a pols. «Revestim-nos l'armadura del combat a plena llum» (v. 12c). «Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor» (v. 14c). Vét aquí la nostra armadura. I Jesucrist és el qui salva, l'alliberador de debò. Tenim una paraula a dir —la Bona Nova— al món de la cultura, de la tècnica, del treball, de l'economia, de la política, de les reivindicacions socials i de les nacions oprimides. És la paraula que la fe ha posat en els nostres cors i en els llavis i que se'ns urgeix a proclamar-la «dalt dels terrats» (Mt. 10:27) Perquè l'amaguem? De qui tenim por? El nostre perill —la nostra traïció— és que per no profanar la paraula de salvació, la tanquem amb pany i clau en la intimitat més amagada. Per aquest camí podem acabar fent insignificant —que no signifiqui res— l'Església en el món modern. «Ja és hora d'aixecar-nos» (v. 11b.). «Comportem-nos dignament com a ple dia» (v. 13a). El cristià no ha de ser un simple repetidor de fórmules i costums. L'encarnació de Crist en el món modern exigeix de nosaltres imaginació creadora. En el diàleg —valent, serè, lúcida— amb el nostre món cal que hi descobrim el nostre lloc de servei creient i les formes més aptes per portar-hi la presència de Jesucrist. Únicament així serem escoltats. I també així testimoniaré com ens prenem seriosament l'avertiment de l'Apòstol: «Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe» (v. 11c).

Retrats bíblics intencionats

ulteriors instàncies. Únicament quan resulti impossible dictar una sentència justa, acceptada per ambdues parts, acudirán a Moisès. Hom veu en aquest episodi de l'èxode, que es narra en el capítol 18, un avançament de la distribució de poders que establiran posteriorment les actuals societats. El capítol és un passatge preciós, de ranci gust a amistat beduïna.

Quan es tracta d'explicar alguna cosa sobre un país, el primer que pensem després d'haver descrit els seus paisatges, és a parlar de les riqueses naturals i més concretament de la seva mineria i del seu règim de pluges. Normalment ens referim a la presència o absència d'explotacions petrolíferes. L'absència de l'or negre comporta una dependència de l'exterior, una feble sort del país. Doncs bé, a un beduí el que li interessa és l'aigua i la vegetació, les seves dues fonts de vida. El Sinaí mancava de les dues coses, d'aquí el difícil que li resultava a Israel acceptar aquest gènere de vida i que més d'una vegada sentís el descoratjament i la depressió col·lectiva. Parla d'aquest problema amb més profusió que la Bíblia l'historiador antic Flavio Josefo en les seves *Antiguitats dels jueus*, llibre al qual hauré de referir-me algun dia amb més deteniment.